

Nguyệt San

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Tháng 5, 2023 - Số 470

Thông Tin
Văn Hóa
Sinh Hoạt
Cộng Đồng

Happy
Mother's Day

VIETNAMESE COMMUNITY MAGAZINE - May 2023 - Issue 470

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ - ATTORNEY

EUGENE HARDIMAN

(773) 800-8830

PHỤC VỤ CỘNG ĐỒNG VIỆT TRÊN 30 NĂM

SERVING THE VIETNAMESE COMMUNITY FOR 30 YEARS

Tham Khảo Miễn Phí

FREE Consultation

- Tai nạn xe cộ / Chấn thương
- Trượt té chấn thương
- Hợp đồng kinh doanh và tranh chấp
- Các giao dịch quốc tế

- *Automobile Accident Injuries*
- *Fall Down Accident Injuries*
- *Business Contracts and Disputes*
- *International Transactions*

* Được giới thiệu bởi

Highly recommended by:

- Hoan Huynh, IL State Rep.
- Sam Trinh/Tai Nam Market
- Jerry Huy Tran, CPA
- Paul Dinh Nguyen/EA/TTT Proexpert
- Tao Chen/CEO YTO Express VN
- Kelly Pham/VICI Law Firm, VN.
- Tuan Vo/CEO Bao Gia Khanh, VN
- Giang Hoang/CEO Hanoi Asset Mgmt.VN.

* Contact: Marketing Manager;

KELLY VO

Email: kellyanhvo@gmail.com

773.800.8830 / 773.600.4498

OFFICES:

5026 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

535 N. Michigan Ave.- Suite 3105 Chicago, IL 60611

Người Việt ILLINOIS

Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm/ Chairman

Chủ Tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

Chủ Bút/ Editor-in-Chief

Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions

Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
Trọng Đạt, cố Bs.Nguyễn Ý Đức
Phan Nhật Nam, Huy Phương (đã mất),
Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
Tina Trần, Tưởng Năng Tiến, Huy Vũ
và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Diểm Tin Tức/ News Compilers

Châu Văn, Phạm Tiến Liễu

Quảng cáo / Liên lạc / Tài Ngân

Shara Châu

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:

Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:

Vietnamese Association of Illinois

5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
Tel: (773) 728- 3700 - Fax: (773) 728-0497

Email: infovai@hnvi.org

or shara.chau@hnvi.org

website: www.hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

TRONG SỐ NÀY

Số 470 - Tháng 5 , Năm 2023

- Chương trình của HNVI phục vụ cộng đồng 4
- Tin Thế Giới (PTL) 12
- Tin Hoa Kỳ (PTL) 18
- Tin Việt Nam (PTL) 25
- Tin Chicago (Châu Văn) 30
- Trang Tạp ghi của Huy Phương 34
- Những cái Lon Guigoz (Tưởng Năng Tiến) 36
- Sai lầm lớn của họ Hồ (Trọng Đạt) 41
- Trang Pháp Luật (Phó tế Mạnh San) 47
- Trang báo của Hội Cao Niên Chicago 52
- Sử dụng Dược phẩm...(Bs. Ng.Ý Đức) 54
- Sự hy sinh thầm lặng (Lộc Dương) 57
- Bài viết dành cho...(Hoàng Ngọc Mai) 59
- Cái chết của một Ngôn ngữ (Trịnh Thanh Thủy) 62
- Chuyện Giả Tưởng (Tiểu Tử) 66
- Đề phòng những Lừa Gạt...(Đỗ Văn Phúc) 70
- "Expedited Removal" (Ls. Darren Ng.Ngọc Chương) 76
- Mừng ngày Lễ Mẹ(Tina Trần) 77
- Thượng Du, niềm thương nhớ (Lâm Chương) 79
- Trang báo Phân ưu 85
- News Release (Social Security) 88
- Trang hỗ trợ các Chương trình của HNVI 90
- Hỗ trợ Quảng cáo 92

Chúc Mẹ và Con Ngày Hiền Mẫu
Happy Mother's Day

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình chăm sóc người cao niên được thiết lập bởi chính phủ lưu tâm, đãi ngộ quý cao niên công dân trên 60 tuổi già yếu, bệnh tật, sống neo đơn nhằm cung cấp những dịch vụ chăm sóc sức khỏe, và giúp đỡ việc nhà để quý vị vẫn có thể tiếp tục sống độc lập và an toàn ở nhà tại nhà hoặc cùng người thân và duy trì các sinh hoạt yêu thích của mình.

Chương trình bảo dưỡng cộng đồng cung cấp các dịch vụ chăm sóc người cao niên căn bản cho những quý vị nào ghi danh vào chương trình và đạt được đủ điều kiện yêu cầu. Chương trình này là một trong những dịch vụ quan trọng phục vụ tại gia và cộng đồng căn cứ theo dịch vụ của Medicaid.

Chúng tôi sẵn sàng làm thủ tục cho Quý Cao Niên có nhu cầu trong thời gian ngắn nhất:

Muốn thụ hưởng dịch vụ chăm sóc tại gia, quý vị cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên;
- Có quốc tịch Hoa Kỳ, hay thường trú;
- Cư ngụ tại Illinois trong thời gian xin dịch vụ;
- Sức khỏe yếu kém hay bệnh tật, có nhu cầu giúp đỡ việc nhà và phụ giúp việc cá nhân;
- Đang hưởng trợ cấp SSI, có thẻ khám bệnh Medicare, Medicaid;
- Tài sản không quá \$17,500 đô la;
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ;

Xin vui lòng liên lạc: ► ► ►

Cô NGUYEN TRAN

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Vùng Chicago, Cook County & Skokie:

5110 N. Broadway St.

Chicago, IL 60640

Điện thoại: (773) 728-3700

Fax: (773) 728-0497

Vùng DuPage, Kane & Will:

640 E. St. Charles Rd., Ste 200

Carol Stream, IL 60188

Điện thoại: (773) 728-3700 x 118

Fax: (331) 806-3155

**FREE
ENGLISH
and
CITIZENSHIP
CLASSES
FOR ADULTS**

**CLASSES ARE REMOTE
UNTIL FURTHER NOTICE**

**Các lớp học trực tuyến
đến khi có thông báo mới.**

**ĐANG TIẾP NHẬN
THIỆN NGUYỆN VIÊN
VÀ TUYỂN SINH**

**Seeking Students
and Volunteers**

**DẠY HỌC
TIẾNG ANH
VÀ
LUYỆN THI
NHẬP TỊCH
DÀNH CHO
NGƯỜI LỚN**

**MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT,
XIN LIÊN LẠC:**

(773)728-3700

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Every other Tuesday
9:00am - 5:00pm
VIETNAMESE ASSN. OF IL
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

DO YOU NEED LEGAL AID?

We offer free or low-cost legal consultation, assistance, or representation for a wide range of issues including:

- Immigration
- Family law
- Housing
- Employment
- Criminal records

For more information or to schedule an appointment, contact:

773 . 728 . 3700
j.arellano@hnvi.org

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Mỗi Thứ Ba cách nhau
9:00am - 5:00pm
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

OPEN
TO **ALL**

QUÝ VỊ CẦN TRỢ GIÚP VỀ PHÁP LÝ?

Chúng tôi cung cấp các dịch vụ pháp lý
MIỄN PHÍ hoặc CHI PHÍ THẤP, bao gồm:

- Định cư
- Luật Gia đình
- Nhà cửa
- Việc làm
- Hồ sơ tội phạm

Cần biết thêm chi tiết hay đặt lịch hẹn, xin liên lạc:

773 . 728 . 3700

j.arellano@hnvi.org

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - CHICAGO

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH
HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(773) 728-3700

vaiappointments@hnvi.org

Scan to make an
appointment:

Quét mã để tạo cuộc hẹn:

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng CHICAGO
5110 N Broadway St.
Chicago, IL 60640

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DUPAGE

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT

XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH

HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(630) 480-0224

ngoc.le@hnvi.org

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng DUPAGE
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• *VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.*

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

2023 ASIAN AMERICAN ACTION DAY!

XIN GHI NHỚ NGÀY NÀY!

CÔNG BẰNG
NGÔN NGỮ
CHO TẤT CẢ
MỌI NGƯỜI!

#ASAMACTION2023

#PAVEAGENDA

HÃY CÙNG CHÚNG TÔI ĐẾN SPRINGFIELD, ILLINOIS!
LÊN TIẾNG, XÂY DỰNG QUYỀN LỰC CỦA CHÚNG TA

NGÀY 9 THÁNG 5 NĂM 2023

Vui lòng liên lạc với Linh tại linh.le@hnvi.org / (309) 388-2108

PAVE
Pan Asian Voter Empowerment

**VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS**

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The NGUOI VIET ILLINOIS is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the NGUOI VIET ILLINOIS also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300
Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.
To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:

• CHÂU VĂN • VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

PUTIN: SẼ ĐẶT VŨ KHÍ NGUYÊN TỬ CHIẾN THUẬT Ở BELARUS

MOSCOW, Nga (NV)- Ông Vladimir Putin, tổng thống Nga, loan báo kế hoạch đặt vũ khí nguyên tử chiến thuật ở nước láng giềng Belarus nhằm cảnh cáo Tây phương đang gia tăng hỗ trợ quân sự Ukraine, theo AP, hôm Thứ Bảy, 25 Tháng Ba.

Trong cuộc phỏng vấn trên đài truyền hình nhà nước, ông Putin cho biết kế hoạch đó để đáp trả việc Anh quyết định cung cấp cho Ukraine đạn chứa uranium có thể xuyên thủng áo giáp. Trước đó, ông cáo buộc sai trái rằng loại đạn đó có thành phần nguyên tử.

Sau đó, ông Putin xuống giọng, nhưng khẳng định loại đạn đó gây thêm nguy hiểm cho cả binh sĩ lẫn dân thường ở Ukraine.

Vũ khí nguyên tử chiến thuật được dùng trên chiến trường, không như vũ khí nguyên tử chiến lược mạnh hơn, tầm xa hơn. Nga sẽ xây xong cơ sở chứa vũ khí nguyên tử chiến thuật ở Belarus trễ nhất là 1 Tháng Bảy, ông Putin tuyên bố.

Ông Putin không nói rõ Nga sẽ đặt bao nhiêu món vũ khí nguyên tử chiến thuật ở Belarus. Chính phủ Mỹ tin rằng Nga có khoảng 2,000 món vũ khí nguyên tử chiến thuật, bao gồm bom có thể gắn trên phi cơ chiến thuật, đầu đạn cho hỏa tiễn tầm ngắn, và đạn pháo.

Ông Putin biện minh Nga chỉ đang làm theo Mỹ. Ông lưu ý Mỹ cũng đặt vũ khí nguyên tử ở Bỉ, Đức, Hy Lạp, Ý, Hòa Lan và Thổ Nhĩ Kỳ. “Chúng tôi chỉ làm giống như họ

(Mỹ) làm mấy chục năm nay, đặt vũ khí nguyên tử chiến thuật ở quốc gia đồng minh, chuẩn bị dàn phóng vũ khí và huấn luyện binh sĩ,” ông Putin cho hay. “Chúng tôi sẽ làm giống như vậy.”

Từ trước tới nay, Nga cất vũ khí nguyên tử chiến thuật ở nhiều kho vũ khí trong lãnh thổ nước này. Đưa một phần vũ khí này tới cất ở Belarus có nguy cơ làm cuộc chiến ở Ukraine leo thang. Hiện tại, Nga đã đặt phi cơ và hỏa tiễn ở đó.

Nhà lãnh đạo Nga cho hay ông Alexander Lukashenko, tổng thống Belarus, (ảnh chụp chung với TT. Putin trang bên) từ lâu yêu cầu Nga đưa vũ khí nguyên tử chiến thuật tới đó để đối phó NATO. Belarus chung biên giới với ba thành viên NATO-Latvia, Lithuania và Ba Lan- và Nga dùng Belarus làm căn cứ đưa quân sang xâm lược Ukraine ngày 24 Tháng Hai, 2022. (Th.Long) [qd]

Trong bài phát biểu hằng ngày qua video, ông Zelenskyy (ảnh trên) gọi nhiệm kỳ của Nga tại Liên Hiệp Quốc là hành động phá hoại và vô lý, cho rằng cần phải thay đổi toàn bộ các thể chế toàn cầu, bao gồm UNSC, để ngăn chặn những quốc gia khủng bố phá hoại hòa bình.

Còn ông Dmytro Kuleba, ngoại trưởng Ukraine, xem đây là “cái tát vào mặt cộng đồng quốc tế.”

UKRAINE PHẢN NỘ VÌ NGA LÀM CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG BẢO AN LHQ

KIEV, Ukraine (NV) - Việc Nga, quốc gia có tổng thống đang bị cáo buộc phạm tội ác chiến tranh, lại được cầm trịch vị trí chủ tịch luân phiên Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc (UNSC) khiến Ukraine phản nộ, còn ông Volodymyr Zelenskyy, tổng thống Ukraine, gọi đây là hành động vô lý và mang tính phá hoại, theo Reuters.

UNSC là cơ quan chịu trách nhiệm duy trì hòa bình và chống lại các hành động gây hấn quốc tế. Lần cuối cùng Nga giữ chức chủ tịch, vốn được thay đổi luân phiên, của UNSC là vào Tháng Hai 2022, lúc quân đội Moscow bắt đầu tiến hành xâm lăng toàn diện Ukraine.

Vị trí chủ tịch sẽ được luân phiên mỗi tháng, theo thứ tự bảng chữ cái cho 15 thành viên. Mặc dù đa số chỉ là thủ tục, như Điện Kremlin và giới chức Nga tuyên bố sẽ “thực hiện tất cả quyền của mình” trong vai trò này.

Hôm Thứ Năm, 30 Tháng Ba, Mỹ kêu gọi Nga nên “hành xử chuyên nghiệp” khi đảm nhận vị trí này, đồng thời cho biết không có cách nào để ngăn Moscow làm chủ tịch UNSC. Hồi Tháng Ba, Tòa Án Hình Sự Quốc Tế (ICC), một cơ quan tư pháp quốc tế không liên kết với Liên Hiệp Quốc, ban hành lệnh bắt giữ ông Vladimir Putin, tổng thống Nga, và Ủy viên quyền trẻ em của ông. Cáo buộc chống lại ông Putin mà ICC đưa ra là tội ác chiến tranh, bắt hàng ngàn trẻ em Ukraine đem sang Nga.

TRUNG QUỐC ĐIỀU TÀU CHIẾN TỚI GẦN ĐÀI LOAN SAU KHI BÀ THÁI ANH VẤN ĐẾN MỸ

Sáng 6/4, Lực lượng Phòng vệ Đài Loan cho biết, họ phát hiện 3 tàu chiến ở vùng biển gần cách hòn đảo này với Trung Quốc đại lục. Theo Lực lượng Phòng vệ Đài Loan, một máy bay trực thăng chống tàu ngầm cũng đã vượt qua vùng nhận dạng phòng không của hòn đảo này.

Hôm 5/4, Chủ tịch Hạ viện Kevin McCarthy - quan chức cấp cao thứ ba trong hệ thống phân cấp lãnh đạo tại Mỹ - và nhóm nghị sỹ lưỡng đảng đã gặp bà Thái Anh Văn tại Thư viện Tổng thống Ronald Reagan ở Thung lũng Simi, California.

Đây là cuộc gặp đầu tiên giữa lãnh đạo Đài Loan và Chủ tịch Hạ viện Mỹ trên lãnh thổ Mỹ. Trong cuộc họp báo sau cuộc gặp, Chủ tịch Hạ viện Mỹ McCarthy cho biết hai bên đã thảo luận biện pháp tăng tốc chuyển giao vũ khí Mỹ cho Đài Loan.

Trước đó, Trung Quốc tuyên bố “sẽ có biện pháp kiên quyết đáp trả” nếu bà Thái Anh Văn gặp ông McCarthy. Sáng 5/4, Trung Quốc cũng tiến hành tuần tra quân sự ở hai khu vực eo biển Đài Loan trước thêm cuộc gặp giữa người đứng đầu Đài Loan và quan chức Mỹ. Theo Cục An toàn Hàng hải tỉnh Phúc Kiến, hoạt động tuần tra diễn ra ở khu vực trung tâm và phía bắc của eo biển.

Bộ Ngoại giao Trung Quốc cho biết cuộc gặp giữa bà Thái Anh Văn và Chủ tịch Hạ viện Mỹ Kevin McCarthy hôm 5/4 “vi phạm nghiêm trọng nguyên tắc một Trung Quốc”, đề cập đến chính sách được Mỹ chính thức công nhận trong nhiều thập kỷ.

Người tiền nhiệm của ông McCarthy - bà Nancy Pelosi, năm 2022 có chuyến thăm Đài Loan trước khi kết thúc nhiệm kỳ, đánh dấu lần đầu tiên một chủ tịch Hạ viện Mỹ thăm Đài Loan trong 25 năm qua. Chuyến thăm khi đó cũng vấp phải phản ứng mạnh mẽ từ Trung Quốc.

NATO CẢNH BÁO HẬU QUẢ NẾU TRUNG QUỐC LIÊN MINH VỚI NGA

Trong một tuyên bố ngày 5/4, Tổng thư ký NATO Jens Stoltenberg (ảnh trên) đã lên tiếng yêu cầu Trung Quốc ngừng “mở rộng liên minh” với Nga, đồng thời cảnh báo bất cứ hỗ trợ quân sự nào từ Bắc Kinh cho Moskva trong cuộc xung đột Ukraine sẽ là một “sai lầm lịch sử” đi kèm những hậu quả nghiêm trọng.

Phát biểu trên được ông Stoltenberg đưa ra trong ngày họp thứ 2 của hội nghị thượng đỉnh

ngoại trưởng NATO diễn ra tại Brussels. Ông cũng cảnh báo về mối quan hệ thân thiết giữa Nga và Trung Quốc, đồng thời cho rằng Bắc Kinh có thể sẽ sớm cung cấp vũ khí sát thương cho Moskva.

“Trung Quốc từ chối lên án hành động gây hấn của Nga và đang hỗ trợ nền kinh tế cho Moskva”, ông Stoltenberg nói.

“Chúng ta đều hiểu rõ rằng bất kỳ sự hỗ trợ vũ khí sát thương nào của Trung Quốc cho Nga sẽ là một sai lầm lịch sử, với những hệ lụy sâu sắc”, Tổng thư ký NATO nhấn mạnh.

Mặc dù người đứng đầu NATO không giải thích chi tiết về “hậu quả” mà Trung Quốc phải đối mặt, nhưng Mỹ trước đó đã đe dọa sẽ có hành động đáp trả nếu Bắc Kinh sự hỗ trợ quân sự cho Moskva.

Trước đó, Bộ Tài chính Mỹ đã tiến hành các biện pháp trừng phạt đối với một số công ty có trụ sở tại Trung Quốc bị cáo buộc cung cấp các bộ phận cho máy bay không người lái đang được Nga sử dụng ở Ukraine.

Bắc Kinh nhiều lần bác bỏ cáo buộc của phương Tây về việc cung cấp vũ khí cho Moskva. Trung Quốc khẳng định nước này trung lập và đứng ngoài cuộc xung đột, đồng thời cho rằng phía Mỹ đang đưa ra những thông tin sai lệch về vai trò của Bắc Kinh đối với chiến dịch quân sự đặc biệt.

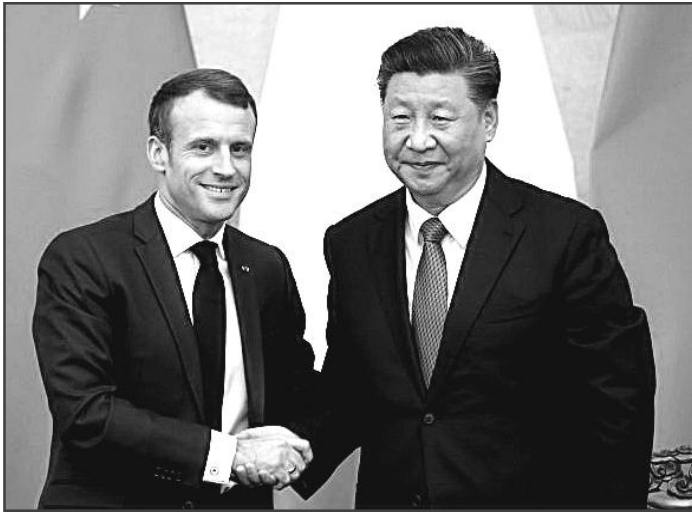
Trong cuộc họp báo sau ngày họp đầu tiên của hội nghị thượng đỉnh các ngoại trưởng NATO vào ngày 4/4, khi được hỏi thời điểm Ukraine có thể gia nhập NATO, ông Stoltenberg đã từ chối đưa ra câu trả lời nhưng cho biết quan điểm của các nước thành viên liên minh đối với trường hợp của Ukraine vẫn không thay đổi.

TRUNG QUỐC ĐÓN TIẾP ĐẶC BIỆT TỔNG THỐNG PHÁP MACRON

Theo các nhà quan sát, cuộc gặp hiếm thấy giữa Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Tổng thống Pháp Emmanuel Macron diễn ra ngoài thủ đô Bắc Kinh cho thấy Trung Quốc rất coi trọng nhà lãnh đạo Pháp và nỗ lực của ông nhằm tạo nên “con đường thứ ba” trong xử lý quan hệ với Pháp mà không cần đối đầu.

Phát biểu trước khi đến Bắc Kinh ngày 5/4, Tổng thống Pháp cho biết Paris sẽ tìm kiếm cách thức trao đổi và hợp tác với Trung Quốc, nhất là trong lĩnh vực thương mại.

“Chúng ta không được tự tách mình khỏi Trung Quốc”, ông Macron nói, và cho biết Pháp sẽ “chủ động cam kết duy trì quan hệ thương mại với Trung Quốc”.

Ông Macron cũng nói rằng Trung Quốc “có thể đóng vai trò lớn” trong tìm kiếm kết thúc cho cuộc xung đột ở Ukraine.

Sau một cuộc gặp không chính thức và tiệc chiêu đãi ngày 6/4, ông Macron sẽ bay đến thành phố Quảng Châu ở miền Nam Trung Quốc vào ngày mai, để cùng ông Tập dùng bữa tối riêng tư.

Quảng Châu là thủ phủ tỉnh Quảng Đông, một trung tâm sản xuất hàng xuất khẩu và cũng là một trong những vùng giàu có nhất của Trung Quốc.

Ông Macron sẽ gặp các nhà đầu tư Trung Quốc và trả lời câu hỏi từ khoảng 1.000 sinh viên đang học tại ĐH Trung Sơn.

Các quan chức Pháp cho biết, việc chuẩn bị cho chuyến thăm lần này diễn ra “suôn sẻ và hữu nghị hơn” các chuyến thăm trước đây của ông Macron đến Trung Quốc, theo Bloomberg .

Báo chí Trung Quốc ca ngợi chuyến đi của ông Macron đến miền Nam Trung Quốc là bằng chứng cho thấy quan hệ gần gũi giữa Bắc Kinh và Paris.

“Cuộc gặp của ông Macron với ông Tập ở Quảng Châu cho thấy tầm quan trọng mà cả hai bên đều gửi gắm vào chuyến thăm này”, Cui Hongjian, Giám đốc chương trình nghiên cứu châu Âu tại Viện Nghiên cứu quốc tế, đánh giá.

Hiếm khi ông Tập đón khách nước ngoài tại nơi nào ngoài Bắc Kinh.

Được biết, Ông Macron là tổng thống Pháp đương nhiệm đầu tiên thăm Quảng Châu, báo chí Trung Quốc viết. Ông Cui nói rằng Quảng Châu

được chọn vì vị trí độc nhất của thành phố này trong sự phát triển kinh tế của Trung Quốc cũng như quan hệ Trung -Pháp. Pháp là đối tác thương mại lớn thứ ba của Trung Quốc trong Liên minh châu Âu năm 2022, sau Đức và Hà Lan. Trong đó, Quảng Đông chiếm khoảng 1/5 tổng kim ngạch thương mại của Trung Quốc với Pháp. (Theo SCMP).

PHẦN LAN CHÍNH THỨC GIA NHẬP LIÊN MINH QUÂN SỰ NATO

Quốc kỳ Phần Lan đã được kéo lên tại trụ sở của NATO ở Brussels, đánh dấu việc quốc gia láng giềng phía tây của Nga trở thành thành viên thứ 31 của liên minh quân sự Phương Tây.

Tổng thống Phần Lan Sauli Niinisto và Ngoại trưởng Hoa Kỳ cùng các bộ trưởng NATO có mặt trong lễ gia nhập này.

Việc Phần Lan vào Nato là một bước lùi đối với Tổng thống Nga Vladimir Putin, người đã nhiều lần phàn nàn về sự mở rộng của Nato trước khi tiến hành cuộc xâm lược toàn diện vào Ukraine. Chiều dài biên giới của Nga với các quốc gia thành viên Nato hiện đã được nhân đôi.

Phần Lan có chung đường biên giới phía đông dài 1.340 km với Nga và đã chính thức nộp đơn xin gia nhập liên minh an ninh phương Tây cùng với Thụy Điển vào tháng Năm năm ngoái, do cuộc chiến của Nga. Cả hai nước này trước đây theo đuổi chính sách không liên kết.

Tuy nhiên, khi phải đối mặt với một quân đội Nga ngày càng hiếu chiến, họ muốn có bảo đảm là sẽ được bảo vệ theo Điều 5 Nato, theo đó nói một cuộc tấn công vào bất kỳ thành viên nào của khối cũng đều bị coi là cuộc tấn công vào toàn bộ Nato.

Cuộc xâm lược của Nga đã khiến dư luận Phần Lan nghiêng mạnh về việc gia nhập Nato, với tỷ lệ ủng hộ là 80%.

Đơn của Thụy Điển hiện đang bị kẹt với việc Tổng thống Thổ Nhĩ Kỳ Recep Tayyip Erdogan cáo buộc Stockholm ủng hộ các chiến binh người Kurd và cho phép họ biểu tình trên đường phố. Hungary cũng chưa chấp thuận cho Thụy Điển tham gia.

Con đường gia nhập của Helsinki kéo dài chưa đầy một năm và buổi lễ trùng với lễ kỷ niệm 74 năm ngày thành lập Nato vào năm 1949.

Phần Lan chính thức gia nhập sau khi Ngoại trưởng Pekka Haavisto trao giấy tờ gia nhập cho Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken.

“Đây thực sự là một ngày lịch sử. Đó là một ngày tuyệt vời đối với liên minh,” Tổng thư ký NATO Jens Stoltenberg phát biểu trước buổi lễ.

ĐÀI LOAN PHÁT HIỆN BẢY NGƯỜI VIỆT TRONG SỐ 20 THI THẺ TRÔI DẠT TRÊN BIỂN

Theo tuyên bố từ giới chức Đài Loan, giữa tháng 02 và cuối tháng 03/2023, chính quyền Đài Loan đã phát hiện 20 thi thể trên biển.

Tính đến ngày 30/03, 16 thi thể đã được nhận diện, trong đó có 9 thi thể là công dân Đài Loan và 7 thi thể là công dân Việt Nam, 4 thi thể chưa được xác định danh tính.

Điều tra của Cảnh sát Quốc gia Đài Loan cho thấy có sự liên quan giữa bảy công dân Việt Nam tử vong với một số công dân Việt Nam khác đã nhập cảnh trái phép vào Đài Loan, dẫn đến tình nghi là những trường hợp tử vong có liên quan đến hoạt động buôn người. Hiện các cuộc điều tra đang được tiến hành, do Văn phòng Công tố viên Cấp cao Đài Loan giám sát, nhằm làm sáng tỏ thảm kịch này.

Giới chức Đài Loan đang phối hợp với các chính phủ khác để điều tra về khả năng có mối liên quan đến các đường dây buôn người quốc tế hay không.

Văn phòng Kinh tế và Văn hoá Đài Bắc tại Việt Nam gửi lời chia buồn sâu sắc đến gia đình các nạn nhân và lưu ý những công dân Việt Nam muốn đến Đài Loan vì bất kỳ mục đích gì, thì hãy thực hiện điều đó thông qua những phương cách hợp pháp.”

Trước đó, vào cuối tháng Ba, trong số 16 thi thể trôi dạt vào vùng biển hòn đảo này trong tháng này, hai thi thể trong số đó đã được xác định là người Việt Nam, theo truyền thông Đài Loan.

Các thi thể được phát hiện ngoài khơi vùng biển phía tây Đài Loan, từ thành phố Cơ Long đến Cao Hùng và ngoài khơi Đài Đông, miền đông nam Đài Loan trong khoảng thời gian từ ngày 4 đến 17/03.

Lực lượng Bảo vệ Bờ biển Đài Loan (CGA) đã phát hiện các thi thể dạt vào những bãi biển ở Đài Loan hoặc lúc đang trôi nổi trong vùng biển gần bờ.

Hai thi thể đàn ông Việt Nam được xác nhận

dựa trên giấy tờ tùy thân, năm người khác được gia đình nhận diện là người Đài Loan, hiện chín người khác chưa được xác định danh tính. Một thông tin khác theo Taiwan News vào ngày 29/03, dựa vào cách các thi thể trôi dạt, giới chức Đài Loan cho rằng những con tàu của bọn buôn người có thể đã bị đắm gần đường trung tuyến trên eo biển Đài Loan, vào khoảng đầu tháng Ba.

Thi thể các nạn nhân theo những dòng chảy đại dương, có thể đã trôi dạt xuống những vùng biển phía nam.

MỸ THÊM VIỆT NAM VÀO DANH SÁCH ĐEN BUÔN NGƯỜI

Hoa Kỳ vừa thêm Việt Nam vào danh sách đen buôn người, cùng với một số nước khác, theo thông tin từ Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ.

Các quốc gia bị đưa vào danh sách đen - “Bạc ba” - phải chịu các lệnh trừng phạt của Hoa Kỳ, mặc dù chính quyền Mỹ thường bỏ trừng phạt đối với các quốc gia thân thiện hứa hẹn cải thiện, theo AFP.

Việt Nam, quốc gia đang có mối quan hệ nồng ấm với Washington do cùng quan ngại về một Trung Quốc đang trỗi dậy, vẫn bị cho vào sách này.

Báo cáo buôn người hàng năm của Bộ Ngoại giao Mỹ từ trước đến nay ‘không tha’ các đồng minh thân cận, do đó thường gây bất đồng, mặc dù các viên chức Mỹ nói rằng việc này đã khiến các chính phủ phải hành động, theo AFP.

Bộ Ngoại giao Mỹ nói rằng chính quyền Hà Nội đã giảm các vụ truy tố liên quan đến buôn người vào năm 2021.

Báo cáo đặc biệt này chỉ trích Hà Nội đã không có hành động nào để xử lý vụ việc một nhà ngoại giao và nhân viên đại sứ quán Việt Nam tại Ả Rập Saudi bị cáo buộc đồng lõa buôn bán một số công dân của họ.

Cùng được bổ sung vào danh sách đen buôn người đợt này còn có Campuchia, Brunei và Ma Cao, theo thông tin từ Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ.

Danh sách này đã có tên Malaysia, Afghanistan, Cuba, Eritrea, Guinea-Bissau, Iran, Myanmar, Triều Tiên, Nicaragua, Nga, Nam Sudan, Syria, Turkmenistan và Venezuela.

Trong một báo cáo thường niên, Hoa Kỳ cũng đã thêm Belarus vào danh sách đen và trong một lần hiếm hoi chỉ trích một đồng minh phương Tây,

đã đưa Bulgaria vào danh sách theo dõi vì lo ngại rằng nước này không thực sự để tâm giải quyết vấn nạn này, theo AFP.

BẮC HÀN LẦN ĐẦU ĐƯA RA BẰNG CHỨNG CÓ VŨ KHÍ HẠT NHÂN TẦM NGẮN

Theo bản tin của Jean Mackenzie, phóng viên thường trú của BBC tại Seoul thì Bắc Hàn vừa công bố hình ảnh một số đầu đạn hạt nhân cỡ nhỏ, mà theo họ có thể được gắn vào các tên lửa tầm ngắn.

Bình Nhưỡng trong hai tuần qua đã thử một loạt vũ khí mà họ nói là có khả năng hạt nhân, đồng thời dựng mô phỏng các cuộc tấn công hạt nhân vào Seoul. Thực sự là khó mà theo dõi hết các vụ thử tên lửa gần đây của Bắc Hàn. Các vụ thử này không còn gây chú ý như trước đây, nhưng nếu chúng ta quan sát tất cả các vụ thử, chúng ta có thể hiểu được nhiều khía cạnh.

Bắc Hàn nói họ đang trừng phạt Mỹ và Hàn Quốc vì đã thực hiện cuộc tập trận chung lớn nhất trong nhiều năm qua. Hai nước đồng minh đã luyện tập cách đánh bại Bắc Hàn trong trường hợp bị tấn công. Đây không phải là một viễn cảnh mà lãnh tụ Kim Jong Un mong muốn. Nhưng lần này, Bắc Hàn không phản ứng như mọi lần. Trước đây, họ đã đáp lại các cuộc tập trận chung Mỹ - Nam Hàn bằng cách bắn các tên lửa tầm ngắn, trung và xa, và có thể một số loại pháo.

Nhưng lần này, chỉ trong hai tuần, Bình Nhưỡng đã bắn thử tên lửa đạn đạo liên lục địa mạnh nhất, mà về mặt lý thuyết có thể vươn tới bất cứ nơi nào ở Mỹ.

Họ đã bắn thử tên lửa từ một tàu ngầm, và từ

nơi có vẻ như là một nhà kho dưới lòng đất. Quân đội Bắc Hàn đã dựng mô phỏng một cuộc tấn công hạt nhân vào một sân bay Nam Hàn.

Và Kim Jong Un vừa cho ra mắt một drone dưới nước, mà ông ta nói có thể bắn vũ khí hạt nhân dưới biển để gây một “sóng thần tsunami phóng xạ phạm vi siêu rộng” và phá hủy tàu chiến của đối phương.

Thêm vào đó, Bắc Hàn giờ lại công bố hình ảnh đầu đạn hạt nhân mà họ nói có thể được gắn vào các vũ khí này. Đây là một loạt vũ khí độc đáo và đáng lo ngại.

Nhà phân tích Ellen Kim, từ Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế (CSIS), mô tả việc Bắc Hàn tung ra loạt vũ khí này “tương đương với một buổi trình diễn thời trang” - liên hệ tới chiếc áo khoác kiểu Dior mà con gái ông Kim mặc tới một trong những buổi phóng thử tên lửa.

Các nhà phân tích, trong đó có bà Kim, lo ngại về sự phong phú trong bộ sưu tập vũ khí được thể hiện mùa này. Bình Nhưỡng cho ra mắt các loại vũ khí mới, tinh tế hơn và có thể được bắn từ biển và mặt đất để nhắm vào Mỹ, Hàn Quốc và Nhật Bản.

“Trước kia, chúng ta không biết họ có khả năng bắn tên lửa hành trình từ tàu ngầm, hay tên lửa từ dưới mặt đất. Vũ khí của họ ngày càng khó theo dõi và ngăn chặn hơn,” bà Ellen Kim nói.

Kim Jong Un luôn lo sợ Mỹ sẽ tấn công Bắc Hàn trước, và sẽ phá hủy toàn bộ vũ khí của nước này trước khi ông Kim có cơ hội dùng chúng. Thông điệp mà ông dường như muốn gửi ra với loạt thử vũ khí mới này là Bắc Hàn giờ đây có khả năng đánh lại, hay thậm chí đánh trước. Khó mà phá hủy được vũ khí giấu dưới mặt đất hay dưới nước. Nói một cách khác, ông Kim muốn nói: “đừng nghĩ đến chuyện tấn công chúng tôi”.

Tuy nhiên, chúng ta cũng nên thận trọng. Ông Kim Jong Un thường bị cáo buộc là hay phóng đại về khả năng quân sự của Bắc Hàn •

Xin mời đọc và phổ biến
nguyệt san người việt illinois
quà biếu dành cho
mọi gia đình

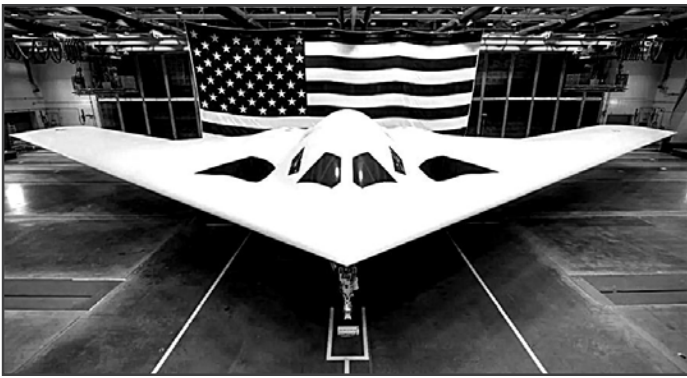

TIN HOA KỲ

HÌNH ẢNH MỚI VỀ MÁY BAY NÉM BOM TẦNG HÌNH HẠT NHÂN B-21 RAIDER

Không quân Mỹ mới đây đã công bố hai hình ảnh mới về máy bay ném bom tầng hình hạt nhân tầm xa B-21 “Raider” của nước này.

Mặc dù chúng ta biết rất ít về chiếc máy bay tuyệt mật trị giá 692 triệu đô la này, nhưng những hình ảnh mới đã làm sáng tỏ một chút về khả năng của chiếc máy bay ném bom vô cùng lợi hại đó.

Vào tháng 12 năm ngoái, Northrop Grumman và Lực lượng Không quân Hoa Kỳ đã tiết lộ máy bay ném bom B-21 Raider trong một sự kiện chỉ dành cho khách mời. Lực lượng Không quân đã tiết lộ thêm hai hình ảnh về chiếc máy bay cuối cùng sẽ thay thế phi đội máy bay ném bom vũ trang hạt nhân của Mỹ. Những hình ảnh mới là cận cảnh vòm máy bay ném bom và góc nhìn rộng từ phía trên máy bay.

Trong một thông cáo báo chí bên cạnh những hình ảnh mới, Không quân Hoa Kỳ tuyên bố, “B-21 sẽ cung cấp khả năng tấn công xuyên thấu, tầm xa, có thể luôn tồn tại để ngăn chặn sự gây hấn và các cuộc tấn công chiến lược chống lại Hoa Kỳ, các đồng minh và đối tác.”

Kathy Warden, Giám đốc điều hành và chủ tịch của Northrop Grumman, cho biết trong buổi ra mắt đầu tiên: “Nhóm Northrop Grumman phát triển và cung cấp công nghệ giúp thúc đẩy khoa học, nhìn về tương lai và đưa nó đến hiện tại. “B-21 Raider xác định một kỷ nguyên mới trong công nghệ và tăng cường vai trò của Mỹ trong việc mang lại hòa bình thông qua răn đe.”

B-21 Raider sẽ có khả năng AI tối tân. Mặc dù phần lớn Lực lượng Không quân rất kín tiếng về B-21 Raider, nhưng họ đã tuyên bố rằng nó được thiết kế để thực hiện các nhiệm vụ tầm xa từ lãnh thổ Hoa Kỳ với yêu cầu tiếp nhiên liệu tối thiểu. Máy bay cũng có khả năng AI cho phép nó hoạt động mà không cần phi hành đoàn.

Những hình ảnh mới cũng cho thấy B-21 có thiết kế mạnh mẽ từ máy bay ném bom B-2 Spirit. Tuy nhiên, điểm khác biệt chính, ngoài công nghệ tầng hình tiên tiến, là lớp sơn phủ màu trắng xám được cho là hiệu quả hơn lớp phủ của B-2 cũ hơn. B-21 cũng có nhiều cửa sổ buồng lái cong hơn để phân tán tín hiệu radar phản xạ tốt hơn.

Lực lượng Không quân sẽ mua ít nhất 100 chiếc B-21 và chiếc đầu tiên dự kiến sẽ đi vào hoạt động vào năm 2027. Chúng dự kiến sẽ thay thế các máy bay ném bom B-1B Lancer và B-2 Spirit vào năm 2040 và B-52 Stratofortress vào khoảng 2050.

MỸ ĐIỀU OANH TẠC CƠ CHIẾN LƯỢC THAM GIA DIỄN TẬP VỚI NHẬT, HÀN

Ngày 19 tháng 3, quân đội Hàn Quốc thông báo tiêm kích F-35A của họ diễn tập cùng oanh tạc cơ chiến lược B-1B và tiêm kích F-16 Mỹ trong khuôn khổ tập trận chung Lá chắn Tự do.

Cùng ngày, Bộ Quốc phòng Nhật Bản cũng thông báo, 10 tiêm kích F-15 của Nhật tham gia diễn tập cùng tiêm kích F-16 và oanh tạc cơ chiến lược B-1B của Mỹ trên biển Nhật Bản.

Bộ Quốc phòng Nhật Bản nhận định: “Kể từ khi tên lửa Triều Tiên rơi xuống vùng đặc quyền kinh tế của Nhật, tình hình an ninh khu vực đã ngày càng trở nên nghiêm trọng hơn”.

Được biết, trong hái ngày cuối tháng, lực lượng Phòng vệ Trên biển Nhật Bản (JMSDF) và hải quân Mỹ cũng điều chiến hạm trang bị hệ thống theo dõi tên lửa Aegis tham gia diễn tập trên biển.

Quân đội Hàn Quốc cho biết, Triều Tiên có thể đã phóng một tên lửa đạn đạo từ tỉnh Bắc Pyongan ra vùng biển phía đông bán đảo.

Căng thẳng tại bán đảo Triều Tiên và khu vực xung quanh gần đây tiếp tục leo thang khi Hàn Quốc tham gia các cuộc diễn tập quân sự quy mô lớn với Mỹ và Nhật Bản.

Nhằm phản ứng với cuộc tập trận chung kéo dài 11 ngày của Mỹ - Hàn Quốc, trong tuần vừa qua, Triều Tiên đã phóng hàng loạt tên lửa đạn đạo, trong đó có tên lửa xuyên lục địa (ICBM) Hwasong-17. Động thái này, cũng nhằm đáp trả cuộc gặp giữa Tổng thống Hàn Quốc Yoon Suk-yeol và Thủ tướng Nhật Bản Fumio Kishida.

CỰU TỔNG THỐNG DONALD TRUMP VẪN SẼ THAM GIA TRANH CỬ BẮT CHẤP MỌI NỖ LỰC NGĂN CHẶN ÔNG

Trong phiên xét xử vào ngày 4 tháng 4 của Tòa án hình sự Manhattan ở thành phố New York, cựu Tổng thống Donald Trump bị buộc tội 34 tội danh liên quan tới làm giả hồ sơ kinh doanh. Các cáo buộc cho rằng ông Trump đã chi \$130,000 thông qua luật sư riêng Michael Cohen để trả tiền cho diễn viên khiêu dâm Stormy Daniels vào cuối tháng 10 năm 2016, vài ngày trước cuộc bầu cử tổng thống.

Các công tố viên cáo buộc ông Trump cố gắng ngăn chặn thông tin tiêu cực ảnh hưởng đến kết quả bầu cử, bao gồm cả khoản chi \$130,000 nói trên. Họ cho rằng ông Trump làm giả hồ sơ kinh doanh một phần là để có lợi cho quá trình tranh cử tổng thống của mình.

Trước toà án, ông Trump đã bác bỏ toàn bộ các tội danh. Sau đó, ông Trump được tại ngoại và bay về Florida, có bài phát biểu công khai đầu tiên kể từ khi bị truy tố 34 tội danh. Cựu Tổng thống Trump nhấn mạnh: “Tôi không bao giờ có thể nghĩ rằng điều như thế này lại xảy ra ngay tại nước Mỹ. Tội duy nhất mà tôi đã phạm phải là kiên cường bảo vệ quốc gia khỏi những kẻ tìm cách phá hủy nó”.

Ông Trump cho rằng vụ truy tố này là nỗ lực của đảng Dân chủ nhằm ngăn cản ông tham gia tranh cử tổng thống 2024 và vụ kiện này phải bị bác bỏ.

Chủ tịch Hạ viện Kevin McCarthy thuộc đảng Cộng hòa cũng cho rằng vụ truy tố này là hành động nhằm làm tổn hại tới uy tín, cơ hội của ông Trump trong cuộc đua tổng thống năm 2024.

Bất chấp vụ truy tố và các rắc rối pháp lý khác, ông Trump tuyên bố rằng ông vẫn sẽ tham gia tranh cử tổng thống năm 2024. Dự kiến phiên điều trần tiếp theo sẽ diễn ra vào khoảng hai tháng trước khi bắt đầu cuộc bỏ phiếu sơ bộ chọn ứng viên tổng thống của đảng Cộng hòa.

Sự ủng hộ của cử tri bên ngoài cho thấy sự gia tăng đã thể hiện qua kết quả thăm dò của Reuters/Ipsos công bố ngày 3 tháng 4.

Theo đó, khoảng 48% số người ủng hộ đảng Cộng hòa muốn ông Trump đại diện đảng này tranh cử tổng thống. Tỷ lệ này tăng so với mức 44% trong cuộc thăm dò từ ngày 14-20 tháng 3.

MỸ VỪA TIÊU DIỆT THỦ LĨNH CẤP CAO IS Ở SYRIA

Bộ Tư lệnh Trung tâm quân đội Mỹ (CENTCOM) mới ra tuyên bố:

“Thủ lĩnh Nhà nước Hồi giáo (IS) tự xưng Khalid ‘Aydd Ahmad al-jabouri đã bị tiêu diệt, người này chịu trách nhiệm lập kế hoạch tấn công

ở Châu Âu và phát triển cơ cấu lãnh đạo cho IS.”

Abu al-Hussein al-Husseini al-Quraishi được bổ nhiệm làm thủ lĩnh tối cao sau khi lãnh đạo trước đó bị tiêu diệt ở miền nam Syria.

CENTCOM nhận định: “IS tiếp tục là mối đe dọa đối với khu vực và những nơi khác, mặc dù không còn mạnh như trước, nhóm này vẫn có thể tiến hành các hoạt động trong khu vực với mong muốn tấn công ra ngoài Trung Đông.” Tuy vậy, CENTCOM cũng xác nhận: “Cái chết của thủ lĩnh al-Jabouri sẽ làm gián đoạn khả năng lên kế hoạch tấn công bên ngoài của nhóm.”

Được biết, IS đã mất phần lớn vùng đất từng kiểm soát tại Syria và Iraq, đến nay vẫn chưa thể lấy lại được phong độ như thời kỳ đỉnh cao hồi giữa năm 2014.

Kể từ tháng 3 năm 2019, tàn quân IS mất đi thành trì cuối cùng tại vùng sa mạc ở miền đông Syria, tổ chức này đã rút vào ẩn náu trong sa mạc, thỉnh thoảng tiến hành tập kích nhằm vào lực lượng người Kurd và chính quyền Syria với quy mô nhỏ lẻ, nhằm vào các mục tiêu quân sự và cơ sở dầu khí ở những vùng hẻo lánh.

MỸ ĐÃ TRỞ THÀNH NHÀ CUNG CẤP DẦU THÔ LỚN NHẤT CHO LIÊN MINH CHÂU ÂU (EU)

Đối mặt với các lệnh trừng phạt của Mỹ và đồng Minh, Nga nỗ lực chuyển hướng cung cấp dầu thô sang các thị trường khác bên ngoài Châu Âu. Nhờ xu hướng này, Mỹ hiện đã thay thế Moscow trở thành nhà cung cấp dầu thô lớn nhất cho Liên minh Châu Âu (EU).

Đài CNN cho biết, Mỹ đã thay thế Nga trở thành nhà cung cấp dầu thô lớn nhất cho Liên minh Châu Âu (EU). Cụ thể, vào tháng 12 năm ngoái, có đến 18% lượng dầu thô nhập khẩu của EU đến từ Mỹ.

Theo Văn phòng dữ liệu Eurostat của EU, tính đến cuối năm 2022, Mỹ, Na Uy và Kazakhstan là 3 nhà cung cấp dầu thô lớn nhất của EU. Điều này cho thấy rằng EU đã có thể thích ứng với bối cảnh thị trường dầu mỏ đang thay đổi và gần như loại bỏ sự phụ thuộc vào dầu mỏ của Nga.

Trong khi đó, Phó thủ tướng Nga Alexander Novak cho biết: “Doanh thu xuất khẩu dầu mỏ của Nga sang Ấn Độ đã tăng 22 lần trong năm 2022. Các nhà máy lọc dầu của Ấn Độ đã nhập dầu thô giá rẻ của Nga kể từ khi cuộc xung đột Nga -

Ukraine bùng nổ.”

Trong tháng 3 năm nay, Ấn Độ là khách hàng lớn nhất mua dầu Urals của Nga. Các chuyến hàng từ Nga đến Ấn Độ dự kiến sẽ chiếm hơn 50% tổng số dầu Urals xuất khẩu bằng đường biển trong tháng này.

MÁY BAY MỸ RƠI XUỐNG BIỂN ĐEN KHI VA CHẠM VỚI TIÊM KÍCH SU-27 CỦA NGA

Quân đội Mỹ cho biết, tiêm kích Su-27 của Nga đã xả nhiên liệu lên một máy bay không người lái (drone) của Mỹ trên Biển Đen, sau đó va chạm với drone này khiến máy bay không người lái Mỹ bị rơi xuống biển.

Theo thông tin từ Bộ Tư lệnh châu u của Mỹ (EUCOM), hai tiêm kích Su-27 của Nga đã chặn máy bay không người lái MQ-9 Reaper (ảnh) của Mỹ trên vùng biển quốc tế ở Biển Đen.

Tướng James B.Hecker - chỉ huy Lực lượng Không quân Mỹ tại châu u và châu Phi cho hay: “Một trong các tiêm kích Su-27 của Nga đã va vào MQ-9 Reaper, khiến lực lượng Mỹ phải để cho MQ-9 Reaper rơi xuống vùng biển quốc tế.”

Tướng James cho biết thêm: “Trước khi va chạm, tiêm kích Su-27 đã nhiều lần xả nhiên liệu và bay phía trước chiếc MQ-9 Reaper một cách thiếu thận trọng, không thân thiện với môi trường và không chuyên nghiệp. Điều này cho thấy sự thiếu năng lực của lực lượng Nga”.

Hiện không biết chính xác vị trí mà chiếc MQ-9 Reaper rơi xuống. MQ-9 Reaper trị giá khoảng \$32 triệu được mô tả là trụ cột của phi đội máy bay không người lái của Mỹ.

Hiện Tổng thống Joe Biden đã được Cố vấn an ninh quốc gia Mỹ Jake Sullivan thông báo về vụ va chạm nói trên. Người phát ngôn Hội đồng An ninh quốc gia John Kirby nói rằng: “Việc máy bay

Nga chặn máy bay Mỹ trên Biển Đen không phải là điều lạ, do vụ việc tương tự đã từng xảy ra trong những tuần gần đây.”

Được biết, máy bay của Nga và Mỹ đã nhiều lần va chạm khi đang hoạt động trên Biển Đen trong suốt cuộc xung đột Nga - Ukraine, nhưng đây là lần đầu tiên xảy ra sự cố như trên và vụ việc có thể khiến quan hệ hai nước leo thang căng thẳng.

MỸ CHO CHIẾN HẠM VÀO TRƯỜNG SA TRONG LÚC TRUNG QUỐC TẬP TRẬN VÂY ĐÀI LOAN

YOKOSUKA, Nhật (NV) - Hải Quân Mỹ cho chiến hạm USS Milius đi vào vùng 12 hải lý gần đá Vành Khăn đang bị Trung Quốc chiếm đóng phi pháp tại quần đảo Trường Sa của Việt Nam, hôm Thứ Hai, 10 Tháng Tư, theo báo Stars and Stripes.

Sự kiện diễn ra trong bối cảnh Trung Quốc tập trận bao vây Đài Loan nhằm trả đũa cuộc gặp giữa bà Thái Anh Văn, tổng thống Đài Loan và Chủ Tịch Hạ Viện Mỹ Kevin McCarthy. (Ảnh: Khu trục hạm USS Milius khi cập cảng Manila - (Noel Celis/AFP/GettyImages)

Đệ Thất Hạm Đội Mỹ thông báo chiếc USS Milius, chiến hạm trang bị hỏa tiễn dẫn đường, đang hoạt động gần khu vực bãi Đá Vành Khăn (Mischief Reef) thuộc quần đảo Trường Sa giữa Việt Nam và Philippines nhằm duy trì các quyền tự do hàng hải và sử dụng hợp pháp vùng biển.

Hải Quân Mỹ thường gửi chiến hạm đến gần hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa ở Biển Đông để phản đối “yêu sách hàng hải quá mức” và “các hạn chế bất hợp pháp” của Trung Quốc.

Toàn bộ quần đảo Trường Sa đang bị tranh chấp chủ quyền từ Trung Quốc, Việt Nam và Đài Loan. Trong khi đó các nước Philippines, Malaysia và Brunei tuyên bố chủ quyền một phần. Quần đảo này cách Đài Loan 960 dặm về phía Nam.

Hai ngày trước khi tàu USS Milius bắt đầu tuần tra, Bắc Kinh tiến hành tập trận xung quanh Đài Loan để phản đối cuộc gặp mặt giữa bà Thái Anh Văn, tổng thống Đài Loan với ông Kevin McCarthy, chủ tịch Hạ Viện Mỹ hôm Thứ Tư, 5 Tháng Tư, và ông Michael McCaul, chủ tịch Ủy Ban Đối Ngoại Hạ Viện, hôm Thứ Bảy, 8 Tháng Tư.

Tuy nhiên theo ông Luka Bakic, phát ngôn viên Đệ Thất Hạm Đội, hành động của USS Milius không phải đáp trả Bắc Kinh, mà chỉ nhằm chứng minh Mỹ sẽ “hoạt động ở bất kỳ nơi nào mà luật pháp quốc tế cho phép, bất kể vị trí của các yêu sách hàng hải quá mức, hoặc các sự kiện đang diễn ra.”

Trong quá trình hoạt động, USS Milius đi vào phạm vi 12 hải lý của bãi Đá Vành Khăn, một trong số nhiều đảo nhân tạo mà Trung Quốc cho bồi đắp và xây dựng cơ sở hạ tầng quân sự trong thập niên qua.

Đệ Thất Hạm Đội cho biết chiếc USS Milius rời khỏi khu vực và sẽ tiếp tục hoạt động tại Biển Đông.

Thông thường Trung Quốc hay phản đối các hoạt động kiểu này, tuy nhiên đến chiều Thứ Hai, 10 Tháng Tư, Bắc Kinh chưa đưa ra tuyên bố nào.

Chiến hạm USS Milius. (Hình: Noel Celis/AFP/Getty Images)

Hồi Tháng Ba vừa qua, Mỹ cũng cho chiến hạm USS Milius đến tuần tra gần quần đảo Hoàng Sa mà Trung Quốc chiếm đóng sau khi cướp của VNCH vào năm 1974.

Việt Nam từng nhiều lần lên án hoạt động phi pháp của Trung Quốc ở Biển Đông, đồng thời ủng hộ quyền tự do hàng hải, hàng không, phù hợp với các quy định của luật pháp quốc tế, nhất là Công Ước Luật Biển năm 1982 của Liên Hợp Quốc. (Tr.N -MPL) [kn]

CĂN CỨ MỸ Ở SYRIA BỊ UAV TỰ SÁT TẬP KÍCH

Mới đây, tại căn cứ Mỹ ở đông bắc Syria vừa xảy ra cuộc tập kích của UAV tự sát khiến 1 nhà thầu tử vong và 6 người khác bị thương.

Nguồn tin từ Ngũ Giác Đài (Pentagon) vừa ra thông cáo cho biết: “Máy bay không người lái (UAV - Unmanned Aerial Vehicle) tự sát đã đánh trúng cơ sở bảo dưỡng tại căn cứ liên quân gần thành phố Hasakah ở đông bắc Syria khiến một nhà thầu Mỹ thiệt mạng, 5 binh sĩ và một nhà thầu khác bị thương.”

Theo tình báo Mỹ, phi cơ “có nguồn gốc từ Iran”. Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin cho hay: “Bộ tư lệnh Trung tâm quân đội Mỹ đã tiến hành đòn không kích chính xác vào các cơ sở của dân quân thân Iran ở miền đông Syria.”

Lloyd Austin nói thêm rằng: “Hành động trên là phản ứng với cuộc tập kích vừa xảy ra ở Hasakah cũng như hàng loạt vụ tấn công nhằm vào liên quân ở Syria do những nhóm có liên hệ với Vệ binh Cách mạng Hồi giáo Iran tiến hành gần đây”.

Được biết, Mỹ duy trì lượng nhỏ binh sĩ tại Syria để hỗ trợ chiến dịch chống Nhà nước Hồi giáo (IS) tự xưng và bảo vệ các cơ sở khai thác dầu mỏ, vốn do lực lượng người Kurd kiểm soát. Ngũ Giác Đài tuyên bố: “Lính Mỹ chỉ rời đi khi IS hoàn toàn bị xóa sổ và các đồng minh của họ ở Syria được bảo vệ an toàn”. (VPage News).

ĐÃ CÓ NGƯỜI SOÁN NGÔI NGƯỜI GIÀU NHẤT THẾ GIỚI CỦA ELON MUSK

Theo công bố mới nhất vào ngày 4 tháng 4 của tạp chí Forbes, vị trí người giàu nhất thế giới đã thuộc về Chủ tịch tập đoàn xa xỉ phẩm LVMH của Pháp - Bernard Arnault.

Tổng tài sản của tân tỷ phú giàu nhất thế giới đạt mức \$211 tỷ.

Như vậy, Nhà sáng lập hãng xe điện Tesla và Giám đốc điều hành mạng xã hội Twitter - Elon Musk đã tụt xuống vị trí thứ 2 trong danh sách những người giàu nhất thế giới với tổng tài sản được ước tính ở mức \$180 tỷ, thấp hơn \$39 tỷ so với năm 2021. (Ảnh trên): Elon Musk (bên trái) – Bernard Arnault (bên phải).

Trong những tháng qua, Musk và tỷ phú Arnault liên tục thay nhau nắm giữ vị trí người giàu nhất thế giới, do đó việc 2 tỷ phú thay thế vị trí lần này cũng không phải quá bất ngờ.

Forbes cho biết: “Tỷ phú Musk đã tự đưa mình khỏi vị trí đứng đầu trên bảng xếp hạng sau khi chi khoản tiền \$44 tỷ để mua lại mạng xã hội Twitter.”

Forbes nhận định: “Vị tỷ phú người Pháp Arnault đã có một năm 2022 thành công mỹ mãn khi tập đoàn LVMH đạt mức lợi nhuận cao kỷ lục. Giá trị cổ phiếu của công ty sở hữu những nhãn hiệu thời trang lớn như Louis Vuitton, Christian Dior cũng tăng 25% trong năm qua. Tài sản của Arnault cũng đã tăng hơn \$50 tỷ trong một năm qua để đạt mức \$211 tỷ”.

CẢNH SÁT OKLAHOMA TRUY TÌM KẺ XẢ SÚNG BẮN CHẾT NGƯỜI

Tối hôm thứ Bảy ngày 1 tháng 4, một vụ xả súng đã xảy ra tại quán bar Whiskey Barrel Saloon ở phía tây nam thành phố Oklahoma, tiểu bang Oklahoma. Phát ngôn viên Sở Cảnh sát thành phố Oklahoma Jeff Cooper cho biết có 3 người bị bắn chết tại hiện trường và 3 người khác bị thương, trong đó có một người đang trong tình trạng nguy kịch.

Đến ngày 2 tháng 4, cảnh sát vẫn chưa thể xác định được nghi phạm xả súng. Ông Cooper cho biết rằng họ vẫn chưa tiến hành bắt giữ bất kỳ ai liên quan đến vụ việc, và đang nỗ lực điều tra để có thêm đầu mối. Cảnh sát Oklahoma nghi ngờ rằng vụ xả súng này bắt nguồn từ xung đột giữa hai băng đảng. Người dân khu vực được cảnh báo nên tránh xa khu vực này và tạm thời không ra ngoài khi cần thiết.

TỶ PHÚ TRUNG QUỐC BỊ BẮT VÌ TỘI LỪA ĐẢO KHI ĐANG “XIN TỊ NẠN”

Sáng ngày 15 tháng 3, tỷ phú Trung Quốc Guo Wengui đã bị bắt tại căn penthouse trị giá \$32,5 triệu ở trung tâm thành phố New York.

Theo báo cáo ban đầu, ông tỷ phú Trung Quốc này hiện đối mặt với 12 cáo trạng, bao gồm gian lận chuyển tiền, gian lận chứng khoán, gian lận ngân hàng và rửa tiền.

Guo (ảnh trên) bị buộc tội biển thủ quỹ lừa đảo để mua sắm tài sản có giá trị to lớn, trong đó có một biệt thự rộng gần 5000m², siêu xe Ferrari trị giá \$3,5 triệu, hai chiếc đê-mô trị giá \$36,000 và một chiếc du thuyền sang trọng có giá \$37 triệu.

Công tố viên Damian Williams cho biết, Guo từng lừa đảo số tiền lên đến \$1 tỷ khi cầm đầu đường dây phức tạp nhằm lừa đảo hàng nghìn người theo dõi trực tuyến của ông.

Tờ ABC News cho biết, một điều đáng chú ý là chỉ sau vài giờ sau khi Guo bị bắt giữ, căn pent-house của Guo đã bất ngờ bốc cháy khi các đặc vụ FBI đang thực hiện nhiệm vụ. Hiện Văn phòng luật sư Mỹ các quận phía Nam tại New York đang tiến hành điều tra nguyên nhân vụ cháy, xem liệu vụ cháy có liên quan đến việc tỷ phú Guo bị bắt giữ hay không.

Được biết, tỷ phú Guo rời Trung Quốc hồi năm 2015 sau khi vướng vào một loạt cáo buộc liên quan đến hối lộ và nhiều tội danh khác.

CALIFORNIA SẼ CHI \$30 TRIỆU MỘT NĂM ĐỂ GIẢI QUYẾT KHỦNG HOẢNG NGƯỜI VÔ GIA CƯ

Thống đốc California Gavin Newsom cho biết sẽ đề nghị cơ quan lập pháp thông qua kế hoạch \$30 triệu một năm để giải quyết tình trạng khủng hoảng người vô gia cư tại tiểu bang này.

Chúa nhật ngày 19 tháng 3, Thống đốc California Gavin Newsom thông báo kế hoạch là sẽ chi khoảng \$30 triệu mỗi năm để xây dựng 1,200 ngôi nhà nhỏ cho người vô gia cư. Những căn nhà này là loại được lắp ghép nhanh, chi phí thấp.

Ngoài ra, chính quyền tiểu bang cũng sẽ huy động thêm \$3-5 tỷ thông qua phát hành trái phiếu để xây dựng các khu nhà ký túc xá, bên cạnh những ngôi nhà nhỏ và các khu dân cư lâu dài cho người dân sinh sống.

Kế hoạch trên cũng bao gồm việc sửa đổi luật Dịch vụ sức khỏe tâm thần được tiểu bang thông qua vào năm 2004, quy định đánh thuế 1% thu nhập của người có thu nhập trên \$1 triệu để bổ sung vào ngân sách cho các dịch vụ sức khỏe tâm thần.

Hiện California là tiểu bang có nhiều người vô gia cư nhất nước Mỹ, với khoảng 171,000 người, chiếm 1/3 tổng số người vô gia cư trên toàn quốc.

Hiện con số này đang tăng nhanh hơn nhiều so với các tiểu bang. Lều trại của người vô gia cư đang mọc lên khắp nơi, nhất là trên vỉa hè và dưới cầu vượt xa lộ. Hình ảnh người vô gia cư gặp vấn đề về sức khỏe tâm thần và nghiện ma túy xuất hiện khá thường xuyên.

XẢ SÚNG TẠI TRƯỜNG TIỂU HỌC Ở NASHVILLE, TENNESSEE

Theo giới chức vừa mới cho biết, khoảng 10:13 sáng ngày thứ Hai ngày 27 tháng 3, một vụ xả súng đã xảy ra tại trường tiểu học tư thục The Covenant ở khu dân cư Green Hills, ở Nashville, tiểu bang Tennessee. Vụ nổ súng khiến 6 người thiệt mạng, bao gồm ba người lớn và ba trẻ em.

Hung thủ được xác định là Audrey E. Hale, 28 tuổi, là người chuyển giới và từng là học sinh của trường The Covenant. Theo cảnh sát, Audrey đã lén vào trường từ một cửa phụ, đem theo hai súng trường và một khẩu súng ngắn lên tầng hai của trường để thực hiện việc xả súng.

Cảnh sát đã xác định được danh tính của những người thiệt mạng, bao gồm ba trẻ em đều 9 tuổi,

bà Katherine Koonce, 60 tuổi, hiệu trưởng; bà Cynthia Peak, 61 tuổi, giáo viên và ông Mike Hill, 61 tuổi, lao công của trường.

Cảnh sát cũng đã tiêu diệt hung thủ ngay sau cuộc đấu súng. Họ tìm thấy một bản tuyên ngôn và một số bản viết tay của hung thủ, cùng với sơ đồ của trường.

Tổng thống Joe Biden bình luận về vụ nổ súng này là “bệnh hoạn” và là “cơn ác mộng tồi tệ nhất đối với mọi gia đình”. (Hoang Mai-Vpages)

NỔ SÚNG Ở ORLANDO, TIỂU BANG FLORIDA

Hôm Chúa nhật ngày 9 tháng 4, thêm một vụ nổ súng đã xảy ra tại thành phố Orlando, tiểu bang Florida khiến ít nhất 2 người chết, bao gồm một trẻ em và 3 người khác bị thương.

Theo báo cáo, tiếng súng nổ ra vào khoảng lúc 7 giờ tối hôm Chúa nhật tại công viên Poppy Park, gần đường Lescot và đại lộ Poppy trong khu dân cư Carver Shores.

Có 5 người bị trúng đạn và được đưa tới bệnh viện, tuy nhiên đã có hai nạn nhân thiệt mạng. Giới chức địa phương cho biết một trong những người bị bắn là một em bé 18 tháng tuổi. Tuy nhiên, cảnh sát vẫn chưa công bố thông tin chi tiết về những người bị bắn, cũng như mức độ thương tích của họ.

Đây là vụ nổ súng thứ hai xảy ra tại Orlando chỉ trong một ngày Chúa nhật. Trước đó, ba người được tìm thấy đã chết vào sáng sớm trong một ngôi nhà ở khu phố Parramore, bao gồm một đứa trẻ 8 tuổi và một đứa trẻ 14 tuổi.

Nghi phạm trong vụ nổ súng này là một người đàn ông 28 tuổi, đã bị cảnh sát bắn chết ngay sau khi anh ta chĩa súng vào lực lượng cảnh sát tại hiện trường. Hiện cảnh sát vẫn đang điều tra để truy tìm thêm về tung tích nghi phạm thực hiện vụ nổ súng này. (Nhat Long- Vpages)

SỐ CA NHIỄM DO QUAN HỆ TÌNH DỤC TĂNG 7%

WASHINGTON, DC (NV) - Năm 2021, Mỹ có hơn 2.5 triệu ca nhiễm trùng do quan hệ tình dục (STI - Sexually Transmitted Infection), tăng 7% trong một năm, theo dữ liệu mới của Trung Tâm Phòng Ngừa Dịch Bệnh (CDC), CNN đưa tin hôm Thứ Ba, 11 Tháng Tư.

“Dịch STI ở Mỹ không có dấu hiệu chậm lại,”

Bác Sĩ Leandro Mena, giám đốc Ban Phòng Ngừa Bệnh Do Quan Hệ Tình Dục của CDC, cho hay.

Số ca bệnh giang mai (syphilis) tăng 32% năm 2021, trong đó số ca từ người mẹ mang thai lây cho con tăng đáng báo động. Năm 2021, bệnh giang mai bẩm sinh khiến 220 thai nhi và trẻ sơ sinh thiệt mạng.

“Điều quan trọng nhất phải nhớ là bệnh giang mai bẩm sinh có thể phòng ngừa 100%,” ông Mena lưu ý. “Về nhiều mặt, đó là do chúng ta không phòng ngừa được bệnh giang mai cho phụ nữ ở độ tuổi sinh sản và người quan hệ tình dục với họ.”

Từ 2023, sự thiếu chăm sóc sức khỏe trước, trong và sau khi sinh con là lý do phổ biến nhất không phòng ngừa được bệnh giang mai bẩm sinh, theo Bác Sĩ Mena. Tuy nhiên, theo bản báo cáo mới đây, phụ nữ ngày càng khó được chăm sóc sức khỏe sinh sản - như tầm soát định kỳ và tránh thai- máy năm gần đây.

Một loạt yếu tố kết hợp khiến số ca STI tăng, và đại dịch COVID-19 càng làm trầm trọng thêm nhiều yếu tố trong số đó, ông Mena giải thích.

“Thiếu chăm sóc sức khỏe, gồm xét nghiệm và điều trị STI, có thể làm người ta khó được chăm sóc đúng nhu cầu, tài trợ cho y tế công cộng giảm và cơ sở hạ tầng y tế công cộng xuống cấp làm hạn chế số người đi xét nghiệm.”

Tiếng xấu đi kèm với STI cũng như tình trạng rối loạn kéo dài do COVID-19 cũng làm hạn chế số người đi tầm soát bệnh. Số ca STI báo cáo như trên có lẽ còn dưới xa thực tế, theo ông Mena.

Nhóm dân số nào cũng bị STI, nhưng dữ liệu năm 2021 của CDC cho thấy tỉ lệ mắc STI của người đồng tính, người trẻ tuổi, da đen và người Mỹ bản địa cao hơn nhiều. (Th.Long) •

KHÔNG CÒN BÓNG CÂY, LẮP MÁI CHE “TRIỆU ĐÔ”

Saigon, Việt Nam (NV) - Mạng xã hội dấy lên bàn tán xoay quanh đề nghị mới nhất của Sở Quy Hoạch và Kiến Trúc thành phố về chuyện lắp mái che mưa nắng với tổng kinh phí từ 20 đến 30 tỷ đồng (USD\$850,160 đến \$1.2 triệu) trên vỉa hè đường Lê Lợi, quận 1, Sài Gòn, phía bên chợ Bến Thành.

Khoản tiền này được cho là từ nguồn “xã hội hóa,” tức đóng góp từ các gia đình kinh doanh trên đường Lê Lợi và một phần từ tiền thuế dân.

Theo báo Lao Động hôm 24 Tháng Ba, ý tưởng nêu trên được giới chức diễn giải là để “tạo không gian mát mẻ” và “giúp du khách dễ dàng thăm viếng, mua sắm.”

Dự kiến mái che được lắp vươn ra 4 mét trên vỉa hè một bên đường Lê Lợi, nay trơn trượt, không còn bóng cây xanh.

Mái che được mô tả gồm khung sắt và mái tôn đóng trần bên ngoài, có lắp đặt thêm biển quảng cáo.

Giới chức Sở Quy Hoạch và Kiến Trúc giải thích việc cần lắp đặt mái che trong thời điểm này là vì “không thể bố trí ngay cây xanh và mảng xanh đủ lớn để tạo bóng mát cho vỉa hè.”

Nhà báo tự do Đoàn Bảo Châu bình luận trên trang cá nhân rằng ông “bàng hoàng trước tư duy có tính đột phá này, xin được ngả mũ nghiêng mình.”

Ông Châu viết nửa đùa nửa thật rằng, giới chức tính chuyện lắp đặt mái che dưới là bê tông, trên là mái tôn, để người dân “được hưởng tắm hơi khô miễn phí đây mà.”

Ông Châu cũng đặt câu hỏi: “...Người nào là tác giả của “sáng kiến” này nhỉ? Các ông chống ngập mãi chưa thành công, chỉ thành công ở điểm tiêu rất nhiều tiền thuế của dân một cách vô ích, giờ lại lo chống nắng, như vậy có sợ là ôm đồm quá không?”

Cùng thời điểm, Bác Sĩ Võ Xuân Sơn ở Sài Gòn viết vui trên trang cá nhân rằng sẵn tiện lắp mái che cho vỉa hè đường Lê Lợi, giới chức nên tiến tới “làm mái che toàn bộ thành phố, lắp máy lạnh cho toàn bộ thành phố, nâng đắp thành phố lên cao dần.”

Một số ý kiến khác trên mạng xã hội thì nhắc lại chuyện hồi năm 2019, bà Phan Thị Hồng Xuân, phó giáo sư, tiến sĩ, đại biểu Hội Đồng Nhân Dân thành phố, từng bị chỉ trích vụ nêu “sáng kiến” về “chống ngập bằng lu” mà bà này diễn giải là “theo kinh nghiệm dân gian.” (N.H.K) [qd]

PHÓ CHỦ TỊCH XÃ Ở KON TUM PHÁ THÁNH LỄ CỦA LINH MỤC

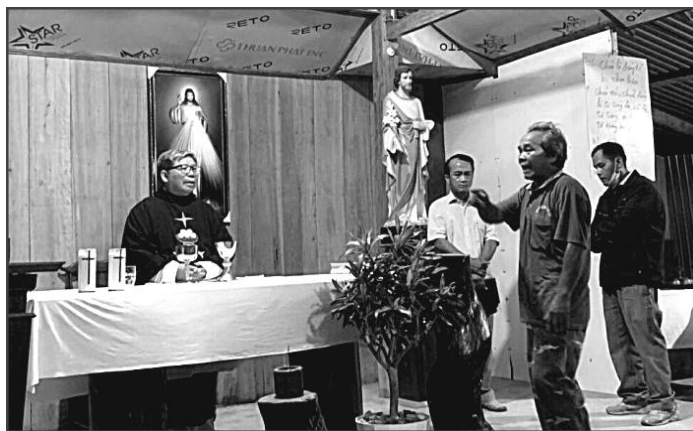
KON TUM, Việt Nam (NV) - Theo bản thông cáo được đăng tải trên trang web Giáo Phận Kon Tum, sự việc xảy ra vào tối 22 Tháng Ba. Thời điểm đó, Linh Mục Phanxicô Lê Tiên đang cử hành Thánh Lễ Mùa Chay thì ông Nguyễn Viết Thạch đột ngột xuất hiện, dẫn theo một số cán bộ xã xông lên bàn thờ, ngăn cản, chửi bới, yêu cầu dừng lễ, thậm chí một nữ cán bộ, người tháp tùng còn cả gan tiến lên bàn thánh, lấy đi cuốn Sách Lễ Roma của vị linh mục. Một ngày sau vụ rò rỉ clip cho thấy ông Nguyễn Viết Thạch, phó chủ tịch xã Đắk Nông, huyện Ngọc Hồi, tỉnh Kon Tum, là người phá buổi lễ tại giáo họ Phaolo, giáo xứ Đắk Giác, và công luận không ngớt tiếp tục chỉ trích ông này.

Trong đoạn clip, ông Nguyễn Viết Thạch được ghi nhận nói: “Tôi, Thạch, phó chủ tịch xã, chịu trách nhiệm buổi làm việc hôm nay nè. Tôi tôn trọng mời ông xuống xã làm việc.”

“Ông này [Linh Mục Lê Tiên] ở đâu ra? Tôi hỏi ông này ở đâu?, Giấy phép đâu?”, ông Thạch quát lớn tiếng.

Linh Mục Lê Tiên ngỏ lời yêu cầu ông Thạch cho phép được dâng xong Thánh Lễ rồi gấp gờ trao đổi nhưng ông này không chấp nhận.

Cũng theo thông cáo, cán bộ xã vây quanh phá tan nghi lễ, trong lúc một số dân quân được tăng cường, lo ngại sẽ có cuộc ẩu đả, Linh Mục Lê Tiên đành phải dừng Thánh Lễ sau khi ban phép lành cho giáo dân tham dự.

“Hình ảnh của các cán bộ xông vào phá tan một nghi lễ trang nghiêm đáng thật xấu hổ, ngang nhiên phá đi sự linh thánh trong Thánh Lễ là một sự xúc phạm nặng nề đến Thiên Chúa. Người Công Giáo gọi là phạm thánh, điều không bao giờ được phép làm. Đụng đến Thiên Chúa, thì không chỉ là đụng đến một nhóm tín hữu nhỏ nơi vùng đất nghèo này, mà là đụng đến danh dự của người Công Giáo trên toàn thế giới,” thông cáo của Giáo Phận Kon Tum viết.

Giáo Phận Kon Tum cũng là nơi đã xảy ra vụ sát hại Linh Mục Trần Ngọc Thanh vào đầu năm 2022 gây chấn động dư luận. Đến nay, sau hơn một năm, cuộc điều tra vụ án mạng này xem như đã “chìm xuống.”

Cùng với các khu vực như Nghệ An, Phú Yên, Đắk Lắk..., Kon Tum được xem là “điểm nóng” liên tục xảy ra những vụ trấn áp tôn giáo, không chỉ với đạo Công Giáo, mà còn đối với các nhóm Tin Lành... (N.H.K) [qđ]

THẦY GIÁO Ở NGHỆ AN BỊ BẮT VÌ HIẾP DÂM NỮ SINH

NGHỆ AN, Việt Nam (NV) - Ông LVH, giáo viên trường trung học cơ sở Tân Dân ở huyện Nam Đàn,

tỉnh Nghệ An, vừa bị bắt với cáo buộc hiếp dâm một nữ sinh lớp 9, tức nạn nhân mới 14 tuổi.

Theo báo Thanh Niên hôm 25 Tháng Ba, trước đó, người thân của nữ sinh không nêu danh tính, làm đơn gửi Công An huyện Nam Đàn tố cáo việc ông H. xâm hại tình dục con gái họ.

Một giới chức xã Hùng Tiến cho biết, do cha mẹ nạn nhân đang đi xuất cảnh lao động nên cháu gái này ở với ông bà nội.

Vụ hiếp dâm được ghi nhận xảy ra trong lúc ông H. “dạy thêm” cho nạn nhân cùng một số học sinh khác tại tư gia của ông này.

Liên quan vụ này, báo Zing cho biết, một thông báo của công an gửi cho nhà trường xác nhận ông LVH bị bắt với cáo buộc “có hành vi quan hệ tình dục với trẻ từ 13 đến dưới 16 tuổi.”

Tuy vậy, ông Bùi Minh Thông, chủ tịch xã Hùng Tiến lại nói: “...Việc thầy H. quan hệ như thế nào với học sinh cũng chưa rõ ràng.” Bản tin cho biết thêm, trong lúc đang bị gia đình nữ sinh tố cáo, ông H. gửi đơn cho nhà trường “xin nghỉ phép một thời gian.”

Trước vụ này, đã liên tiếp xảy ra các vụ thầy giáo bị bắt vì sờ soạng nữ sinh.

Hồi đầu Tháng Ba, theo báo Người Lao Động, ông ĐMT, 53 tuổi, thầy giáo tại trường tiểu học Thụ Lộc ở huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh, vừa bị công an huyện này bắt tạm giam với cáo buộc sờ soạng nữ sinh đến nhà ông này “học thêm.”

Ông T. bị tố cáo có hành vi sàm sỡ với em HY, học sinh lớp 5, nên bị phụ huynh của em này tố cáo. Hằng tuần, em Y. đến nhà ông T. cũng ở huyện Lộc Hà để học thêm hai buổi.

Sự việc chỉ vỡ lở khi thời gian gần đây, em Y. thường hay hoảng loạn và sợ hãi, trong lúc ngủ hay giật mình và nói với cha mẹ rằng không dám đi học thêm tại nhà thầy T. nữa. Khi gia đình gắng hỏi, em Y. kể lại rằng cách đây hai tuần, trong lúc học thêm, em bị ông T. đưa vào nhà bếp rồi ôm hôn, sờ soạng những vùng nhạy cảm. Quá bất bình trước hành vi của ông T., gia đình nữ sinh đã làm đơn tố cáo ông này.

Vụ bắt tạm giam ông ĐMT xảy ra chưa đầy 10 ngày sau một vụ tương tự xảy ra ở tỉnh Nghệ An.

Theo báo VNExpress hôm 25 Tháng Hai, gia đình một nữ sinh lớp 5, không được nêu danh tính, đã gửi đơn tố cáo ông Nguyễn Văn Hữu Nam, 52 tuổi, giáo viên trường tiểu học Bồng Khê, huyện

Con Công, tỉnh Nghệ An, “có biểu hiện sàm sỡ nữ sinh quá mức ngay tại trường.”

Trước khi bị bắt, nghi can Nam đã bị cho ngưng dạy trong lúc chờ Công An huyện Con Công điều tra sự việc.

Tại cơ quan công an, ông Nam thừa nhận hành vi của mình và cho biết đã nhiều lần “sờ mó” vào các bộ phận nhạy cảm của các em học sinh nữ. (N.H.K) [qd]

TBT ĐẢNG CSVN NGUYỄN PHÚ TRỌNG ĐIỆN ĐÀM VỚI TỔNG THỐNG MỸ BIDEN

Tổng bí thư CSVN Nguyễn Phú Trọng điện đàm với Tổng thống Mỹ Joe Biden, trong dịp hai nước kỷ niệm 10 năm thiết lập quan hệ đối tác toàn diện.

Trong cuộc điện đàm với Tổng thống Mỹ Joe Biden tại Trụ sở Trung ương Đảng tối 29/3, Tổng bí thư đề nghị hai nước đưa hợp tác kinh tế, khoa học, công nghệ là trọng tâm và động lực cho quan hệ. Nguyễn Phú Trọng cũng mong muốn hai nước tiếp tục thực hiện các thỏa thuận hợp tác quốc phòng - an ninh, coi trọng thúc đẩy thương mại và lĩnh vực mới như logistics, kinh tế số, chuyển đổi xanh, y tế, theo thông cáo của Ban Đối ngoại Trung ương.

Lãnh đạo Việt Nam cho rằng hai bên cần đẩy mạnh hợp tác trong khắc phục hậu quả chiến tranh, gìn giữ hòa bình của Liên Hợp Quốc, trao đổi thông tin, phòng chống tội phạm và các lĩnh vực khác.

Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng đề nghị Mỹ tiếp tục tạo thuận lợi để tăng số lượng du học sinh Việt Nam tại Mỹ, hoan nghênh việc xây dựng Đại học Fulbright Việt Nam trở thành trung tâm đào tạo chất lượng cao ở khu vực. Tổng bí thư khẳng định ứng phó với biến đổi khí hậu là một trong những chủ trương lớn trong chính sách phát triển của Việt Nam, mong Mỹ tiếp tục hỗ trợ các nỗ lực của Việt Nam.

Việt Nam hoan nghênh Mỹ ủng hộ vai trò trung tâm của ASEAN, cùng các nước ASEAN thúc đẩy Tầm nhìn ASEAN về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

Tổng thống Mỹ Joe Biden khẳng định Việt Nam là đối tác quan trọng, muốn ủng hộ một Việt Nam “độc lập, tự cường và thịnh vượng”, tái khẳng định tôn trọng độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và thể chế chính trị của Việt Nam.

Tổng thống Mỹ đồng ý với những phương

hướng hợp tác mà Nguyễn Phú Trọng đã nêu, trong đó nhấn mạnh hợp tác thương mại, năng lượng sạch, chuyển đổi năng lượng là lĩnh vực tiềm năng.

Mỹ cam kết thúc đẩy hòa bình và thịnh vượng ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, mong muốn sự hợp tác của Việt Nam và các nước trong đàm phán Khuôn khổ Kinh tế Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

Hai lãnh đạo nhất trí về việc duy trì hòa bình, ổn định, hợp tác, bảo đảm các quyền tự do hàng hải, hàng không, không sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ lực trong quan hệ quốc tế, thực hiện DOC, sớm ký kết COC hiệu lực, hiệu quả phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Luật biển của Liên Hợp Quốc năm 1982.

Tổng bí thư CSVN Nguyễn Phú Trọng và Tổng thống Joe Biden nhắc lại lời mời thăm cấp cao lẫn nhau và giao các cơ quan liên quan thu xếp vào thời gian phù hợp.

SCMP: “BIDEN CÓ THỂ THĂM VIỆT NAM, ĐẨY QUAN HỆ LÊN ĐỐI TÁC CHIẾN LƯỢC”

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Sau cuộc điện đàm, được biết Tổng Thống Joe Biden có thể thăm Việt Nam vào Tháng Năm để nâng cấp quan hệ song phương giữa Hà Nội và Washington từ đối tác toàn diện hiện nay lên đối tác chiến lược, theo nhật báo The South China Morning Post (SCMP) hôm Thứ Hai, 10 Tháng Tư.

SCMP dẫn lời ông Carl Thayer, giáo sư danh dự đại học University of New South Wales của Úc và là một chuyên gia về quốc phòng Việt Nam, nói rằng cuộc họp của Ngoại Trưởng Antony Blinken với các giới chức Việt Nam trước đó sẽ là “chuẩn bị cơ bản” cho chuyến thăm của Tổng Thống Biden, nhiều phần vào Tháng Năm, trùng với các chuyến công du của nhà lãnh đạo Mỹ tới Hiroshima, Nhật, để dự thượng đỉnh G-7, và tới Sydney, Úc, để dự thượng đỉnh các nước thuộc nhóm Quad (bao gồm Mỹ, Nhật, Úc, và Ấn Độ)."

Tiến Sĩ Lê Đăng Doanh, cựu cố vấn kinh tế cho năm đời thủ tướng CSVN, nói với SCMP rằng nâng cấp quan hệ sẽ “có lợi” và “củng cố vị trí” Việt Nam trong lãnh vực an ninh toàn cầu. Ông Doanh cho biết thêm chuyến thăm Hoa Kỳ của Nguyễn Phú Trọng vào Tháng Bảy cũng đang được cân nhắc.

Theo ông Doanh, Việt Nam lâu nay ngần ngại nâng cấp quan hệ với Mỹ là vì không muốn làm Trung Quốc khó chịu. Cả Hà Nội lẫn Washington lâu nay vẫn tố cáo Bắc Kinh bành trướng ở Biển Đông.

GIÁM ĐỐC SỞ Ở SÀI GÒN XIN LỖI

Cách đây không lâu và người dân còn nhớ, Giám đốc Sở Lao động - thương binh và xã hội Sài Gòn tên Lê Minh Tấn đã phát biểu cho rằng người dân thành phố “chưa có ai thiếu ăn, thiếu mặc và khốn khổ” dù lúc đó dịch COVID-19 đã đang bùng phát trong gần 5 tháng.

Ngay sau khi đưa ra phát biểu trên, ông Tấn đã bị không ít người dân chỉ trích vì không hiểu tình hình thực tại ở địa phương. Thực tế, người dân Sài Gòn đã gặp rất nhiều khó khăn nhất là về kinh tế do đại dịch kéo dài vì không thể đi làm, không đủ tiền để trang trải cuộc sống.

ông Tấn cho biết ông đã xin lỗi về phát ngôn trên khiến nhiều người dân hiểu nhầm, “bức xúc”.

Ông Tấn nói: “Tôi đã soát xét lại bản thân mình và hiểu rằng mình phát biểu như thế là chưa gãy gọn, chưa thể hiện rõ những khó khăn vất vả, những lo toan về cuộc sống, những lo lắng về mối nguy hiểm trước nguy cơ của dịch bệnh đang ảnh hưởng trực tiếp đến mọi gia đình, mọi người dân trên địa bàn.”

Đồng thời ông Tấn cũng chữa thẹn một cách khách quan, đổ tội cho rằng đại dịch COVID-19 đã ảnh hưởng rất lớn tới kinh tế - xã hội và mọi mặt đời sống của người dân trên địa bàn toàn thành phố.

Ông Tấn cũng gửi lời chia sẻ sự mất mát, đau thương mà người dân đang phải gánh chịu. (Hoàng Mai - Vpages)

NHÀ HOẠT ĐỘNG TRƯƠNG DŨNG BỊ TUYÊN ÁN 6 NĂM TÙ

Toà án Nhân dân thành phố Hà Nội ngày 28/3 đã kết án nhà hoạt động Trương Văn Dũng (còn gọi là Trương Dũng, ảnh chụp trong một cuộc biểu tình hỗ trợ) với bản án sáu năm tù giam về tội danh “tuyên truyền chống nhà nước” theo Điều 88 của Bộ luật Hình sự 1999 vì bị cáo buộc “trả lời phỏng vấn báo đài ngoại quốc và tàng trữ sách lậu.”

Trong phiên toà kết thúc trong buổi sáng, chỉ có vợ ông, bà Nghiêm Thị Hợp được vào dự với tư cách là người làm chứng. Nhiều nhà hoạt động ở thủ đô Hà Nội cho biết họ bị quản thúc tại gia hoặc bị lực lượng an ninh theo sát nhằm ngăn cản họ đến gần khu vực toà án.

Ngay sau khi phiên toà kết thúc, ông Ngô Anh Tuấn, một trong hai luật sư bào chữa cho ông Dũng nói với Đài Á Châu Tự Do (RFA): “Quan điểm của ông Dũng và luật sư thì chúng tôi nói là ông Dũng không phạm tội và các luật sư đều đồng nhất quan điểm là trả tự do tại toà. Còn lại là nhận định và kết luận của phía đại diện Viện Kiểm sát và Hội đồng xét xử thì họ vẫn tuyên ông Dũng có tội và tuyên sáu năm tù.”

Theo cáo trạng của Viện Kiểm sát Nhân dân thành phố Hà Nội, ông bị cáo buộc trong thời gian từ ngày 24/10/2015 đến tháng 5/2022 đã trả lời phỏng vấn của chương trình “Từ cánh đồng mây” của Radio Sài Gòn Dallas ở Hoa Kỳ với nội dung bị cho là tuyên truyền thông tin xuyên tạc, phỉ báng chính quyền nhân dân; tuyên truyền thông tin bịa đặt, gây hoang mang trong nhân dân; tuyên truyền thông tin gây chiến tranh tâm lý thông qua các bài phỏng vấn, video clip đăng tải trên mạng xã hội.

Cáo trạng cũng cáo buộc ông tàng trữ hai đầu sách mang tên “Những mảnh đời sau song sắt” của cựu tù nhân lương tâm Phạm Thanh Nghiên và “Chính trị bình dân” của nhà hoạt động nhân quyền và nhà báo nổi tiếng Phạm Đoan Trang. Theo đó, hai cuốn sách này bị cho là được in và phát hành bất hợp pháp với nội dung tuyên truyền thông tin xuyên tạc, phỉ báng chính quyền nhân dân; tuyên truyền thông tin bịa đặt, gây hoang

mang trong nhân dân và tuyên truyền thông tin gây chiến tranh tâm lý.

Một điều lạ, là cho tới nay, không một tờ báo chính thống nào đưa tin về vụ xét xử! (Theo tin RFA - ĐCV)

NGUYỄN PHÚ TRỌNG LẤY TIỀN THUẾ ĐỂ IN SÁCH VỀ “DANH DỰ”

“HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Các báo ở Việt Nam vừa được lệnh của Ban Tuyên Giáo về việc đưa tin ca ngợi cuốn sách mới nhất của ông Nguyễn Phú Trọng, Tổng bí thư CSVN, có tựa “Danh Dự Là Điều Thiêng Liêng, Cao Quý Nhất.”

Sách do nhà xuất bản Chính Trị Quốc Gia Sự Thật phối hợp với Bộ Công An ấn hành, kinh phí lấy từ tiền thuế của dân.

Như mọi lần in sách trước đây, cuốn mới nhất chỉ là tập hợp những bài phát biểu chỉ đạo của ông Trọng tại các sự kiện, buổi lễ, được thuộc cấp gom lại và in thành sách để ca tụng ông này.

Cũng theo tờ Lao Động, việc tổ chức biên soạn cuốn sách “có sự chỉ đạo toàn diện và sâu sát” của ông Tô Lâm, bộ trưởng Công An.

Theo giới quan sát, đặc điểm chung những cuốn sách của ông Nguyễn Phú Trọng là dù mỗi cuốn được in nhiều bản nhưng không hề được bán ở các nhà sách, mà chỉ được phân phát miễn phí trong hệ thống cơ quan nhà nước.

Sau mỗi lần sách phát hành, các báo ở Việt Nam đều được lệnh của Ban Tuyên Giáo đăng bài ca ngợi về “ý nghĩa” và “tầm quan trọng” của “sách ông Trọng.”

Đáng nói, việc in sách của ông Trọng không chỉ khiến tốn kém tiền thuế dân mà còn kéo theo việc các địa phương phải thi nhau tổ chức “hội thảo khoa học” về sách của tác giả này.

Dư luận bàn tán: “Thì cũng như “Bác” viết sách để tự khen mình thôi!”

XÂY 2 BỆNH VIỆN HƠN \$21 TRIỆU ĐỂ CHẶN THẢ BÒ

BÌNH DƯƠNG, Việt Nam (NV) - Hai bệnh viện chuyên khoa quy mô 300 giường với tổng vốn đầu tư hơn 500 tỷ đồng (\$21.3 triệu) của tỉnh Bình Dương xây xong rồi bỏ hoang suốt sáu năm qua.

Theo báo Tiền Phong hôm 12 Tháng Tư, vào giữa năm 2013, dự án xây dựng hai bệnh viện Chuyên Khoa Tâm Thần và Chuyên Khoa Lao

Phổi đã được Ủy Ban Nhân Dân tỉnh Bình Dương phê duyệt và khởi công.

Đến năm 2018, bệnh viện Chuyên Khoa Tâm Thần hoàn thiện nhưng không được đưa vào phục vụ cho người dân. Do bị bỏ hoang suốt thời gian dài nên công trình đang xuống cấp trầm trọng, nhiều điểm bị nứt toác, khu vực thang máy gỉ sét.

Chưa hết, bên trong khu vực các tòa nhà, hành lang, sân bãi của bệnh viện chất đầy phân bò. Cổng chính và hai cổng phụ của bệnh viện tuy đều được khóa nhưng dây xích một cổng phụ bị cắt bỏ để đưa bò vào chẵn thả.

Tương tự, ở khu vực đối diện là dự án bệnh viện Chuyên Khoa Lao Phổi Bình Dương có quy mô 300 giường và tổng vốn đầu tư là 276 tỷ đồng (\$11.7 triệu).

Sau khi hoàn thành vào năm 2018, bệnh viện này bị bỏ hoang đến nay.

Khoảng cuối năm 2020, khi dịch bệnh COVID-19 bùng phát mạnh, Bình Dương đã trưng dụng bệnh viện Chuyên Khoa Lao Phổi để làm nơi cách ly, điều trị bệnh nhân COVID-19.

Đến giữa năm 2021, khi số ca nhiễm COVID-19 giảm, ngành y tế Bình Dương trả lại mặt bằng để đưa bệnh viện vào “sử dụng đúng công năng.” Tuy nhiên, hiện tại bệnh viện này chỉ hoạt động một phần công suất, nhìn từ bên ngoài vào dễ nhầm lẫn bệnh viện đang bỏ hoang vì rất vắng người.

“Trước đó, Sở Y Tế đã đề nghị chủ đầu tư sửa chữa các hạng mục xuống cấp, hoàn thiện, bổ sung công trình phụ; lên phương án bổ sung các thiết bị cần thiết để đưa vào phục vụ khám chữa bệnh cho nhân dân nhưng đến nay vẫn chưa hoàn thiện,” đại diện lãnh đạo Sở Y Tế Bình Dương giải bày. (Tr.N) [qd] •

TIN TỔNG QUÁT

Hôm 12-4, Ủy ban Chấp hành đảng Dân chủ tuyên bố Hội nghị đảng Dân chủ toàn quốc năm 2024 sẽ được tổ chức tại Chicago sau khi hai

thành phố New York và Atlanta bị loại trong vòng chọn lựa chung kết.

Đây là một sự kiện quan trọng trong việc đẩy mạnh kinh tế địa phương.

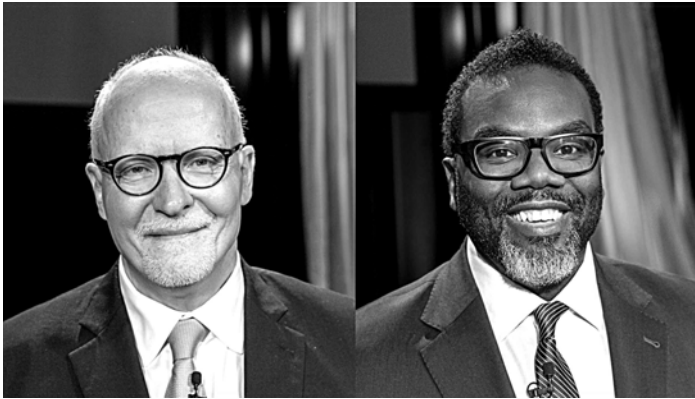
Hội nghị sẽ được tổ chức từ ngày 19-22 tháng 8 năm 2024. McCormick Place sẽ được dùng cho những buổi hội đàm và trung tâm United Center là nơi tụ tập cho các buổi diễn thuyết có tầm vóc lớn (ảnh bên).

Các nhân vật quan trọng trong chính quyền như thống đốc JB Pritzker, nghị viên Tammy Duckworth, bà thị trưởng Lori Lightfoot, và ông tân thị trưởng Brandon Johnson dự định sẽ mở những cuộc họp báo để bàn về sự kiện này.

• Kỳ bầu cử vào chức vụ thị trưởng và 14 phường trưởng ở Chicago đã diễn ra hôm 4-4 sau nhiều tháng vận động rầm rộ ở khắp nơi trong thành phố. Kết quả bầu cử: Bà đương kim thị trưởng Lori Lightfoot đã bị loại, người đầu tiên ở Chicago trong 40 năm qua bị thất cử sau một nhiệm kỳ.

Ông Brandon Johnson (bên phải) với hơn (51%) số phiếu đã hạ ông Paul Vallas (bên trái) (49%) để dành được ghế thị trưởng với tỷ lệ số phiếu chênh lệch rất gần.

Ông Brandon Johnson, 47 tuổi từng làm lãnh đạo công đoàn giáo viên suốt nhiều năm, đã chính thức trở thành tân thị trưởng của Chicago, thành phố lớn thứ ba trên toàn quốc. Tuy nhiên, ông sẽ phải đương đầu với nhiều vấn nạn trong Chicago như tội ác, trộm cướp và băng đảng ngày càng lan rộng; thừa hưởng một món nợ hàng tỷ đô la sau nhiều thập niên lạm dụng ngân sách gây ra tình trạng thâm thủng và hao hụt trầm trọng.

• Ông Johnson là người thị trưởng da đen thứ ba ở Chicago. Người đầu tiên là ông Harold Washington đắc cử năm 1983 và bị chết do đột quỵ ngay trong văn phòng vào năm cuối nhiệm kỳ năm 1987.

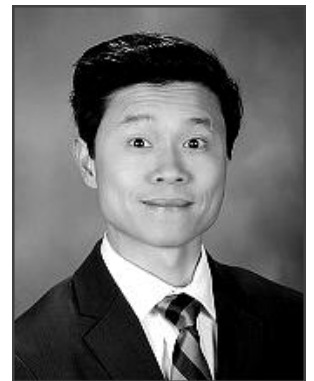
Bà Lori Lightfoot, người phụ nữ lưỡng tính da đen đầu tiên được bầu làm thị trưởng vào thời điểm cơn đại dịch coronavirus lan tràn khắp thế giới.

• Hôm 10-4, sau khi được lưỡng viện quốc hội thông qua, Tổng thống Biden đã ký duyệt một sắc luật chính thức kết thúc chương trình khẩn cấp chống đại dịch coronavirus trên toàn quốc được ban hành 3 năm trước đây vào tháng 3-2020. Một số chương trình tài trợ cho công đồng trong việc phòng chống dịch do đó có thể sẽ bị giảm dần.

• Sau 50 năm từ ngày quân đội Mỹ rút khỏi Việt Nam năm 1973, các luật gia tiểu bang đã bỏ phiếu chọn ngày 29 tháng 3 là Ngày Chào mừng Sự Trở về của Cựu chiến binh Việt Nam tại Illinois.

Ông dân biểu tiểu bang Huỳnh Hoan đã mời các thành viên cộng đồng tham gia cùng ông trong việc bỏ phiếu tại Trụ sở Quốc hội Illinois ở Springfield. Các cựu quân nhân Việt Nam trong cộng đồng Chicago và toàn bang Illinois đã hân hạnh được vinh danh trong buổi lễ tiếp tân.

• Dân biểu Huỳnh Hoan (ảnh) là người Mỹ gốc Việt Hoa cùng gia đình đến định cư ở Mỹ vào thập niên 1990. Ông tốt nghiệp ở trường Yale và nhận bằng thạc sĩ ở trường Harvard. Ông khởi nghiệp từ trường Yale trong việc nghiên cứu các chính sách về cộng đồng và giáo dục. Ông được đắc cử vào chức vụ dân biểu và chính thức nhậm chức vào ngày 11-1-2023.

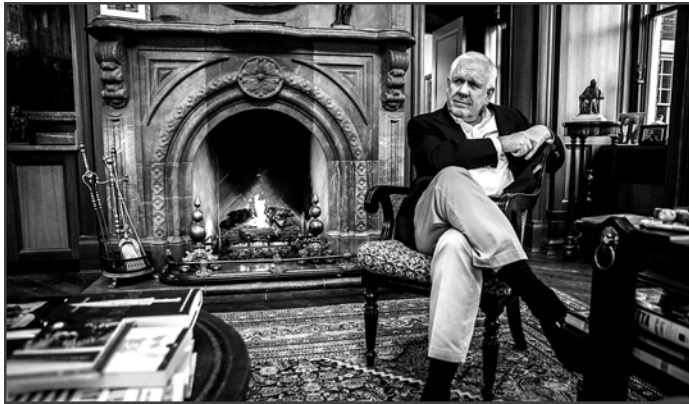

Ông Hoan là người Việt đầu tiên được bầu vào chức vụ dân biểu ở Illinois trong quá trình lịch sử suốt 204 năm. Dân biểu Hoan là người da màu và là người Á đông đầu tiên đại diện cho các khu vực thứ 13th ở phía bắc Chicago bao gồm cả khu Uptown và Ravenswood.

• Hôm 10-4, nghị sĩ Dick Durbin ở Illinois đồng ký tên với nhiều nghị viên khác trong Hội đồng Tư Pháp Thượng viện Mỹ trên lá thư gửi đến trưởng đoàn thẩm phán tối cao pháp viện John Robert. Ông Durbin yêu cầu mở một cuộc hội đàm

về các vấn đề đạo đức và cải thiện các quy luật cần thiết ở tòa án tối cao có liên quan đến một số vấn đề vi phạm đạo đức của ông thẩm phán Clarence Thomas thuộc đảng cộng hòa.

- Theo nguồn tin gây chấn động dư luận Hoa kỳ do báo ProPublica phát hành hôm 6-4, ông thẩm phán tối cao Clarence Thomas đã bí mật đón nhận những ưu đãi đặc biệt từ nhà tỷ phú Harlan Crow (ảnh dưới) ở New York trong suốt 20 năm liền.

Các ưu đãi gồm những kỳ nghỉ mát rất sang trọng như du lịch bằng máy bay tư nhân và du thuyền lớn đến nhiều nước khác nhau, hưởng sự xa hoa tại các resort tư nhân của ông Crow ở California và New York. Ông Crow là người ủng hộ đảng Cộng hòa triệt để, và ông còn sưu tầm và tàng trữ những hiện vật liên quan đến nhà độc tài Adolf Hitler.

- Theo một thống kê gần đây, năm trong số những phi trường nhộn nhịp nhất thế giới tọa lạc ngay tại Hoa kỳ. Hartsfield International Airport ở Atlanta dẫn đầu bảng suốt hai năm liên tiếp. Dallas/Fort Worth (2), Denver (3), Chicago O' Hare (4), và Los Angeles (6). Năm 2021, 8 trong số 10 phi trường bận rộn nhất đều thuộc về Mỹ.

- Payton Pitts, học sinh trung học trường Francis Parker trong Chicago, vừa được nhận vào 6 trường đại học danh tiếng gồm Harvard, Yale, Princeton, Columbia, Cornell và Penn State. Ngoài ra, Payton còn được nhận vào Stanford và một số trường đại học khác. Em chưa quyết định chọn trường nào để học.

- Theo bình chọn của báo Forbes, có tổng cộng 24 tỷ phú ở Illinois được xếp vào danh sách của

2,640 tỷ phú giàu nhất thế giới năm 2022.

Đứng đầu bảng ở Illinois là ông Lucas Walton, một thành viên trong gia đình Walmart với tổng giá trị tài sản là \$21.2 Tỷ đô la, xếp hạng thứ 34. Ông Patrick Ryan, chủ tịch hãng Aon Corp. xếp hạng thứ 425 với tài sản trị giá \$6 tỷ.

Đương kim thống đốc Illinois J.B. Pritzker (ảnh trên) đứng hàng 787 với tài sản ước tính là \$3.7 tỷ đô la.

- Hôm 11-4, công ty Walmart tuyên bố sẽ đóng cửa vĩnh viễn 4 cửa hàng Walmart trong Chicago vì việc buôn bán lỗ hàng chục triệu đô la suốt nhiều năm. Bốn cửa hàng ở Homewood, Plainfield, và trong Chicago sẽ đóng cửa vào ngày 16-4.

Nhân viên ở những nơi này sẽ được trả lương cho đến ngày 11-8 và có thể xin chuyển đến nơi khác làm.

- Công ty McDonald có thủ phủ ở Chicago vừa tuyên bố sẽ cho thôi việc hàng trăm nhân viên trong quá trình chỉnh đốn hệ thống làm việc, phần lớn là các công việc văn phòng.

McDonald có hơn 150,000 nhân viên văn phòng làm việc ở thủ phủ và ở các trụ sở chi nhánh trong nhiều chức khác nhau. Khoảng 70% trong số này

là các nhân viên ở nước ngoài.

- Hôm 3-4, một cơn bão dữ tợn đã thổi qua vùng Chicago và các tiểu bang lân cận.

Mưa đá trút xuống một số nơi, nhiều hạt to hơn cả kích thước của trái banh ping pong với đường kính khoảng 2 inch (hình trên).

- Các nhân viên FBI đã sử dụng những kỹ thuật hiện đại để truy lùng và bắt giam nhiều can phạm tình nghi trong những vụ cướp xe gần đây ở các khu vực trong Chicago như: theo dõi thông tin từ các trụ phát sóng điện thoại viễn liên và máy thu hình bảng số xe đặt ở các góc đường, v.v.

Lưu ý: • FBI vừa ra khuyến cáo cho các cư dân trên toàn quốc nên đề phòng việc bị cài đặt các ứng dụng đặc biệt vào điện thoại di động để đánh cắp tư liệu cá nhân qua ổ “sạc” (charge) USB được trang bị ở các phi trường, khách sạn, hay trung tâm mua sắm. Tốt nhất là nên dùng bộ charge cắm thẳng vào các ổ điện 120V, không nên dùng dây cắm vào ổ USB ở nơi công cộng để sạc điện thoại.

- Trong vài tuần gần đây, có nhiều vụ nhân viên giao thư bưu điện bị cướp có vũ trang.

Phần chính là bọn cướp muốn lấy chìa khóa chủ dùng để mở các hộp thư (master key). Bọn này gồm một nhóm người da đen tuổi từ 15 đến 25, thường dùng súng để uy hiếp và đòi lấy “master key” rồi phóng lên xe cùng đồng bọn tẩu thoát.

Cơ quan bưu điện đưa giải thưởng \$50,000 cho những ai cung cấp tin tức liên quan đến bọn này. Xin gọi cơ quan điều tra ở số **312-744-8263** •

Đổi Cả Thiên Thu Tiếng Mẹ Cười

Nhấc chiếc phone lên bỗng lặng người
Tiếng ai như tiếng lá thu rơi
Mười năm mẹ nhỉ, mười năm lẻ
Chỉ biết âm thầm thương nhớ thôi

Buổi ấy con đi chẳng hẹn thề
Ngựa rừng xưa lạc dấu sơn khê
Mười năm tóc mẹ màu tang trắng
Trắng cả lòng con lúc nghĩ về

Mẹ vẫn ngồi đan một nỗi buồn
Bên đời gió tạt với mưa tuôn
Con đi góp lá nghìn phương lại
Đốt lửa cho đời tan khói sương

Tiếng mẹ nghe như tiếng nghẹn ngào
Tiếng Người hay chỉ tiếng chiêm bao
Mẹ xa xôi quá làm sao với
Biết đến bao giờ trông thấy nhau

Đừng khóc mẹ ơi hãy ráng chờ
Ngậm ngùi con sẽ giấu trong thơ
Đau thương con viết vào trong lá
Hơi ấm con tìm trong giấc mơ

Nhấc chiếc phone lên bỗng lặng người
Giọng buồn hơn cả tiếng mưa rơi
Ví mà tôi đổi thời gian được
Đổi cả thiên thu tiếng mẹ cười.

• trần trung đạo

Tạp Ghi của Nhà Văn Quá Cố HUY PHƯƠNG

(Trong tình thân hữu, để tưởng nhớ nhà văn quá cố Huy Phương với những tạp ghi giá trị của ông, chúng tôi vẫn duy trì trang báo này trích từ những tác phẩm để đời của ông đã dành tặng cho chúng ta lúc sinh tiền)

"VĂN HÓA KHINH BỈ" VÀ những cái mặt mo

Các viên chức cao cấp của đảng Cộng Sản Việt Nam lâu lâu lại ngứa mồm phát biểu một vài câu nói ngô nghê để làm trò cười cho thiên hạ, vốn đã gần như không bao giờ cười nổi trong cái đất nước nhiều nhường, khốn nạn này.

Bà Quyết Tâm, Phó bí thư thành ủy HCM, cho rằng việc bổ nhiệm “con Ông, cháu Cha” vào vị trí lãnh đạo, là “... hạnh phúc đối với dân tộc mình chứ sao lại nghi ngại”. Nguyễn Phú Trọng bào chữa cho vấn nạn tham nhũng của Việt Nam là: “Đường Tăng đi lấy kinh cũng phải hối lộ!” Và bây giờ đến Đinh Thế Huynh hiện là một Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam, nguyên Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương, nguyên Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam vừa dạy thiên hạ: “*Phải xây dựng văn hóa khinh bỉ*” khi nói đến chuyện chống tham nhũng.

Nói chung văn hóa là lối sống. Theo ông Huynh thì phải tạo cho con người một lối sống biết khinh bỉ việc nhận hối lộ và đưa hối lộ thì xã hội mới hết tham nhũng. Một xã hội biết khinh bỉ điều xấu là một xã hội tốt đẹp. Ai cũng biết trộm cắp, gian xảo, bóc lột, bè cánh là xấu, đáng khinh bỉ, cần lên án, thì những điều đó tự nhiên biến hẳn hoặc dần dà mất đi.

Nhưng nếu trong một xã hội đã tha hóa, kỷ cương đảo lộn, thăng lươn leo lên lương, kẻ thật thà thường thua thiệt và giá trị đạo đức không còn, những thằng đáng khinh nhất lại là những thằng cầm quyền, leo cao nhất, được thiên hạ trọng vọng; những đứa vô đạo nhất là những tên giàu có phê

phờn, cõng lên đầu, lên cổ nhân dân, thì liệu thứ “văn hóa khinh bỉ” còn có giá trị gì?

Nhân dân có “văn hóa khinh bỉ,” nhưng nhà cầm quyền không có “văn hóa xấu hổ” thì không thể nào tiếp nhận những tác dụng từ bên ngoài, nói chung khi da mặt đã không còn cảm xúc, không biết hổ thẹn, chai lì, cứng ngắt như một miếng mo cau dày cứng, thì có ai khinh bỉ, nhổ nước bọt vào mặt cũng không còn tác dụng gì!

Ông Đinh Thế Huynh không cần phải lên tiếng đòi thiên hạ phải tạo áp lực mạnh mẽ với tham nhũng, bằng cách phải có “văn hóa khinh bỉ.” Ai cũng biết rằng người có quyền lực mới có thể tham nhũng, quyền lực đó từ một anh Tổng Bí Thư đến một anh công an hạng bét đang cầm còi “tu huyết” chặn xe cộ ngoài đường vòi tiền mãi lộ, đang nắm giữ. Hiện nay, trong một đất nước toàn trị như Việt Nam, ai cũng biết từ chủ tịch nước, tổng bí thư, thủ tướng, bộ trưởng, tướng lãnh, bí thư tỉnh ủy, ủy ban nhân dân tỉnh, quốc hội đều là những nhân vật của Bộ Chính Trị cho đến ủy viên trung ương đảng. Xuống đến cấp Quận thì viên chức cầm quyền phải là đảng viên hay phe cánh của đảng.

Như vậy “văn hóa khinh bỉ” hẳn không phải dành cho đảng, vì đảng đang cầm quyền mà kẻ cầm quyền mới có khả năng tham nhũng, không lẽ Đinh Thế Huynh đòi đảng phải tự khinh bỉ mình. Vậy thì “văn hoá khinh bỉ” chỉ còn là một thái độ dành cho những người bị trị là... quần chúng. Đảng có quyền lực, có súng đạn, dùi cui, roi điện, có

nhà tù... nhưng dân có được cái quyền sử dụng thứ văn hóa của Đinh Thế Huynh đề nghị.

Là Trưởng Ban Tuyên Huấn Trung Ương của đảng, Đinh Thế Huynh hô hào phải xây dựng “văn hóa khinh bỉ” cho ai đây, đương nhiên trước hết là cho bộ máy cầm quyền của đảng, những đứa tham nhũng tầy Trời. Nếu ai đó biết tự khinh bỉ mình thì đã không còn đảng Cộng Sản thối nát thế kia.

Tổng Công ty Công nghiệp Tàu thủy Việt Nam, Vinashin là điển hình cho tình trạng siêu tham nhũng ở Việt Nam, rồi Tổng Công ty Hàng hải Việt Nam Vinalines, với Dương Chí Dũng, Tô Lâm, Tổng Thanh tra Chính phủ Trần Văn Truyền là người đi đánh tham nhũng lại là tay đại tham nhũng nhất.

Rồi số tài sản khổng lồ của Nguyễn Tấn Dũng, Nguyễn Xuân Phúc, cựu và đương kim Thủ tướng Cộng sản Việt Nam? Các bí thư tỉnh ủy, các tướng lãnh tư lệnh, mỗi người một cõi, bán đất, xẻ rừng, tiền bạc không biết để đâu cho hết. Họ có “văn hóa xấu hổ” không? Liệu thứ “văn hóa khinh bỉ” có ích lợi gì, chẳng làm cho ai sợ, cá nhân và gia đình đã có vỏ bọc chống đạn của đảng, mặt đã có mo cau che chắn, thì chúng còn sợ chi ai.

Hiến pháp là luật còn không quan trọng bằng cương lĩnh đảng, như lời Nguyễn Phú Trọng và toàn bộ hệ thống cai trị được đảng che chở, “còn Đảng còn mình,” thì liệu cái thứ “văn hóa khinh bỉ” trừu tượng không mặt mũi, chân tay, không có súng, không có tiền lơ mơ kia thì đi đến đâu?

Cái lối “văn hóa khinh bỉ” này hằng ngày xuất hiện nhan nhản trên “facebook”, chửi bọn tai to, mặt lớn, ra rả, nhưng hơn bốn mươi năm nay, chẳng có tác dụng gì với bọn tham nhũng, mà chắc Đinh Thế Huynh cũng không có thời giờ đâu chỉ để lướt qua.

Không cần đến “văn hóa khinh bỉ” mà giới cầm quyền, có quyền lực, tức là có cơ hội tham nhũng trước hết phải có “văn hóa xấu hổ,” tức là biết liêm sỉ. Nhiệm vụ của Tuyên Giáo Trung Ương Đảng do Đinh Thế Huynh cầm đầu hiện nay, trước hết nên dạy cho cán bộ đảng biết liêm sỉ, và phải biết tự khinh bỉ mình trước, trước khi đòi hỏi một thứ “văn hoá khinh bỉ” cho mọi người •

* Phụ bản về thứ “văn hoá bất cố liêm sỉ.”

Nhà văn Trần Tự Triển bên Tàu có kể một câu chuyện về sự hổ thẹn như sau:

“- Lâu Sư Đức làm Tể Tướng, cất nhắc cho em, một tên bất tài đi làm Đô Đốc vùng Đại Châu. (Giống như trường hợp Bí thư Tỉnh ủy Hà Giang Triệu Tài Vinh của Việt Nam vậy.)

Trước khi ra đi nhậm chức, tên Lâu Tể Tướng mới hỏi em:

-Ta là người bất tài làm đến Tể tướng, lại cất nhắc mi đi làm Đô Đốc một châu. Nếu có ai đem lòng khinh ghét mà chửi bới tới dòng họ ta, thì mi nghĩ sao?

Người em thưa:

-Xin anh đừng quá lo lắng, nếu có ai nhổ vào mặt em, em cũng chỉ im lặng lau đi là xong. Và như thế, chắc không phiền gì tới anh đâu, xin anh cứ an lòng.

Lâu Sư Đức nói:

-Ôi! Chính vì thế mà ta mới lo. Giá mi bị ai nhổ vào mặt, cứ vui cười, để vậy cho khô đi thì có hơn không. Vì mi lau khô đi thì lại càng thêm làm người ta tức giận.

Người em khâm phục nghệ thuật hứng nước bọt, bất cố liêm sỉ của ông anh Lâu Sư Đức, bèn cúi đầu lĩnh hội lời dạy bảo, từ biệt ra đi...

Bên Tàu cũng còn có thêm một chuyện bất cố liêm sỉ khác như sau:

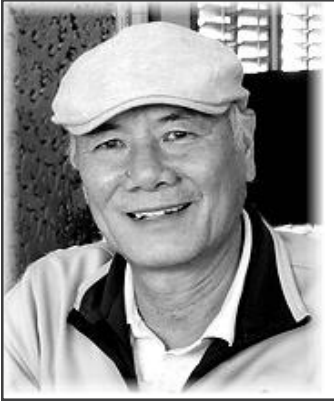
“- Phùng Đạo, đời Ngũ Châu đã vác cái mặt mo đi quỳ gối tại bốn nước, làm quan mười triều vua, về sau làm tới chức Tể tướng. (Giống như những tên Thủ Tướng CSVN sang châu Bắc Kinh.) Y vênh váo tự phong cho mình danh hiệu “Trường Lạc Lão” (Lão Vui Lâu).

Người đời có kẻ khinh bỉ, viết hai chữ “Phùng Đạo” vào cái mo cau, đeo vào mặt một con lừa và thả đi ngoài phố. Phùng biết người ta ám chỉ mình, nhưng tảng lờ đi. Có kẻ thân cận đem chuyện ấy trình tâu lên, y bình thản mà nói rằng:

- Ở kinh đô này, thiếu gì có người trùng tên, chắc gì Phùng Đạo ấy là tên tôi. Cũng có thể, ai bắt được con lừa đi lạc rồi mang đi tìm chủ để trả lại cũng nên!”•

(Trích trong *Ấm Lạnh Quê Người*)

Sổ Tay của Nhà Văn TƯỜNG NẴNG TIẾN

Phùng Cái Lon
GUIGOZ

Tôi vốn dốt và rất dốt về chính trị, đến độ tôi không biết gì về thể chế chính trị hiện hành ở Hòa Lan. Tôi cũng không hiểu rằng chủ nghĩa cộng sản có mặt ở Hòa Lan hay không và nếu có chẳng hiểu nó có gây được tí ảnh hưởng gì nơi phần đất hiền hòa và nhỏ bé này không? Tôi chỉ biết rằng cái lon sữa bột Guigoz làm ở Hòa Lan (made in Holland) đã và đang gây ra nhiều phiền phức trở thành bế tắc cho chủ nghĩa cộng sản ở xứ tôi - nơi có tên gọi dài dòng là Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam.

Điều tôi vừa viết có vẻ ly kỳ, hơi giễu cợt và không chừng, giễu dỡ nữa là khác. Tôi cũng biết vậy mà không thể làm khác được vì sự thực quả là có vậy. Tôi đã sống một phần đời của mình với người cộng sản. Thời gian đủ để tôi được nghe và phải thuộc nằm lòng rằng: chủ nghĩa Marxism-Leninsm bách chiến bách thắng vô địch muôn năm ! Và cũng như bao nhiêu người dân khác sống dưới chế độ cộng sản, tôi cũng được dạy dỗ một cách rất cẩn thận rằng: Theo duy vật sử quan thì tiến trình của bánh xe lịch sử tất yếu sẽ đưa nhân loại đến chủ nghĩa xã hội rồi chủ nghĩa cộng sản, tức là thiên đường.

Nói có bác và đảng làm chứng, đã có lúc tôi thực tình tin như vậy, hoặc muốn tin như vậy lắm. Vì tôi không tin cũng không xong. Tôi tuyệt đối không thích những chuyện phiền phức lôi thôi. mà có chuyện lôi thôi với nhà nước cộng sản thì máu đổ thịt rơi là cầm chắc ! Ai mà không sợ? Thôi tốt hơn là uốn mình lăn theo cái bánh xe lịch sử cộng sản với hy vọng mong manh là nó sẽ ... chạy đến thiên đường !

Cũng như đường vào tình yêu, đường vào thiên đường cộng sản có quá nhiều chông gai. Lộ trình bác và đảng vạch ra có vẻ thênh thang, thơ thới mà chẳng hiểu sao cái bánh xe lịch sử của nhà nước lại lăn với hơi nhiều dằn xóc. Dằn xóc đến độ mà tôi thôi luôn cái hy vọng mong manh là mình sẽ được đến thiên đường. Tôi chỉ còn dám mong sao cho mình mau chết, xuống địa ngục sớm, để kịp thời

gian đăng ký đầu thai vào một quốc gia khác - bất cứ một quốc gia nào khác - miễn không cộng sản là được. Tôi đã quyết định tiêu cực, cầu an như vậy mà chuyện cũng không xong !

Rõ thật là khổ. Lý do chỉ vì một cái lon guigoz ngáng đường nên bánh xe lịch sử cộng sản đang quay bồng kẹt. Cuộc đời tôi và vô số triệu cuộc đời khác cũng vì vậy mà kẹt theo. Nghe thật khó tin ! Ai mà không biết rằng cái bánh xe lịch sử của người cộng sản đã cán qua vô số xác người, đã nghiền thành bao nhiêu là dòng suối máu, mồ hôi và nước mắt. Cái lon Guigoz bằng nhôm mỏng dính mà ăn thua gì chớ? Vậy mà nó cứ ăn thua và ăn thua đủ. Chuyện như vậy mới thật kỳ và thật buồn .

Nếu Max- Engel đã được đầu thai làm người (điều này thì quá ít hy vọng) và đã đủ lớn để biết đọc thì xin hai chú đừng đọc hết bài báo này. Hai chú sẽ thấy tiếc cho cả một kiếp người lao khổ mà kết quả thì cực kỳ thảm hại.

Tôi làm quen với cái lon Guigoz lần đầu tiên trong

một trại tù binh cộng sản - hay còn được gọi một cách nhã nhặn hơn là trại cải tạo- vào mùa mưa năm 1975. Đây là mùa mưa đầu tiên người dân miền Nam sống với cộng sản, thực là một thời gian khó quên trong đời đối với bất cứ ai.

Chúng tôi gồm gần một ngàn người lính, bị giam giữ trên một đồi cao hơn 1.000 mét ở vùng cao nguyên. Đói, lạnh, buồn, hoang mang, lo sợ... tất cả những cảm giác rất thê thiết này chúng tôi đều có đủ, trong những ngày đầu mới bị giam giữ. Dần dần chúng tôi chỉ còn lại hai cảm giác chính yếu thường trực ám ảnh thôi, đó là: Lạnh và đói. Nhất là đói, suốt ngày chúng tôi cứ loay hoay với nó.

Cái đói đã chi phối gần hết những tâm tư và tình cảm khác. Nhịn đói là bài học đầu tiên và là bài học quan trọng nhất mà cộng sản đã mang ra dạy chúng tôi trong chương trình cải tạo của chúng (và đây cũng là bài học kéo dài suốt khóa !). Một anh trí thức tư sản dấm dớ vợ vẫn đến cỡ nào mặc kệ, sau vài tháng cải tạo cũng phải thấy rằng: Trong đời sống, vật chất giữ một vai trò quan trọng hơn là những người duy tâm vẫn thường tưởng rất nhiều.

Riêng với điều này thì người cộng sản không cần phải nhiều lời để biện minh cho lý thuyết của họ. Họ đẩy chúng tôi vào cái thế phải mình chứng lấy. Bản năng sinh tồn buộc mọi người phải tìm mọi cách để kiếm thêm thực phẩm ăn cho đỡ đói, ăn cho khỏi chết. Và đến hoàn cảnh này

thì cái gọi là tinh thần của con người chỉ còn giữ vai trò rất là phụ thuộc và mờ nhạt. Nếu tinh thần chúng tôi chưa bị hoàn toàn đổ vỡ thì thật là nhờ vào may mắn. Cái may mắn ở đây là: Về phương diện trí thức cũng như về phương diện đạo đức, người cộng sản ở thập niên 70 chưa thoái hóa qua cái mức tâm thức và tâm lý bộ lạc (psychologie tribale) của loài người. Họ còn đủ khôn ngoan và nhân đạo để không giết tù binh, họ chưa nỡ đẩy chúng tôi đến mức sống man dã là phải ăn tươi nuốt sống thực phẩm như cầm thú. “Cải tạo viên” vẫn còn được cho sống ở tầm mức con người, con người vào cái thời mà nhân loại đã tiến bộ đến độ biết sử dụng lửa.

Nói một cách giản dị hơn là chúng tôi vẫn còn đủ điều kiện để nấu nướng thực phẩm tìm được. Một nắm rau cấu vội, vài củ khoai sùng thổi luồn nhanh vào người, một vốc gạo thừa vét được sau những lần tạp dịch đơn khổ, xác rần hay ếch nhái đập chết trên đường đi... tất cả những thức ăn bản thủ, nhỏ mọn khốn cùng này nếu cần nấu nướng thì không có dụng cụ nào thích hợp cho bằng cái ... lon Guigoz. Nó gọn, nhẹ khi cần di chuyển hay cất dấu, dung tích vừa vặn cho số lượng thực phẩm hiếm hoi và rất đỡ hao nhiên liệu khi nấu nướng.

Cái lon Guigoz có đầy đủ những yếu tố hữu dụng để trở thành một bảo vật trong trại cải tạo. Mọi người đều cố gắng tìm mọi cách để làm chủ cho được một cái lon Guigoz (thay vì cố gắng thực hiện cái gọi là tinh thần làm chủ tập thể). Cộng sản đưa chúng tôi đi cải tạo để gột bỏ đầu óc cá nhân vị kỷ, để biến tinh thần chúng tôi thích hợp với xã hội chủ nghĩa. Một xã hội mà trong đó mọi phẩm vật đều là của chung. Tài sản cũng sẽ được công chúng, chia đều... Vậy mà ngay những ngày đầu tiên ở trại, chúng tôi đã sống với chủ nghĩa ăn lon Guigoz. Dù là làm việc tập thể, sinh hoạt tập thể, ăn uống tập thể... nhưng đến khi có cơ hội sử dụng một chút quyền lợi riêng tư (như may mắn bắt được một hai con ếch chẳng hạn) thì mỗi người nhất định bỏ vào cái lon Guigoz của mình, mang nấu ăn riêng ! Cán bộ ở trại cải tạo tha hồ giảng dạy, sơn phết tô màu thiên đường cộng sản trông y như thật. Mặc tình cho họ vẽ vời về một đời sống không giai cấp, không bóc lột, mọi sản phẩm đều của xã hội, mỗi người làm việc theo khả năng, hưởng thụ theo nhu cầu. Tổ quốc Việt Nam giàu và đẹp, ở xã hội bên ngoài nhân dân đang sửa soạn đi từ giai đoạn ăn no mặc ấm sang giai đoạn ăn sang mặc đẹp.... ! Chúng tôi thuộc nằm lòng lý thuyết thảo luận và trả lời mọi câu hỏi rất là trôi chảy.. Nhưng hằng đêm, cứ hết giờ học thì mọi người lại lục đục mang tất cả những thứ kiếm được trong ngày bỏ vào lon Guigoz tìm một góc riêng biệt để nấu lên ăn. Thật là một lối sống quái gở và kỳ cục !

Với tất cả mọi người sinh trưởng ở miền Nam vào cái tuổi hai mươi như tôi thì đây là cú đói đầu đời mà chúng tôi đựng phải. Chúng tôi đã hốt hoảng quá đáng, đã có những phản ứng đáng xấu hổ. Với thời gian, chúng tôi quen dần với cái đói. Và cũng một phần

nhờ vào số lượng thực phẩm của gia đình tiếp tế, đời sống khá khấm hơn. Chúng tôi kịp có đủ thời gian đủ khoảng cách để nhìn lại, để phân tích... Chúng tôi thay đổi thái độ. Những cái lon Guigoz bị dẹp bỏ từ từ. Chúng tôi họp thành từng nhóm, nấu ăn bằng một cái nồi đồng hoàng. Chúng tôi cố gắng khôi phục lại con người bình thường nơi mình.

Tiệc thay, không phải mọi người đều làm được việc đó. Có những chiến hữu của chúng tôi không thể nào phục hồi phong độ được. Họ đã gục ngã ngay cú đòn thù đầu tiên. Cái đói đã trở thành một nỗi ám ảnh quả là khủng khiếp. Họ bị cái chủ nghĩa ăn Goz đeo dính luôn từ đó. Cũng từ đó, trong trại thỉnh thoảng lại có vài ba ông bạn sống thui thủi, lặng lẽ với cái lon Guigoz của mình. Họ như biểu tượng của một thứ chủ nghĩa cá nhân không lành mạnh, phát sinh từ một hoàn cảnh cực kỳ bi đát để chống lại cái chủ nghĩa tập thể bệnh hoạn của người cộng sản. Tôi vẫn thường nhìn những người bạn theo chủ nghĩa ăn Goz này với ít nhiều ái ngại. Trong cái cách sống của họ quả là có cái gì bất ổn và bất bình thường. Tôi chỉ còn hy vọng ngày được trở về. Cái đời sống thiên đường của xã hội chủ nghĩa bên ngoài vòng kẽm gai, nếu không được thực sự như quý vị cán bộ cộng sản mô tả thì hy vọng nó cũng đỡ hơn trong trại tù cải tạo. Ít nhất chắc nó cũng đủ khả năng để có thể lôi kéo những chiến hữu của tôi, hiện đang theo đuổi chủ nghĩa ăn Goz, trở lại đời sống bình thường.

Rồi tôi cũng được về xum họp với gia đình thật. Nhưng cái hy vọng của tôi về đời sống khá khấm với những người cộng sản thì không trở thành thật. Tôi lại gặp cái lon Guigoz ở đời sống mới!

Đêm đầu tiên của cuộc đời được coi như tự do, tôi ngủ lại ở nhà của một người chị. Buổi sáng tôi dậy thật sớm. Theo thói quen. Tôi ngồi ở bàn uống nước trà nghe bà chị ca cẩm ta thán về đủ thứ mọi chuyện: sự sa sút thê thảm của gia đình, đời sống ngọt nhạt bi đát không lối thoát. Tôi ngồi nghe bình thản, kiên nhẫn, không ý kiến. Ba năm cải tạo dạy cho tôi vài điều hữu ích. Thí dụ như: chỉ nên nghe không nên nói, làm như vậy ít bị phiền phức và tai họa hơn. Và bây giờ tôi mang cái chiến thuật sống ấy ra áp dụng ngay khi nói chuyện với người chị của mình. Cho đến khi nhìn thấy cháu gái của tôi xúc cơm từ nồi đổ vào một cái lon guigoz thì tôi hơi mất bình tĩnh. Chị tôi nhận ra ngay sự thay đổi trên khuôn mặt vốn không cảm giác không tình cảm của tôi.

- Cậu nhìn cái gì vậy?

- Dạ không. Đâu có gì... Mà cháu nó bỏ cơm vào lon Guigoz làm gì vậy chị?

- Ăn chứ làm gì. Nó đi làm đến chiều mới về mà.

- Em tưởng đã có tổ chức bảo quản việc ăn uống chứ? Ai lại bỏ cơm vào cái ống bơ như vậy trông có vẻ...

- Trông có vẻ làm sao? Chị tôi dẫn giọng.

- Chả làm sao cả, nó chỉ có vẻ cá nhân quá. Như thế không tốt, thế thôi. Tôi nói, cố giữ cái loại ngôn ngữ và giọng điệu của một anh cán bộ cộng sản. Lần này thì chị tôi “rít” lên, phần nộ:

- Cậu bị tay nào rồi ! Về đây chống mắt lên mà xem tổ chức với tập thể làm ăn. Một lũ ăn cướp ! Tiền thì hàng tháng cứ trừ đủ. Con bé có vài chục đồng bạc mà cứ hết vụn đầu đến véo đuôi. Đến khi ăn uống thì lại chuyên môn cho con người ta ăn thiếu ! Được nửa chén cơm đầu thì hết thức ăn và hết chén cơm thì chả còn gì mà bồi thêm nữa. Tôi cũng lạy cả nón tổ chức với tập thể của cậu. Thôi, ai lo phần nấy cho xong chuyện. Cứ mỗi người một cái lon Guigoz là hay nhất chả phiền ai. Có cá nhân một tí thì đã sao?

Tôi đưa mắt nhìn đứa cháu. Nó đang nhẩn nại nhặt từng hạt cơm rơi ra ngoài đĩa bỏ vào lon Guigoz. Cháu tôi im lặng theo dõi câu chuyện giữa mẹ và cậu với một nụ cười buồn, không góp chuyện. Nó cũng phải làm việc từ 8 giờ đến 10 giờ ở sở. Nó đã tập được thói quen giữ im lặng trước những câu chuyện bàn đến đường lối và chính sách của đảng và nhà nước.

Tôi không biết nói gì hay nên nói gì với chị và cháu tôi lúc này. Tôi nở một nụ cười vô nghĩa rồi bỏ đi lên gác. Tôi cứ suy nghĩ về những điều chị tôi vừa nói và thấy vừa buồn vừa lo: - “Ăn được nửa chén cơm đầu thì hết thức ăn và nếu ăn chậm thì xong chén cơm là bữa ăn cũng kết thúc... thôi ai lo phần nấy là xong chuyện. Cứ mỗi người một cái lon là hay nhất!”

Sao nghe cứ y như là sinh hoạt trong trại cải tạo vậy hả trời !? Chỉ mong sao chị tôi đã nói sai sự thực. Chứ nếu không thì thực là khủng khiếp! Không lẽ nào đất nước này chỉ là một cái trại tù rộng lớn mà mọi công dân đều đói khổ đến độ dành giựt nhau trong từng bữa ăn? Ngay từ những ngày đầu “vô” được quyền bính, tôi đã nghe cộng sản hứa hẹn về việc chuyển hướng kinh tế từ ăn no mặc ấm đến ăn sang mặc đẹp. Sao mà nhà nước chậm chạp vậy cà? Hay là lại nhầm lộn hướng mắt mẹ nó rồi? Những gì tôi được học trong trại cải tạo chưa tiêu hóa kịp mà nếu ngày nào cũng gặp phải thực tế phũ phàng chửi cha lý thuyết như hôm nay thì tôi dám bị táo bón kinh niên lắm !

Rồi đến lượt tôi đi làm, bắt đầu cuộc đời sáng vắc lon Guigoz đi, chiều vắc lon Guigoz về. Cả ngày tôi tối tăm mặt mũi, chân lấm tay bùn. Mọi cố gắng nỗ lực của tôi chỉ mang lại số thực phẩm vừa đủ cho cái lon Guigoz của chính mình. Mọi nhu cầu khác của đời sống thì đều do mẹ tôi cầm cố bán chác đồ đạc trong nhà để bù đắp thêm cho. Với cái kiểu này thì kinh tế gia đình tôi thật bấp bênh và không lối thoát. Đã vậy, vật giá mỗi lúc một tăng. Tôi cảm nhận được sự suy sụp của gia đình bằng xúc giác. Dù mẹ tôi đã cố hết sức xuôi ngược, đôn đáo tảo tần mà cái lon Guigoz cơm tôi mang theo đi làm, cứ mỗi ngày một nhẹ dần. Trọng lượng cơ thể của tôi cũng nhẹ theo. Bắp thịt quai hàm của tôi mỗi lúc một mỏng hơn vì phần ăn độn cứ tăng thêm mãi ! Sự quần bách làm tình cảm

gia đình tôi trở nên lẩn quẩn. Tôi cứ thấy xót thương bố mẹ của tôi quá và ngược lại....

Chúng tôi sống bên nhau với một tâm cảm bi thiết và trong một tình cảm vô vọng. Hình như có một nhạc sĩ Việt Nam đã viết: Lòng mẹ bao la như biển Thái Bình dạt dào . Lòng mẹ bao la thì OK, nhưng bằng cái biển Thái Bình mà lại dạt dào nữa... thì tôi e rằng bản nhạc dám bị sáng tác trong lúc nhạc sĩ không tỉnh táo!

Với diện tích là 70 triệu dặm vuông, chả hiểu Thái Bình Dương chứa đựng được bao nhiêu mét khối nước? Còn tình thương của một người mẹ Việt Nam dành cho con dưới chế độ cộng sản chẳng lấy gì ra mà đổ tràn được một cái lon Guigoz dù là một cái lon Guigoz với đầy đủ bắp khoai làm chất độn. Chuyện cái lon Guigoz như vậy tưởng đã buồn.... mà chưa hết!

Sau giờ làm việc buổi sáng, tôi vẫn thường tìm một nơi kín đáo ngồi nhai cho hết lon Guigoz thực phẩm của mình. Đối với tôi, tất cả những lon “goz” cơm tôi đều ăn rất ngon miệng và trang trọng. Dù rằng, đây là những bữa ăn vô cùng đạm bạc, đạm bạc hơn cả những phần ăn mà đã có lần trong đời tôi ái ngại khi phải dành cho gia súc. Có điều, thành thực mà nói, tôi chưa bao giờ thấy khó chịu hay phẫn uất về điều này cả. Trong hoàn cảnh hiện tại của quê hương tôi thì sống kham khổ là điều phải chấp nhận. Tôi sẽ tự nguyện ăn cơm độn, đi chân đất, mặc quần áo vá chờ đến hết đời, miễn sao cho quê hương tôi khá lên là được ! Nhà nước đã cố đẩy toàn dân đến mức bần cùng là mỗi người chỉ còn có quyền sở hữu một cái lon Guigoz mà thôi, dù vậy họ cũng chỉ thể hiện được sự bình đẳng về hình thức.

Tất cả những cái lon Guigoz quả là có bằng nhau về khối lượng nhưng lại hoàn toàn khác nhau về chất lượng. Tình cờ mà tôi được biết thêm điều này (với một chút ngạc nhiên với nhiều chua xót). Có những chuyện dẫu đã được ém nhẹm kỹ lưỡng trong cái lon Guigoz mà rồi cũng có lúc phơi bày. Có hôm người phụ trách việc hâm nóng những lon Guigoz cơm cho ban chỉ huy nông trường bị trượt chân. Cả chục cái lon Guigoz rơi.... cơm gạo thức ăn vương vãi tung tóe đầy mặt đất. Các đồng chí thủ trưởng, chính trị viên, kỹ sư, quản lý nông trường, bối rối nhăn nhó nhìn khẩu phần ăn vượt quá chế độ của mình phơi bày trên mặt đất.

Trong tất cả những cái lon Guigoz rơi vãi đó chỉ có tí cơm độn phủ lên trên mặt khoảng một phần ba cơm trắng, phần còn lại thì ê hề thịt cá. Hình như đã có lần tôi nghe Lenin nói như thế này: Hãy cho tôi biết loại quần chúng nào bỏ phiếu cho anh tôi sẽ nói được anh thuộc loại người nào.

Để phát huy tinh thần làm chủ tập thể, tôi cũng xin xía vào một câu chơi: Hãy cho tôi biết trong cái lon Guigoz của anh DẤU cái gì tôi sẽ nói cho anh biết anh thuộc giai cấp nào trong chế độ cộng sản nào nuốt trôi một bữa ăn kỳ cục như vậy. Tội nghiệp cho anh, tội nghiệp cho tôi, đáng thương cho chúng ta. Mọi người đều là nạn nhân của một thứ chủ nghĩa bệnh hoạn hà khắc đói khát. Người

cộng sản không bao giờ loại bỏ được giai cấp và thể hiện được sự bình đẳng như họ thường la lối, cái thành tích duy nhất mà lũ con cháu Max thực hiện được: lật ngược cái nấc thang tư bản mà thôi.

Sống dưới chế độ cộng sản không có người dân nào còn có tham vọng cạnh tranh để sống sung sướng. Cố gắng của mỗi người là làm sao bon chen sống cho đỡ khổ hơn người khác là lấy làm mãn nguyện rồi ! Điều an ủi duy nhất là trong việc giải khát thì quả thực người cộng sản đã thực hiện được mong ước bình đẳng cho mọi người. Tất cả những nông trường và công trường mà tôi đã đi qua, nơi đâu cũng có đặt vài ba thùng nước lớn với một cái gáo dừa hay hai ba cái chén nhựa bên cạnh.

Trong giờ giải khát, mọi người đều có quyền uống cho đã khát thì thôi. Miễn là đừng bắt kẻ đứng sắp hàng sau mình phải chờ đợi lâu quá là được rồi. Trong vấn đề húp nước lạnh thì thật là tuyệt đối bình đẳng và đồng đều kể luôn cả việc công chúng chia đều vi trùng truyền nhiễm cho nhau qua cái gáo dừa hay vài chiếc chén nhựa bẩn thủ dưng cho cả ngàn người. Như vậy đứng về phương diện dinh dưỡng mà xét thì chủ nghĩa cộng sản thất bại chua cay trong việc chia ăn cho dân chúng nhưng thành công vẻ vang trong việc chia nước uống và khi người cộng sản tuyên bố là làm theo khả năng hưởng theo nhu cầu thì một người thông minh trung bình phải hiểu rằng: Hưởng ở đây có nghĩa là hưởng thụ về nước lạnh.

Điều đáng nói là thế giới có quá nhiều những chính trị gia nồng nhiệt, những nhân vật trí thức lỗi lạc, và không ít những Việt kiều yêu nước - yêu nước rất nồng nàn! - mà thương số thông minh thì dưới trung bình xa quá ! Nhưng cứ công tâm lấy duy vật sử quan mà xét thì có thể kể như cái bánh xe lịch sử của người cộng sản đã xoay được nửa vòng. Nếu đừng kẹt cái lon Guigoz nó dăm đã xoay đủ một vòng rồi. Cái lon Guigoz quả là đã mang lại những điều tai hại cho cái chủ nghĩa cộng sản ưu việt ở xứ tôi.

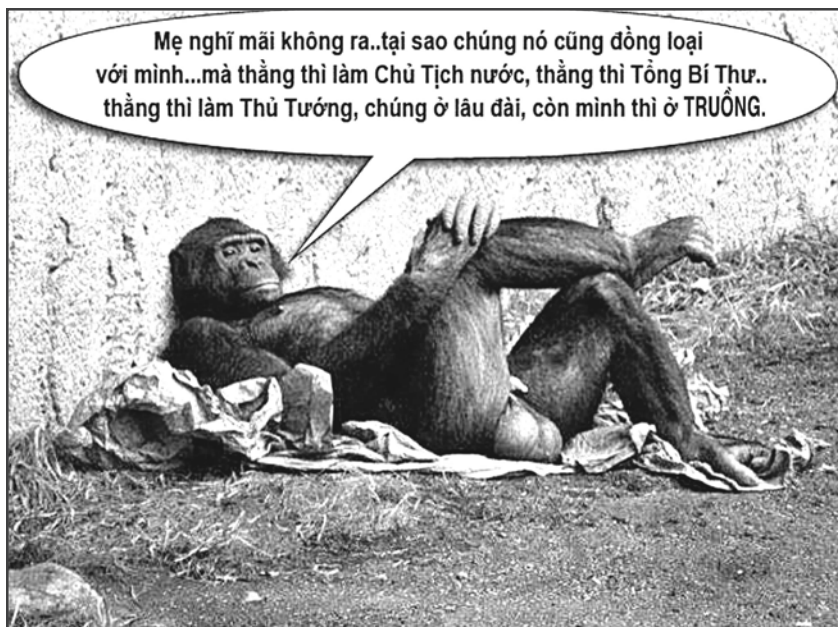
Đọc đến đây, đừng có độc giả nào tưởng rằng đã hết chuyện. Chưa đâu; dễ gì mà hết chứ ! Nếu đảng và nhà nước cứ thi hành những đường lối chính sách ngu xuẩn bệnh hoạn ác độc của họ như họ đã từng làm trong bao nhiêu năm qua thì chả bao lâu nữa nhân dân sẽ chuyển hướng từ chủ nghĩa ăn goz xuống chủ nghĩa ăn lon sữa bò. Vì kẹt cái lon Guigoz nên bánh xe lịch sử của chủ nghĩa cộng sản mới quay được nửa vòng. Không hiểu đến khi bị kẹt cái lon sữa bò thì nó sẽ xoay trở ra sao. Lôi thôi không chừng cái bánh xe lịch sử đã quay ngược trở lại lằm à nha. Đến lúc đó thì lại bỏ mẹ cả

đồng thẳng ! Máu lại có dịp đổ chan hòa trên quê hương xứ sở của tôi.

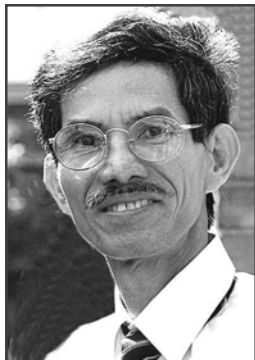
Tôi là một thằng nhỏ sinh ra và lớn lên ở một phần đất có tên gọi là bán đảo Đông Dương. Tuổi đời tôi quả là chưa bao nhiêu, những cái cảnh máu đổ thịt rơi thì thực là tôi đã thấy hơi quá nhiều lần. Nói có bác và đảng làm chứng dùm một lần nữa, chớ thực tình thì tôi hoàn toàn và tuyệt đối không thích chuyện binh đao máu lửa một tí nào cả. Nếu chưa muốn nói là tôi còn ghê tởm nữa là khác. Tuy vậy vì sinh linh của hàng trăm triệu người đang sống dở, chết chậm và chết chắc trên quê hương tôi, tôi nguyện sẽ đem hết sức lực hèn mọn của mình để góp phần đẩy ngược lại cái bánh xe lịch sử của người cộng sản.

Máu sẽ đổ chắc chắn ! Nhưng với những kẻ hình nhân dạ thú đó thì cách duy nhất để khuất phục được họ là gây đổ máu! •

(Trích
“Tuyển tập MĂNG ĐẦU MÙA”
Võ Hoàng & Tưởng Năng Tiến
(Hương Quê phát hành 1982
tại Santa Clara, California)

SAI LẦM LỚN NHẤT CỦA HỌ HỒ

• TRỌNG ĐẠT

Ai gây nên cảnh hoang tàn?

Lê Duẩn nằm xuống đã được 33 năm (tháng 7-1986-tháng 7-2019) sau mấy chục năm trị vì, những năm tháng cầm quyền (1960-1986) của y là những năm chinh chiến máu chảy thịt rơi, mấy chục năm tang thương đau khổ, hết chống Mỹ lại đến chống Tàu rồi tới chiến tranh với các chế độ Cộng Sản...

Nay phía CSVN đưa nhiều sự kiện hoặc nhân vật chính trị lên mạng Wikipedia theo Bách khoa toàn thư phổ biến rộng rãi làm ra vẻ khách quan. Nói về Lê Duẩn họ cũng như nhiều nhà nghiên cứu Tây phương thường ra vẻ trịnh trọng kính cẩn:

“Lê Duẩn (1907–1986) - ảnh dưới - là Bí thư Thứ nhất Đảng Lao động Việt Nam từ 1960 đến 1976, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam từ 1976 đến 1986. Ông là Tổng Bí thư có thời gian tại vị lâu nhất với 25 năm, 303 ngày. Từ 1960 cho đến khi qua đời năm 1986, ông có một ảnh hưởng chính trị rất lớn tại Việt Nam, và theo một số nhận định khi Việt Nam thống nhất ông là nhà lãnh đạo có vị trí cao nhất và có ảnh hưởng nhất tại Việt Nam.

Ông chính là một trong những kiến trúc sư hàng đầu trong Chiến tranh Việt Nam, một cuộc chiến chống lại Hoa Kỳ và các đồng minh kéo dài suốt 20 năm. Lê

Duẩn chính là người đã vạch ra chiến lược cách mạng ở miền Nam Việt Nam”

Trên BBC Tiếng Việt (từ ngày 2-5-2006) có đăng một loạt 4 bài tham luận về Lê Duẩn, nội dung cho thấy nhân vật này đã ảnh hưởng rất lớn tới cuộc chiến Việt Nam lần thứ hai (1960-1975). Chắc đây là phiên dịch từ một bài khảo cứu của Tây phương (không tên tác giả, dịch giả)

Bài 1- Nhìn lại vai trò của Lê Duẩn (ngày 2-5-2006).

Bài 2- Bắt đầu cuộc thâm tóm quyền lực (4-2-2006)..

Bài 3- Cuộc đấu tranh trong nội bộ (10-5-2006).

Bài 4- Một di sản gây tranh cãi (19-5-2006).

Trong bài Nhìn lại nhân vật Lê Duẩn có ghi:

“Lê Duẩn (1907-1986), Tổng Bí Thư đảng Cộng Sản Việt nam từ 1960 cho đến khi qua đời năm 1986, có một ảnh hưởng chính trị rất lớn tại Bắc Việt và ở Việt Nam sau 1975, khi hai miền “thống nhất”.

Vì nhiều lý do, như nhiều tài liệu của phía Việt Nam chưa được giải mật, cho đến hôm nay giới nghiên cứu vẫn chưa biết được hết mức độ ảnh hưởng của ông ta trong các chính sách của Việt Nam mất chục năm qua.

Nhưng gần đây, nhiều tài liệu, ở cả dạng ấn hành chính thức hoặ chuyển tay, đã cung cấp thêm thông tin có ích về vai trò và di sản của Lê Duẩn tại Việt Nam. Theo giáo sư Stein Tonnesson, University of Oslo (“Le Duan and the Break with China”, 2001), Lê Duẩn là một trong những người miền Nam cảm thấy bị lừa vì việc chấp nhận một giải pháp thỏa hiệp...”

Nhiều nhận định nhất là của các nhà học giả, nhà nghiên cứu Tây Phương khi nói về Lê Duẩn

đều có một giọng nghiêm túc trịnh trọng làm như nhân vật này là thiên tài.

Thật ra sự nghiệp chính trị của Lê Duẩn chỉ là một chuỗi dài may mắn y như chó ngáp phải ruồi, xin kể sơ lược như sau:

-Trường Chinh bị ép từ chức vì Cải cách ruộng đất, Lê Duẩn được Hồ chí Minh cất nhắc lên thay, có bầu cử nhưng chỉ là hình thức.

-Chủ tịch cất nhắc Duẩn chứ không cất Giáp vì ông này quá nổi, ông Hồ sợ khó điều khiển (theo Trần Khải Thanh Thủy).

-Duẩn được tên phụ tá đắc lực Lê Đức Thọ, Trưởng ban Tổ Chức Đảng cài đặt các nhân vật thân tín của đồng bọn vào các vị trí then chốt.

-Năm 1964, bên Nga Khrushchev bị hạ bệ, chấm dứt thời kỳ sống chung hòa bình với Mỹ, chính phủ Ngô Đình Diệm bị lật đổ cuối 1963, Lê Duẩn thu tóm nhiều quyền lực, đưa nhiều trung đoàn chính qui xâm nhập vào Nam.

-Năm 1965, Mỹ đổ quân ồ ạt, Duẩn được Tổng bí Thư mới của Nga Brezhnev viện trợ nhiều vũ khí tối tân, tới thập niên 70 Nga cấp cho BV đại bác, xe tăng, phòng không, tên lửa các loại

-TT Johnson sai lầm trong chiến tranh VN, ông ta áp dụng chiến tranh giới hạn (limited war)) gây lên phong trào phản chiến, tới Tết Mậu Thân 1968 cuộc chiến sụp đổ vì phản chiến lên quá cao, quá nhanh. Sau 1968, số phận Đông Dương đã được quyết định rồi, người Mỹ buộc chính phủ phải rút quân về nước. Địch thảm bại trận Tết Mậu Thân, năm 1968 ta dad đánh thắng một trận lớn nhưng thua cuộc chiến.

Tháng 8-1965, tỷ lệ ủng hộ 61%, tháng 3-1968 – là 41%, tháng 8-1968 – còn ... 35%.

-Năm 1969, Nixon đắc cử Tổng thống, đem quân về nước như đã hứa khi tranh cử. Cuộc chiến dưới thời Nixon được sử gia George Moss gọi là A War To End A War, đánh để chấm dứt chiến tranh tức đánh để rút bỏ.

- Nước Mỹ chia rẽ trầm trọng, đảng Dân Chủ hòa theo phản chiến, theo truyền thông để phá Hành pháp Nixon.

Xin đọc Kissinger kể lại trong hồi ký...), nguyên văn:

... "And after Nixon took office those who has created our involvement in Vietnam moved first to neutrality and then to opposition, saddling Nixon with responsibility for a war he had inher-

ited and attacking him in the name of solutions they themselves had neither advocated nor executed when they had the opportunity"

... "Sau khi Nixon vào Tòa Bạch Ốc (1969), những người đã đem quân can thiệp vào VN (tức Dân chủ), mới đầu trung lập (giữa phản chiến và Hành pháp) sau quay ra chống chính phủ, họ buộc Nixon phải chịu trách nhiệm với cuộc chiến tranh mà ông chỉ thừa hưởng, họ nói ông phải làm thế này thế nọ mà chính họ khi cầm quyền lại không chịu giải quyết".

Thật vậy đảng Con Lừa chỉ chuyên trò đánh phá, thọc gậy bánh xe dọn cỗ sẵn cho địch xơi, chính họ đã đem quân vào Đông Dương năm 1965, họ sai lầm trầm trọng và sa lầy trong cuộc chiến bây giờ lại đánh phá đối lập làm lợi cho địch, giặc từ bên trong đánh ra .

Phong trào phản chiến lên cao dữ dội... bạo động, đổ máu, chết người.

TT Nixon giúp VNCH đánh sang Miền (29-4-1970 tới 22-7-1970) Lào để làm suy yếu địch nhưng gây ra phản chiến mạnh hơn thời TT Johnson. Người dân quá chán cuộc chiến muốn vứt bỏ Đông Dương.

Lê Duẩn chỉ có ngón đòn thí quân là lợi hại nhất, năm 1968, Võ Nguyên Giáp trả lời ký giả Ý Fallaci rằng CSBV mất hơn nửa triệu quân. Trong trận Tổng tấn công 1972 Duẩn đã đẩy hàng trăm ngàn thanh niên vào chỗ chết, nhờ phản chiến nên CSBV bất chiến tự nhiên thành. Nếu không có phản chiến dù Lê Duẩn có đẩy thêm hàng triệu thanh niên vào tử địa cũng chỉ làm mồi cho pháo đài bay B-52 mà thôi.

Tất cả những cái may trời cho của Lê Duẩn giúp cho y tác yêu tác quái một phần tư thế kỷ, Duẩn càng nhiều may chừng nào thì đất nước càng điêu linh khốn khổ chừng nấy. Y đã gây cuộc chiến cốt nhục tương tàn, núi xương sông máu. Hết chống Mỹ Lê Duẩn lại đẩy hàng vạn thanh niên đổ xương máu sang Miền 1978, rồi bắt nhân dân chết như rạ tại biên giới Việt-Hoa 1979. Miền Nam cũng như miền Bắc đâu đâu cũng toàn là cảnh hoang tàn đổ nát, cho tới 1986 khi Duẩn chết, CSVN cử Nguyễn Văn Linh lên làm Tân Tổng bí Thư với chính sách Đổi mới. Các nhà nghiên cứu Tây phương nói năm 1986 trở đi đã đánh dấu sự chấm dứt thời kỳ lãnh đạo kiểu Staline.

Rạn nứt thành hai phe

Giáo sư Pierre Asselin Đại Học Chaminade, Honolulu, nhận định Bộ chính trị CSVN những năm 1956, 57 miễn cưỡng chấp thuận cuộc chiến tại miền Nam của Duẩn. Họ e ngại sau 1954 Cải cách Ruộng Đất đã trở nên tàn bạo mất lòng dân, vả lại quân đội Bắc Việt chưa hồi phục sau tám năm khói lửa (1946-54). Hà Nội không muốn khiêu khích để Mỹ can thiệp, nhất là năm 1956 khi CS Nga chấp nhận chủ trương sống chung hòa bình với Mỹ của Thủ tướng Khrushchev. Pierre Asselin trong bài “Tướng Giáp- Người phản đối chiến tranh” đăng trên BBC Tiếng Việt ngày 28-10-2013 cho rằng Tướng Giáp không có vai trò quan trọng trong cuộc chiến VN từ sau 1965, ông ta phản đối chiến tranh từ đầu. Từ 1956 Hồ và Giáp chống lại tiếp tục chiến tranh ở VN (sau Geneve). Nội bộ CSVN rạn nứt thành hai phe, xin sơ lược như sau:

Hiệp định được ông Hồ và Giáp tin tưởng, nếu gây chiến ngay có thể kích thích sự can thiệp quân sự của Mỹ. Sau tám năm kháng chiến, họ không có điều kiện để nghênh chiến ngay với quân đội Mỹ. Điện Biên Phủ là một chiến thắng ngoạn mục, nhưng với cái giá quá đắt.

Do đó, sau năm 1954, ông Hồ và Giáp là những người ủng hộ nhiệt thành của “đấu tranh hòa bình” ở miền Nam, tránh khiêu khích Washington, và “xây dựng chủ nghĩa xã hội” ở miền Bắc.

Cam kết của lãnh đạo Liên Xô, Nikita Khrushchev “chung sống hoà bình” với phương Tây từ 1956 xác nhận quan điểm của hai ông Hồ và Giáp chống lại việc tái mở chiến tranh ở Việt Nam. Quyết định đình lại “cuộc đấu tranh giải phóng” trong năm 1954 và việc không thể nối lại chiến tranh ngay lập đã khởi đầu rạn nứt.

Tác giả cho rằng Lê Duẩn và phe chủ chiến đã sớm gạt bỏ phe Hồ Chí Minh và Võ Nguyên Giáp ra ngoài lề. Lê Duẩn, Lê Đức Thọ, bức bối với việc hai ông Hồ và Giáp ủng hộ hiệp định Geneva. Duẩn và Thọ sau này sẽ mở ra một chiến dịch kêu gọi nối lại ngay lập tức cuộc đấu tranh vũ trang ở miền Nam.

Đường lối của họ và sự chống đối của ông Hồ và Giáp tạo ra rạn nứt trong giới lãnh đạo. Cuộc rạn nứt này đã phân ra một bên là phe “ôn hòa”,

bao gồm ông Hồ, Giáp, và các đệ tử của họ - và bên kia là phe “chủ chiến”, bao gồm Lê Duẩn, Lê Đức Thọ và Nguyễn Chí Thanh... cho rằng việc “giải phóng” miền Nam là không thể chờ đợi.

Cuộc tranh cãi tại Hà Nội lên đến đỉnh điểm vào cuối năm 1963, sau khi ông Diệm bị đảo chính 1-11, phe chủ chiến đã tổ chức một cuộc đảo chính tại Hà Nội, thu tóm việc kiểm soát ra quyết định.

Các ông Hồ, Giáp và những người ôn hòa khác đã bị gạt ra ngoài lề sau đó, và Lê Duẩn, Lê Đức Thọ, Nguyễn Chí Thanh, Phạm Hùng đã đảm nhận việc cầm cương của quá trình hoạch định chính sách tại Hà Nội. Với sự thúc giục của Lê Duẩn, vào tháng 12/1963, ban lãnh đạo Cộng sản ban hành Nghị quyết 9 kêu gọi tiêu diệt quân thù ở phía dưới vĩ tuyến 17.

Năm 1966, Võ Nguyên Giáp viết một bài nói về cuộc chiến miền Nam có thể kéo dài mất nhiều năm, ông không tin vào “các trận đánh sử dụng đại đơn vị chính quy lớn vì điều này có lợi cho chiến lược của kẻ thù!”

Tướng Nguyễn Chí Thanh (Chủ nhiệm Tổng cục chính trị) bèn phản ứng, ông này viết bài đăng ở Tạp chí Học Tập nói ông tin tưởng vào chiến lược tấn công ở miền Nam (đánh chính quy) là đúng, những người chỉ trích (tức Võ Nguyên Giáp) là không logic.

Tác giả Robert Brigham trong bài “Why the South won the American war in Vietnam” cho biết đã từ lâu Võ Nguyên Giáp công khai nghi ngờ chiến lược của Tướng Nguyễn Chí Thanh. Lê Duẩn tạo cơ hội cho Tướng Thanh, ông ta thành công khi tạo một thần tượng mới trong Quân đội nhân dân. Nguyễn Chí Thanh qua đời đột ngột năm 1967, Thanh quan niệm cuộc chiến không thể thắng lợi nếu thiếu các đơn vị chính quy lớn.

Lê Duẩn làm giảm uy tín của Hồ Chí Minh và Võ Nguyên Giáp rồi đưa người trung thành lên để tạo quyền lực tối cao.

Duẩn không ưa Giáp nhưng không dám nghĩ tới chuyện loại bỏ ông ta, Tướng Giáp vẫn được nhiều người trong Quân đội sùng bái, ngưỡng mộ, loại bỏ ông Giáp là đi vào con đường tự sát.

Sự thật cho dù Thanh không chết vì đau tim tháng 7/1967 tại Hà Nội, Duẩn vẫn phải xài Tướng

Giáp vì Nguyễn Chí Thanh i tờ về quân sự, xuất thân nông dân chưa đi lính ngày nào chỉ có tài đẩy thanh niên vào tử địa.

Sai lầm lớn nhất của Hồ Chí Minh

Nếu Trường Chinh không bị ép từ chức thì một người vô danh như Duẩn không thể leo lên làm Tổng bí thư.

Nếu họ Hồ không cất nhắc Lê Duẩn lên chức vụ này thì y chỉ là một đảng viên tầm thường như trăm ngàn người khác. Năm 1954, khi Việt Minh từ hậu phương về tiếp thu Hà Đông, Hà Nội... người ta chỉ nghe nói Hồ Chí Minh, Trường Chinh, Võ Nguyên Giáp, Phạm Văn Đồng, Văn Tiến Dũng ... người dân không biết Lê Duẩn là ai. Thập niên 60, từ một người vô danh Lê Duẩn đã leo lên một địa vị đầy quyền lực. Trên nguyên tắc, Chủ tịch đảng là người chỉ huy tổng quát nhưng trên thực tế Tổng bí thư được giao quán xuyến mọi việc trong đảng như Trường Chinh những năm 50 trong hậu phương. Từ thập niên 60, Lê Duẩn được Hồ Chí Minh giao quyền trong đảng, lại nữa y giao cho Lê Đức Thọ, phụ tá thân cận nhất làm Trưởng ban Tổ chức đảng, củng cố quyền lực.

Về nguyên do tại sao Hồ Chí Minh lại cất nhắc Lê Duẩn lên chức Tổng bí thư mà không đưa Võ Nguyên Giáp lên trong khi Giáp là người thân cận nhất của ông, nhà văn Trần Khải Thanh Thủy nhận xét như sau:

“Ngay cả ông Hồ cũng không chịu nổi uy tín và sự nổi tiếng của ông sau chiến dịch Điện Biên Phủ (khi đó, dưới ngọn cờ cách mạng bay lồng lộng là hình ảnh tướng Giáp) nên thay vì đề cử người kế cận mình là tướng Giáp, Hồ đã đề cử Lê Duẩn, hy vọng con ngựa Lê Duẩn sẽ chịu để ông cầm cương, thuần dưỡng... Không ngờ, năm 1963, chính ông lại là người bị hai học trò “xuất sắc” là Lê Duẩn và Lê Đức Thọ vô hiệu hoá”

Nếu họ Hồ không cho gọi Lê Duẩn từ trong Nam ra thay thế Trường Chinh, không cất nhắc y lên thì muôn đời Duẩn chỉ là một tên vô danh tiểu tốt. Duẩn được chiếu cố vì năm 1946 có làm việc bên cạnh Chủ tịch. Từ 1946-1954, Duẩn làm Bí thư xứ ủy Nam bộ, năm 1951 y được vào Ban Chấp hành trung ương và Bộ Chính trị. Năm 1952, Duẩn ra Việt Bắc họp Trung ương đảng được Hồ Chí Minh giữ lại làm phụ tá tối đầu năm 1954, được cử làm quyền bí thư Trung ương cục miền Nam.

Khác với Phạm Văn Đồng, Võ Nguyên Giáp, Trường Chinh những người đã sát cánh làm việc với ông Hồ từ năm 1940. Nhờ Hồ Chí Minh ủng hộ trong cuộc bầu cử tháng 9-1960, tại Đại Hội Đảng Lao Động năm 1960, Duẩn đã được vào Bộ Chính trị và được giữ chức Bí thư thứ nhất Ban chấp hành Trung ương đảng.

Duẩn học lực tiểu học nhưng được trời phú cho những mưu mẹo động trời, vừa nắm được quyền năm 1960, y giao cho người phụ tá thân cận nhất làm Trưởng ban Tổ chức đảng để đưa tay chân bộ hạ vào, loại bọn xét lại (sống chung hòa bình) ra. Chính CSVN cũng nhận định như vậy trong bài Vụ Án Xét Lại Chống Đảng. Đây là vụ án chính trị do do Lê Đức Thọ, Trần Quốc Hoàn (Bộ trưởng Công an) chỉ đạo đã bắt giam từ năm 1967 tới 1973 mới được thả ra. Nhiều đảng viên, nhân vật quan trọng bị bắt không xét xử, khoảng 300 người bị bắt trong đó có 30 nhân vật cao cấp. CSVN dựa trên ý kiến của các nhà nghiên cứu Tây phương cho rằng vụ này bắt nguồn từ tranh chấp nội bộ. Một bên là phe ôn hòa gồm Trường Chinh, Võ Nguyên Giáp, Hồ Chí Minh. Phe kia hiếu chiến gồm Lê Duẩn, Nguyễn Chí Thanh.

Ngay từ đầu 1957, 59 Bộ Chính trị tin tưởng tinh thần Hiệp định Genève để xây dựng Xã hội chủ nghĩa trước theo đề nghị của Lê Duẩn, họ có ủng hộ cuộc chiến hạn chế tại miền Nam.

Khi Hồ Chí Minh cất nhắc Lê Duẩn (ảnh) lên làm Bí thư thứ nhất thì tình hình đã tỏ ra bất lợi cho phe ôn hòa Trường Chinh, họ Hồ và Tướng Giáp. Phe ôn hòa muốn xây dựng Xã hội chủ nghĩa tại miền Bắc trước và không dám trực diện chiến tranh với Mỹ nhưng đã quá muộn. Ông Hồ, Tướng

Giáp, Trường Chinh đều biết rằng đánh với Mỹ chỉ là “từ chết tới bị thương” nhưng đành phó mặc hai miền cho bọn đồ tể để rồi đất nước đã trải qua mấy chục năm tang thương đau khổ, miền Bắc, miền Nam đâu đâu cũng toàn là cảnh hoang tàn đổ nát. Một phần vì Lê Duẩn bất chiến tự nhiên thành nhờ tình hình quốc tế ngày càng trở lên thuận lợi cho bọn đồ tể bên Nga Thủ tướng Khrushchev chủ trương sống chung hòa bình bị lật đổ 1964, Brezhnev lên thay, viện trợ cho Duẩn nhiều vũ khí hơn trước để đánh Mỹ. Nhưng thực ra Lê Duẩn trở thành người nhiều quyền lực nhất tại BV là do Hồ Chí Minh cất nhắc y lên.

Từ giữa thập niên 60 trở đi, Họ Hồ không còn quyền hành, bị gạt ra rìa chán nản bỏ sang Tàu chữa bệnh mặc cho Lê Duẩn muốn làm trời làm đất thì làm.

Kết Luận

Trong thời kỳ kháng chiến, vai trò của Lê Duẩn nhỏ xíu vô cùng khiêm tốn, trong khi chiến trường miền Nam chỉ toàn là đánh du kích thì những trận đánh lớn cấp sư đoàn do Võ nguyên Giáp chỉ huy đã diễn ra tại miền Bắc như Cao Bắc Lạng, Vĩnh Yên, Mạo Khê, Hòa bình ... và Điện Biên Phủ trận đánh rung động cả thế giới.

Từ 1950, Trung Cộng chiếm được nước Tàu giúp Việt Minh thành lập nhiều sư đoàn chính qui như 304, 308, 312, 316, 320.. trong khi tại Miền Nam Lê Duẩn chỉ là Tư lệnh du kích chiến so với Tướng Giáp. Từ một đảng viên vô danh nhờ Bác cất nhắc lên ngôi đầu thập niên 50, Duẩn đền ơn Sư phụ bằng một cú đá tuyệt diệu, Họ Hồ chết cay chết đắng nhưng cũng đành ngậm quả bồ hòn làm ngọt. Lê Duẩn gạt Họ Hồ ra rìa sớm lắm, phim The Vietnam war cũng có nói ông Hồ không còn quyền hành thập niên 60, phim bị CSVN phản đối điểm này.

Nói về cái gian của Duẩn thì phải kể hàng đầu, Họ Hồ là tay gian hùng quốc tế nhưng cũng phải chịu thua Duẩn, chính y đã ăn cháo đá bát, lừa thầy phản bạn thế mà khi Sư phụ nằm xuống Duẩn khóc thật to.

Wikipedia tiếng Việt ghi nhận lời Duẩn:

“Hồ Chủ tịch kính yêu của chúng ta không còn nữa. Tổn thất này vô cùng lớn lao. Đau thương

này thật là vô hạn! Dân tộc ta, nhân dân ta, non sông đất nước ta đã sinh ra Hồ Chủ tịch, người anh hùng dân tộc vĩ đại và chính Người đã làm rạng rỡ dân tộc ta, nhân dân ta, non sông đất nước ta.”

Duẩn cho xây cái lăng to đùng, bắt nhân dân tưởng nhớ cúng bái cái xác chết để tôn vinh Chủ Tịch, muốn cho mọi người thấy y không có vai trò lãnh đạo gì. Nay quốc hội CS VN, Phó thủ tướng kiêm ngoại trưởng Phạm Bình Minh mới đề nghị cho đốt xác Họ Hồ đem chôn là đẹp nhất, sự việc đúng như nhiều người đã tiên đoán trước đây.

Duẩn luôn ca ngợi “Hồ Chủ Tịch muôn năm, Hồ Chủ Tịch sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta” mà thực ra y đã tước đoạt hết quyền hành của Sư phụ. Lê Duẩn và Nguyễn Chí Thanh ủng hộ chủ trương xử dụng những đại đơn vị để chiến thắng tại miền Nam, nhưng thực tế chứng tỏ chiến lược này chỉ là đẩy thanh niên vào chỗ chết.

Nhiều người khen Duẩn đánh lớn mới giải phóng miền Nam nhưng các tay đồ tể đã gặp may, gặp lúc phong trào chống chiến tranh lên quá cao, họ bất chiến tự nhiên thành.

TT Nixon nói về chiến lược đánh lớn của CSBV: *“Bắc Việt chọn đánh (qui ước) theo lối chiến tranh mà chúng ta quá rành...”*

Và:

“... nay Hà Nội đánh theo chiến tranh qui ước với những đại đơn vị. Các sư đoàn bộ binh của họ cùng hàng đoàn chiến xe, hệ thống tiếp liệu thành mục tiêu tuyệt hảo cho không lực của ta...”

Nguyên văn :

“The North Vietnamese had chosen to fight the kind of war we fought best...”

“...Its infantry divisions, tank columns, and logistics system all made perfect targets for our air power.. .” (8)

Họ chiếm được miền Nam là nhờ phong trào phản chiến, nếu không có phong trào này thì dù Duẩn có đẩy thêm hàng triệu quân vào tử địa cũng chỉ làm mồi cho B-52 một cách vô ích.

Dưới bài “Nhìn lại vai trò của Lê Duẩn” trên BBC tiếng Việt (ngày 2-5-2006) có hơn 10 người góp ý, phần nhiều là người miền Bắc, tôi xin đưa một số điển hình:

Một Bạn đọc ở Hà Nội:

- “Ông Duẩn nổi lên được là do sự cất nhắc của ông Hồ Chí Minh. Sự can thiệp trực tiếp của Mỹ vào Nam Việt Nam đã làm cho luận điểm chiến tranh chính quy của ông Duẩn trở nên thắng thế so với đường lối thận trọng của ông Giáp. Tuy nhiên, nếu không có uy tín của ông Hồ đối với cả Liên Xô lẫn Trung Quốc thì ông Duẩn khó có thể duy trì sự ủng hộ của cả Liên Xô lẫn Trung Quốc.

Cuộc chiếm đóng Campuchia lâu hơn cần thiết và cuộc chiến tranh với Trung Quốc năm 1979 chứng tỏ đường lối thiếu mềm dẻo cũng như sự kiêu ngạo của ông Duẩn

...khi ông chết phần lớn người dân VN đều cảm thấy thở phào nhẹ nhõm”

Một người ẩn danh:

-“Tôi là thế hệ trẻ, được sinh ra khi nước nhà đã thống nhất.... Khi ông ta (Duẩn) lên nắm quyền Tổng bí thư thì đưa ra những chính sách làm dân hết sức khốn khổ.. tôi nghĩ là để ông nắm giữ chức Tổng bí thư là một sai lầm của Trung ương. Trong mắt của bao thế hệ người Việt, chính Lê Duẩn là người có tội với dân tộc Việt Nam, ông ta là tác giả của bao nhiêu lỗi lầm tai hại, đưa Việt Nam theo đường lối Nga sô nhưng không có sự chọn lọc cho phù hợp với hoàn cảnh nội tại. Lê Duẩn là con người sắt đá, một khuôn mẫu của Stalin và hiếu chiến”

Nguyễn Thanh, Thanh Hóa:

Lê Duẩn là một tài năng lớn của đất nước, nhưng tôi tin có lẽ lịch sử Việt Nam đã khác, đất nước sẽ đỡ lạc hậu hơn bây giờ nếu năm mất của ông không phải là 1986 mà là 1976!

Lê Duẩn đầy hàng triệu thanh niên, sinh viên vào chỗ chết trong khi con cái của các bà vợ bé, vợ ba của y đều được du học bên Nga. Con cái Võ Nguyên Giáp, Trường Chinh đều đã được du học bên Nga, nay chúng đều làm lớn giàu sụ, đại gia ăn trên ngồi chốc .

Sự việc cho thấy cái trò hèn hạ bản thủ của đám lãnh đạo CS Hà Nội. Các nhà chính trị, quân sự CSVN không có được cái khí phách như các Tướng lãnh Tây phương: De Lattre, Tư lệnh Đông Dương cho con trai độc nhất của ông trung úy Bernard De Lattre ra trận và tử thương tại Ninh Bình năm 1951. Đô đốc John Sidney McCain Jr, Tư lệnh Thái Bình Dương vẫn cho con trung úy phi công John McCain ra trận và bị bắt làm tù binh tại Hà Nội năm 1967.

Chế độ cha truyền con nối trong xã hội CS rõ hơn bao giờ hết. Nhiều người khen Lê Duẩn anh hùng, yêu nước chống Tàu nhưng tôi không nghĩ vậy, ông ta độc đoán, kiêu ngạo u mê. Ba Duẩn giống như anh đầy tớ theo hầu ông chủ này đánh lại ông chủ kia, đó là một sự lựa chọn ngu đần nhất trong lịch sử. Hàng triệu thanh niên vô tội phải chết oan, gánh chịu sự ngu muội của một nhà chính trị gia u mê thất học.

Đất nước tan hoang, mấy chục năm tang thương khốn khổ chỉ vì một sự sai lầm của lịch sử cũng như sự sai lầm của chính Họ Hồ!•

Chuyện Ruồi Bu

• TRONG 69 thành phố du lịch lớn trên thế giới, tên của “thành phố HCM” bị xếp gần chót (67/69) vì có tỷ lệ nhà vệ sinh thấp nhất. Cả khu vực rộng lớn thuộc tứ giác cả quận 1 mà không có lấy một cái nhà vệ sinh nào, đặc biệt khi khách quốc tế đi theo đoàn vài chục người thì chuyện “đi nhờ” không được nơi nào chấp nhận!

• NHIỀU người ở VN ngạc nhiên khi luật sư bào chữa cho giám đốc Bệnh viện Đồng Nai nói rằng “khoản tiền 14,8 tỷ đồng tòa cáo buộc nhận hối lộ không phải là hối lộ mà là quà cảm ơn” và yêu cầu tòa bỏ tội danh “nhận hối lộ”. Nhân đây, cựu giám đốc cũng trình bày thêm rằng mình không phải là “sâu dân một nước”.

• DỰ án khách sạn 11 tầng ở huyện Gia Viễn, Ninh Bình chỉ mới được cấp giấy chứng nhận đầu tư, chưa có giấy phép xây dựng. Vậy mà tòa nhà này xây lố tới 17 tầng và đã điềm nhiê mọc lên. Trước “sai phạm” này, phòng “chức năng” của huyện “ngơ ngác” không biết khách sạn được cấp phép chưa, mọi cơ quan đều “đổ thừa” cho nhau! Sở bảo “việc cấp phép được giao về huyện, nên huyện chịu trách nhiệm!”.

Người dân lắc đầu ngao ngán: -”Cứ còn cái Xã Hội Chủ Nghĩa thì còn khối chuyện Ruồi Bu chẳng có bút giấy nào mà kể cho hết!”

TRANG PHÁP LUẬT HOA KỲ THỰC DỤNG

TẢN MẠN VỀ MỘT SỐ TỘI PHẠM THƯỜNG XẢY RA *tại HOA KỲ*

• Phó tế
NGUYỄN MẠNH SAN

Sau hơn 30 năm liên tục lãnh nhiệm vụ làm Tuyên Úy trại tù, cấp tiểu bang và liên bang, tôi đã có nhiều dịp tiếp xúc với các tù nhân, bao gồm những người Mỹ hay người thuộc các quốc gia khác, kể cả những tù nhân người Việt. Chính nhờ những dịp tiếp xúc cá nhân này tôi đã cảm thông được hoàn cảnh và hiểu rõ được những nguyên nhân nào thúc đẩy họ phạm tội.

Nói đến tội phạm nào nhiều nhất trong các trại tù, trước tiên chúng ta phải kể đến tội hút xì ke ma túy có tang vật, buôn bán ma túy, trộm cướp, hiếp dâm, đánh lộn có vũ khí gây tử thương hoặc thương tích, hành hung nhân viên công lực, hành hạ vợ con có thương tích và một số những tội danh khác. Những can phạm có số tuổi từ 16 đến 65 và từ 18 đến 30 chiếm đến 80%. Có những can phạm ở tù từ 6 tháng đến 15 năm và một vài trường hợp đã lãnh án tử hình, đã bị hành quyết. Các can phạm trẻ tuổi thuộc hàng con cháu của đủ mọi giai cấp trong xã hội trước kia ở Việt Nam, khoảng 30% có cha mẹ ly thân hoặc ly dị, hoặc từ những gia đình cha mẹ tuy sống chung nhưng luôn bất hòa với nhau, không thêm để ý đến con cái. Số 10% còn lại thuộc gia đình rất đàng hoàng nhưng cha mẹ mắc bận phải đi làm việc suốt ngày, không có thì giờ săn sóc, dạy dỗ con cái. Một số tù nhân Việt Nam khác lớn tuổi vì đã sống quen từ nhiều năm trước đây với văn hóa tập tục của mình mà vô tình đã vi phạm luật lệ Hoa Kỳ.

Xin được tóm lược nội dung của một số những tội phạm thường thấy xảy ra tại những nơi có đông người Việt cư ngụ mà các anh em tù nhân đã có lần tâm sự những khi có dịp tiếp xúc:

1. Anh A khi tới Hoa Kỳ mới 10 tuổi, mồ côi cha mẹ ở với cô chú nuôi dưỡng, chưa học hết bậc trung học. Năm 15 tuổi bị móc nối để gia nhập vào băng đảng, chuyên môn đi ăn cướp, ăn trộm tại các tư gia như tra khảo gia chủ để lấy tiền mặt, đồ vàng trang sức và các vật dụng quý giá trong nhà. Ngoài ra còn đi tháo gỡ những đồ phụ tùng của các xe hơi đậu ở những nơi công cộng ngoài đường như lấy máy CD, radio cassettes, GPS, tháo gỡ những bánh xe hơi còn mới, hoặc lấy đi những đồ vật có giá trị bị bỏ quên trong xe hơi... Anh này đã bị bắt vào tù nhiều lần.

2. Anh B bị buộc tội buôn bán cần sa ma túy và nay đã 34 tuổi. Khi còn ở trung học, anh đã nghiện hút xì ke.

Theo lời anh thì cha anh là người nghiện rượu, hễ đi làm về nhà là uống rượu hoặc uống bia như uống nước lã. Nếu say là cha anh lên giường ngủ và rất ít khi cha anh hỏi chuyện anh...

Còn mẹ anh thì mở sòng bài đánh bạc với bạn bè ngay trong nhà vào những ngày cuối tuần. Nên trong thời gian còn đang học trung học, mẹ anh luôn luôn cho anh tiền để anh muốn làm gì thì làm, miễn là đừng hỏi han, gây phiền hà gì đến

mẹ anh là được và không được nói cho ai biết là mẹ anh mở sòng bài ở nhà.

Nhờ có tiền mẹ cho nên ít nhất anh hút xì ke 2 lần mỗi tuần và cứ tiếp tục hút như thế cho đến lớp 11 thì anh bỏ học, rồi anh được móc nối làm môi giới chuyên đi bán xì ke ma túy cho một số học sinh trung học đang bị ghiền thuốc hút để những em này vừa hút vừa bán lại cho những em khác ở trong trường. Nhưng chỉ được ít năm sau, anh đã bị bắt vì đường dây buôn bán ma túy của anh đã bị phát giác và anh bị lãnh án 29 năm tù ở.

3. Anh C bị bắt giam khi mới 22 tuổi, đã học hết năm thứ hai đại học tại một trường đại học khá nổi tiếng. Anh là con trai duy nhất trong một gia đình đang hoàng có 3 người con, anh là em út. Anh kể rằng cha mẹ rất thương yêu nhau và 3 chị em anh rất kính phục, thương yêu cha mẹ. Hai người chị anh và anh cũng rất hòa thuận thương mến nhau nhưng anh nhớ lại rằng lúc anh còn đang học tiểu học cũng như trung học, mỗi khi tan học trở về nhà, cả ba chị em ít khi nào có dịp được gặp mặt cha mẹ để trò chuyện vì cha mẹ phải làm hai jobs cho tới mãi 11 giờ đêm mới về lúc ba chị em đã đi ngủ cả rồi. Chỉ còn lại ngày cuối tuần thì cha mẹ anh hết đi chợ mua đồ ăn cho cả tuần lễ, lại đi dự tiệc cưới hỏi con cái của bạn bè hoặc lại đi dự tiệc tùng... nên vào những ngày cuối tuần cả ba chị em cũng ít khi được ngồi ăn cơm chung với cha mẹ. Một năm trước khi học hết lớp 12, anh đã bị bạn bè rủ hút thử cần sa, hút được vài lần thấy cũng hay hay để rồi khi trở nên ghiền đã dùng tiền của cha mẹ cho để mua thuốc hút, cha mẹ vẫn thấy anh học hành ngoan ngoãn nên không thắc mắc và mỗi lần anh cần tiền xin cha mẹ đều cho anh. Nhờ có tiền mua thuốc nên đến khi bước lên đại học, anh vẫn tiếp tục hút cần sa.

Một sinh viên người Hoa Kỳ ở chung phòng với anh trong cư xá đại học cũng hút cần sa nên chẳng bao lâu hai người trở nên bạn bè rất thân thiết, coi nhau như anh em ruột, thường đi đâu cũng có nhau. Chính anh bạn này đã cầm đầu một nhóm trẻ chuyên môn tổ chức xâm nhập vào những kho chứa hàng của nhiều hãng thương mại để ăn trộm những đồ vật có giá trị, rồi đem đi bán lấy tiền chia nhau mua cần sa hút. Vào lần nọ, anh cùng với nhóm này xâm nhập vào một kho chứa hàng, lấy trộm thuốc lá mang đi phân phối để bán cho

vài tiệm tạp hóa thì bị cảnh sát theo dõi và bắt được quả tang nên tất cả đồng bọn đều bị tổng giam chờ ngày xét xử.

4. Một sinh viên Việt Nam khác tên Phan đang theo học năm thứ hai đại học đã bị lãnh án tù một năm treo và trước khi ra tù để được tiếp tục việc học, anh phải đi học kỷ luật quân sự (Boot camp) ba tháng chỉ vì anh vô tình đem phô bày cái “của nợ” của anh cho người hàng xóm bên cạnh nhà người bạn của anh nhìn thấy.

Đó là vào một buổi chiều tối cuối tuần, khi anh đến tham dự một buổi tiệc nhậu với một số bạn bè tại một nhà người bạn. Vì tất cả mọi người đến tham dự bữa tiệc đều uống bia quá nhiều và trong nhà lại chỉ có một nhà vệ sinh lúc nào cũng có người đang đứng chờ đợi. Anh sinh viên này không thể nào chịu đựng để chờ đợi quá lâu mới đến lượt mình khi có nhu cầu nên anh đành phải chạy vội ra vườn sau của căn nhà này để “xả bầu tâm sự”. Chẳng may mẩn tí nào cho anh là đang khi anh trút bầu tâm sự xuống vườn cỏ, tạo lên những tiếng nước chảy róc rách,. Một bà già người Mỹ hàng xóm nhà bên cạnh phát hiện, nghe thấy, vội vàng chạy ra phía cửa sổ nhà bếp nhìn ra sau vườn. Định đưa tay đóng cánh cửa sổ lại thì bà quá đỗi ngạc nhiên, trợn tròn đôi mắt khi nhìn thấy rõ cảnh tượng anh chàng sinh viên này, miệng đang ngậm điếu thuốc lá bốc khói, mặt ngẩng lên nhìn trời với đôi mắt lim dim mơ màng như đang thả hồn theo khói thuốc bay... hai tay thì nắm giữ cái “của nợ” đang phun ra những tia nước trên đám cỏ khô.

Thế là bà già này không ngần ngại gọi điện thoại trình báo sự việc cho cảnh sát biết để yêu cầu họ đến can thiệp. Cảnh sát đã bắt anh, “mời” về nằm ấp để rồi sau đó bị buộc tội Công Xúc Tu Sĩ, bị Tòa phạt vạ 1 năm tù treo cộng với 3 tháng học tập kỷ luật trong quân trường.

Thực ra, bản án dành cho anh sinh viên này vẫn còn nhẹ so với bản án của một anh tù nhân Mỹ khác, cũng xảy ra trường hợp khá tương tự như vậy nhưng phạm nhân này phải lãnh án tù ở tới 2 năm vì bị buộc tội là cố tình khiêu dâm trước công cộng và trước mặt bé gái vị thành niên. Tôi nghĩ có lẽ anh tù nhân Mỹ này lãnh án lãnh án nặng hơn là vì vô tình đã phơi bày trước mặt hai mẹ con, người mẹ trẻ tuổi và người con gái mới 12

tuổi khác với bà già thấy cái “của nợ” của anh sinh viên này khi tuổi đã gần đất xa trời(?). Ngược lại anh tù nhân Mỹ này lại cởi trướng, tông ngồng chạy vội ra ngoài vườn lấy cái quần lót của mình chưa đầy một phút, rồi chạy vào nhà ngay, nhưng chẳng may hai mẹ con đến căn nhà bên cạnh của anh định hỏi thuê mượn chột đã trông thấy nên mới bị xui xẻo như vậy!

5. Chuyện khác: một hôm, ông A đi làm về nhà, tức giận vợ mình về một vấn đề bất đồng ý kiến với nhau nên ông đã giơ tay tát vào mặt vợ.

Nếu người con trai của ông bà cứ khai là chỉ cãi nhau vì bất đồng ý kiến trong gia đình và ông không hề đánh vợ ông như lời cảnh sát cho biết thì mọi chuyện sẽ êm xuôi. Đằng này ông lại bảo con trai ông cứ dịch lại lời nói của ông ra tiếng Mỹ thật chính xác cho cảnh sát hiểu đây không phải là lần thứ nhất ông tát vợ ông mà đã nhiều lần ông phải tát vợ ông như vậy.

Cảnh sát còng hai tay của ông và đưa ông lên xe chở về trại giam. Ông đã phải ngồi trong tù gần 3 tháng để chờ đợi xét xử vì ông không có đủ tiền đóng thế chân (Bail bond) để được tại ngoại để về nhà chờ ngày trình diện phiên Tòa.

Sau này, trước mặt quan tòa, ông vẫn khẳng khái chối tội đánh vợ và ông nói rằng ông chỉ tát vợ chứ không hề đánh vợ. Ông A cho rằng hành động đánh có nghĩa khác với hành động tát, nhưng đối với pháp luật, hành động đánh hay tát của ông đều như nhau là ông đã vi phạm luật pháp để rồi lãnh nhận bản án một năm tù treo.

6. Trong lúc ông Trần đang cầm cái kéo to dài để tỉa hàng rào cây bao bọc chung quanh nhà của

ông và người con trai 14 tuổi của ông phụ giúp bố để hốt những lá cây, bỏ vào túi rác thì bất chợt cậu bé người Mỹ 12 tuổi ở ngay nhà bên cạnh, chạy đến gần ông để xem ông tỉa cây.

Ông bèn giở cái kéo lên cao, dí gần vào mặt cậu bé, nói lớn: “Đi chỗ khác chơi nếu không tao xẻo chim mày bây giờ.”

Con trai của ông liền dịch lại sang tiếng Mỹ cho nó nghe, nó sợ quá, hốt hoảng chạy vào trong nhà mách mẹ của nó. Mẹ nó nghe xong, liền điện thoại gọi 911 và chỉ ít phút sau, cảnh sát đã đến còng tay ông, đưa ông lên xe cùng với tang vật là cái kéo tỉa cây về trại tạm giam.

Sáu tháng sau, phiên Tòa xử ông có Bồi Thẩm Đoàn và sau khi nghe lời buộc tội của luật sư bên Công Tố Viện kèm theo sự diễn lại các động tác với tang vật là cái kéo to dài của ông cũng như nhắc lại lời nói chơi của ông đe dọa đứa bé trước mặt Quan Tòa. Dù có sự biện hộ khá tỉ mỉ của vị luật sư đang cố gắng bênh vực cho ông được hoàn toàn vô tội vì câu nói chơi; nhưng Bồi Thẩm Đoàn đã đồng nhất bỏ phiếu là ông Trần thực sự có hành động đe dọa trẻ con vị thành niên bằng vũ khí nguy hiểm nên đã bị Tòa tuyên án 5 năm tù ở về tội mưu toan giết người với vũ khí nguy hiểm (Attempt to kill a child with deadly weapon)!

Trước ngày ông được chuyển đến một trại tù khác để thi hành bản án, ông buồn rầu than thở với tôi rằng “Hồi tôi còn ở Việt Nam, tôi vẫn thường nói chơi với tụi trẻ con ở bên hàng xóm hay với các con cháu trong nhà nhiều câu nói chơi tương tự như vậy, đôi khi kèm theo một thái độ giận dữ, đe dọa, làm cho đứa bé phải khóc thét lên hay phải chạy trốn cho mau, đi nơi khác vì nó tưởng thật - ông kể lại có lúc ông vừa nói vừa trợn trừng đôi mắt lên, giả vờ như đang tức giận, tay cầm khẩu súng lục giả bằng plastic, chĩa vào đứa bé và hét lên: “Mày mà không đi ra khỏi đây cho khuất mắt tao, tao bắn bỏ mạng bây giờ, hoặc tao hỏi mày mà mày không trả lời hả, tiện có con dao đây, tao sẽ mổ bụng mày ra, tao sẽ cắt lưỡi, bẻ răng mày ra từng cái ngay bây giờ.”- Có sao đâu!”

Giờ đây chạy thoát được cộng sản, suýt tí nữa bị toi mạng trên biển cả đề đến được cái xứ Cờ Hoa nổi tiếng tự do, dân chủ và văn minh nhất thế giới này, chỉ vì một câu nói đùa cho vui với mấy đứa trẻ Mỹ bên hàng xóm mà mấy ông bà Hoa Kỳ trong Bồi Thẩm Đoàn, sau khi nghe luật sư công

tổ lập lại lời đe dọa chơi của tôi đồng thời cầm cái kéo tĩa cây to dài của tôi, giơ nó lên cao khỏi đầu, dí nó sát vào phần dưới của con búp bê, tương trưng cho thằng nhỏ Mỹ, làm cho cả Bồi Thẩm Đoàn vừa nghe vừa nhìn thấy cảnh tượng hãi hùng chẳng khác nào họ đang được xem một cuốn phim khủng long thì bố bảo ai coi mà chả phải toát mồ hôi lạnh?

Tiếp theo, ông Trần đã than vãn là điều này quả thật quá oan ức, đây bất công mà chỉ có Thượng Đế mới biết rõ được lòng dạ con người, còn riêng đối với người Việt, ông tin rằng ai ai cũng đều có thể cảm thông.

7. Thêm một trường hợp khác, chuyện sờ chim con nít với hoàn toàn không có dụng ý tình dục của ông Vũ như sau:

Ông Vũ đã khá lớn tuổi, cháu nội gái của ông tên là Cúc đang ở chung nhà với ông có cô bạn Mỹ học chung một trường là Linda, nhà ở ngay bên đường, đối diện. Cứ mỗi buổi chiều tan học về, Linda đều bế em trai út của mình sang nhà Cúc chơi, chờ tới chiều tối là mẹ của Linda tan sở về thì Linda mới bế em bé về nhà.

Một hôm ông Vũ có người bạn già khá thân đến thăm trong khi ông đang vui vẻ ôm ấp thằng em út của Linda, một đứa bé Mỹ béo tròn như cục bột, đôi mắt xanh biếc như hai hòn bi ve và có mái tóc nâu óng ánh như những sợi tơ hồng mềm mại. Trong lúc ông đang vừa ngồi nói chuyện với người bạn già vừa nựng nịu đứa bé kháu khỉnh, dễ thương trên đùi thì bất chợt ông lấy tay vạch cái tã của đứa bé ra để con chim của nó lòi hẳn ra ngoài và ông khoe với người bạn: “Này anh hãy nhìn cho kỹ xem, sao mà con chim của nó trông đẹp và mũm mĩm, đỏ tròn như trái ớt chín tươi nhỉ?” Trong khi ông nói như thế thì tay ông lại nâng niu “con chim” của đứa bé.

Linda, chị của đứa bé tình cờ đi qua, nhìn thấy tận mắt một tay ông Vũ đang một tay ôm chặt em mình, còn một tay kia thì vẫn nâng niu con chim của đứa bé. Tối hôm đó, Linda kể lại hành động kỳ lạ của ông Vũ cho Mẹ cô nghe và ngay sau khi nghe xong câu chuyện, bà liền đã gọi điện báo cho cảnh sát biết mọi sự việc xảy ra. Thế là tối khuya hôm đó, cảnh sát đến nhà “thăm” ông Vũ, còng hai tay ông, dẫn ông lên xe về trại giam về tội kích thích tình dục trẻ thơ. Mặc dù ông có thuê

luật sư riêng để bênh vực ông trong phiên xử bằng những dẫn chứng cụ thể về tập quán văn hóa khác nhau của các nước Á Châu, Âu Châu, Mỹ Châu nói chung và nước Việt Nam nói riêng, nhưng Bồi Thẩm Đoàn vẫn đồng nhất bỏ phiếu cho ông là hoàn toàn có tội theo đúng luật pháp Hoa Kỳ đã quy định và Tòa tuyên án ông 3 năm tù ở về tội sờ mó trẻ thơ với dụng ý kích thích tình dục cho chính sự ham muốn của ông.

Sau ngày ông bị lãnh án, tôi có đến gặp ông lần chót trước ngày ông được chuyển đến một trại tù khác, với nét mặt vừa buồn rầu vừa bức tức, cho rằng mình hoàn toàn bị oan ức, ông nói: “ Ở Việt Nam, vấn đề sờ chim con nít là chuyện thường, vì bố thương con hay ông thương cháu, vẫn thường lấy tay nâng niu con chim của đứa bé là con hay là cháu của mình và đôi khi còn lấy miệng hôn nó nữa để tỏ lòng quá yêu thương con cháu.” Tôi cũng đồng ý về quan điểm này với ông Vũ, vì chính tôi đã có lần nhìn thấy cảnh tượng này diễn ra trước mắt tôi khi tôi còn nhỏ tuổi ở dưới quê nội.

Ông lại kể tiếp: “Đây không phải là lần đầu tiên tôi có hành động đó mà thật ra đã nhiều lần rồi, kể từ khi tôi sang Hoa Kỳ, vì tôi rất thương yêu con nít, nhất là đứa bé Mỹ này, mặt mũi nó trông khôi ngô, sáng sủa, xinh đẹp như con búp bê biết nói, con chim nó thì lại trông tròn trĩnh, hồng hào như trái ớt chín mới hái ở cây đem vào nhà, quen thói ở Việt Nam, tôi mới nâng niu nó.

Thú thật, cách đây khoảng hai năm, tôi về Việt Nam liên tục 6 tháng, có biết bao nhiêu cô dám ngỏ lời ong bướm, muốn lấy tôi làm chồng để theo tôi về Hoa Kỳ, nhưng tôi đã nhất quyết từ chối, không đi chơi mà cũng không nhận lời lấy ai hết, mặc dù vợ tôi đã qua đời hơn 8 năm nay rồi và tôi rất lấy làm hạnh phúc làm ông nội của 3 cháu và làm ông ngoại của 2 cháu.

Vậy tôi điên khùng gì mà lại đi làm hành động kỳ quặc, quái gở như thế đối với một đứa con nít, tâm hồn nó còn trong trắng, hồn nhiên như thiên thần?

8. Trong trường hợp muốn hội nhập vào tập tục văn hóa của một quốc gia khác như quốc gia Hoa Kỳ chẳng hạn, chúng ta nên thận trọng cách ăn nói và hành động hội nhập của chúng ta, bằng không vô tình chúng ta cũng dễ sẽ bị hiểu lầm và có thể bị liên lụy đến pháp luật Hoa Kỳ.

Cách đây hơn 2 năm, tôi có tiếp xúc với một bị cáo người Việt, tuổi của ông đã xế chiều, bị giam giữ về tội ôm (hug) để chia tay giã từ một em bé gái 12 tuổi. Chẳng may một bàn tay của ông lại đụng phải vùng cấm địa bên ngoài quần của em bé nên bị thưa gửi. Trong phiên Tòa xử Sơ Khởi (Preliminary Hearing), vị luật sư công (Public defender) được chỉ định để biện hộ cho ông đã cho ông biết nếu ông nhận tội thì Chánh Án sẽ ưu ái dành cho ông một bản án là 15 năm tù treo và nếu muốn được tại ngoại để chờ phiên Tòa xử thì ông phải đóng tiền thế chân (Bail bond) là 30 ngàn Mỹ kim.

Đúng là Một Cái Ôm Giã Từ Đất Gấp Ba Lần Một Nụ Hôn Cưỡng Bách mà tôi xin thuật lại chi tiết như sau:

Ông Việt Nam này đến Hoa Kỳ định cư đã được hơn 6 năm và đương sự có mang theo một cô con gái lúc đó mới 6 tuổi và cho đến nay em này đã được 14 tuổi. Em này có một vài người bạn gái Mỹ cũng học chung một lớp và cùng đồng tuổi với em thường đến nhà của em chơi sau giờ tan học hoặc cuối tuần. Mỗi lần có mặt cha của em ở nhà thì các bạn gái của em trước khi ra về, đều đến chào tạm biệt đưa tay ra để ôm cha em theo tập tục của người Hoa Kỳ và cha em cũng làm như vậy để gọi là nhập gia tùy tục.

Sự việc xảy ra quá bất ngờ là vào một buổi chiều, vừa đi làm về thì bị cảnh sát gõ cửa vào nhà, lấy khóa xích còng hai tay của ông và dẫn ông lên xe đưa ông về trại tạm giam về tội sờ mó con nít vị thành niên như tôi đã trình bày trong phần mở đầu câu chuyện ở trên.

Ông tâm sự với tôi là ông không hề có dụng ý sờ mó gì em bé này, chẳng qua là khi ông dang tay ra, vô tình một cánh tay của ông đã đụng nhẹ phải cái ống quần phía dưới của em bé. Hành động ôm từ giã của ông đâu có phải chỉ ôm em này là lần đầu tiên mà ông đã

nhiều lần ôm em cũng như ôm các em bé khác mỗi khi các em đến chơi với con gái của ông để chào tạm biệt ông ra về.

Cuối cùng, ông vẫn bị lãnh một bản án 9 năm tù treo, không được quyền nuôi đứa con gái vị thành niên và không được quyền đứng gần hay trò chuyện với bất cứ một em bé gái nào vị thành niên!

Nói tóm lại, chỉ vì một hành động muốn nhập gia tùy tục của một số người Việt có liên quan đến tập tục của người Hoa Kỳ mà chúng ta vẫn thấy thường xuất hiện trong các bữa tiệc tùng tại tư gia hoặc tại những nơi công cộng hay trong các thánh đường, dù thân thiết hay không thân thiết. Khi họ gặp mặt nhau hay tạm chia tay nhau, bất cứ nam hay nữ, già hay trẻ, thay vì tay bắt mặt mừng theo lối Á đông và Âu châu thì người Hoa Kỳ lại thường ôm (hug), xiết chặt nhau lại, có khi má kề má, vai kề vai, trông bề ngoài thật là thắm thiết hữu tình như cảnh tượng đôi tình nhân đang ôm nhau.

Cũng có một số trường hợp ôm nhau tạm biệt đã gây ra cho ông chồng hiểu lầm vợ mình có ý dan díu tình cảm với người khác.

Thực ra tập tục này hoàn toàn chẳng có gì xấu xa, gai mắt đến nỗi chúng ta phải né tránh, không dám bắt chước người Hoa Kỳ để chúng ta hòa mình vào một hoàn cảnh mà mọi người chung quanh chúng ta đang làm...

Số báo này, chúng tôi chỉ xin chia sẻ một số nhỏ những câu chuyện liên quan đến các tội phạm rất thông thường mà nguyên nhân chỉ vì vô tình đụng chạm đến vấn đề pháp luật.

Thật ra, những chuyện này không phải là hiếm và không phải chỉ giới hạn trong một khuôn phép nào mà có thể bất cứ lúc nào, ở đâu cũng có thể “mang vạ vào thân.”

Nhân tiện, chúng tôi cũng xin mạn phép nhắc nhở: Xin hãy luôn đề cao cảnh giác và triệt để tuân hành pháp luật, luôn bỏ tức giận và học hỏi để tránh mọi điều bất ngờ có thể xảy đến cho mình và cho những người thân.” ●

HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO

VIETNAMESE SENIORS ASSOCIATION OF CHICAGO

Tôn Trọng Quá Khứ • Giúp Đỡ Hiện Tại • Dự Kiến Tương Lai

P.O. Box 25711, Chicago, IL 60625 - Email: dungkq@hotmail.com

Trực tiếp: Ô. Nguyễn Văn Dũng, Điện thoại: (773) 701-0534

Cảm Nghĩ TUỔI GIÀ

Tất cả chúng ta người trước kẻ sau ai rồi cũng phải già. Làm sao tránh được! Đã có “sinh” là có “lão”. Một giai đoạn tất yếu của cuộc sống. Nếu ngày đầu tiên mình sinh ra mà đã biết nghe, biết nói, nếu có ai bảo rằng mỗi ngày mình lớn lên là một ngày mình sẽ già đi, và tiến dần về cõi chết, chắc chắn là mình đã không tin.....

Nếu bỏ qua các giai đoạn chuyển tiếp từ tuổi 20 đến tuổi 60 mà chỉ so sánh một người đã quá 60 với thời anh mới 20 tuổi, thì theo Curtis Pesman, tác giả cuốn “How a Man Ages,” ta có thể ghi nhận những thay đổi như sau:

- Tóc bạc, thưa, và nhẹ hơn, đường kính của tóc chỉ còn 86 microns (1 phần triệu của 1m) so với 101 microns hồi 20 tuổi.

- Hai tròng mắt bị co lại, mức độ ánh sáng vào đến võng mạc giảm đi, khó phân biệt được sự vật trong tối, do đó mà khi đọc cần phải có ánh sáng đủ. Tai không còn nghe được tiếng động trên tầm 10,000 hertz, như tiếng hót của chim, vì chức năng chuyển thể độ rung từ tai ngoài vào tai trong đã suy thoái.

- Men răng càng ngày càng mòn dần vì quá trình nhai, nghiền, trong khi đó lợi răng co rút lại làm lộ rõ khoảng trống giữa các chân răng.

- Xương mất dần calcium, trở nên xốp, giòn, dễ gãy, lớp sụn ở các đầu khớp không còn nguyên vẹn, chất nhờn giữa các khớp khô đi, sinh ra di chuyển chậm, khó khăn.

- Tim không còn bơm đủ máu ra khắp châu thân, một phần do cholesterol đóng dày trên thành động mạch nên tim phải hoạt động nhiều hơn mới bơm được máu đi.

- Các cơ bắp làm cho phổi hoạt động bình thường suy yếu dần, độ co giãn của lồng ngực yếu đi, làm cho lượng dưỡng khí hít vào chỉ còn bằng một nửa thời 20 tuổi.

- Trọng lượng của thận giảm từ 20% đến 30%, sức lọc chất thải của thận chỉ bằng nửa hồi trẻ, và sức chứa của bọng đái cũng chỉ còn

chừng một nửa (8 fluid ounces, khoảng non 230cl).

- Với năm tháng qua đi, khối não cũng rút nhỏ lại và giảm trọng lượng, hàng tỷ tế bào não bị mất đi, trí nhớ bị giảm sút...

Hiểu được lẽ vô thường của cuộc đời, sẽ thấy H quyền lực, danh xưng cũng chỉ là những ảo vọng mà thôi, chỉ lôi cuốn con người vào vòng tục lụy không lối thoát.

Cuộc đời ngắn ngủi quá, sự sống và cái chết chỉ cách nhau bằng một hơi thở. Cái lần ranh vô hình đó ai cũng biết nhưng được bao nhiêu người tỉnh thức? Hãy gặp nhau với nụ cười và lời chào thành thật yêu thương.

Hôm nay ta còn sống, còn nói cười, còn nghĩ mình cứ sống mãi, sống hoài để tận hưởng những lạc thú của trần gian, để hơn thua, vênh váo, được mất với đời. Nhưng khi nhắm mắt rồi, cát bụi lại trở về với cát bụi hư vô...(St. Tina Tran) •

LẠI CHUYỆN VUI CHỮ NGHĨA: CỨNG hay MỀM?

Một ông khách bước vào tiệm sửa máy vi tính ở Sài Gòn nói với cô bán hàng:

-Cô ạ ,tôi thấy phần mềm (1) của cô không tương thích (2) với phần cứng (3) của tôi ở nhà . Khi vừa cài đặt phần mềm của cô vào ổ đĩa cứng (4) của tôi thì sự cố (5) đã xảy ra, bộ xử lý trung ương (6) của tôi đột nhiên yếu hẳn đi rồi lịm luôn.Tôi nghĩ là cô có virút nội trú âm thầm (7).

-Ấy chết,anh đừng nói vậy, phần mềm của em tốt lắm, bảo đảm sạch sẽ (8),mọi người ai dùng qua cũng hài lòng.

-Không đâu, tôi thấy thực sự là có vấn đề.

-Thế thì lúc cài đặt (9) anh đã kích hoạt(10) đúng mức chưa?Anh có điều chỉnh cổng vào(11)cho cân đối không?

-Có chứ ! Tôi đã làm đầy đủ các thao tác theo trình tự bài bản (12) hẳn hoi.

-Thế anh có thể nào cho em xem công cụ(13) của anh không ?

Anh chàng vội đưa cái phần cứng(14) lên cho cô xem, cô bán hàng ngắm soi một lúc rồi nói:

-Em thấy công cụ phần cứng của anh đã cũ và yếu lắm rồi.Thế hệ(15) của anh như thế này thì làm sao mà xử lý phần mềm đời mới(16)như của chúng em. Phải nâng cấp(17) thôi anh ạ ! Anh có muốn sử dụng thêm công cụ tiện ích bổ sung(18) không?

- Thế nó có phục hồi (19) và tăng cường (20)chức năng cho tôi không cô?

-Có chứ anh. Nó giúp tái hồi bộ vi xử lý(21), tăng kích thuộc bộ mạch chính (22)và làm tăng tốc xung nhịp (23) của anh nữa.

-Được rồi, vậy cô có thể cho tôi cái ấy ngay đi.

-Vậy xin anh đặt phần cứng lên để em truyền(24) vào.Tiếc cái là bây giờ băng thông(25) của em quá hẹp(26) nên anh chịu khó dẫn truyền chậm chậm(27) từng tí một. Xin đừng tham mà tiếp thụ nhanh quá (28)kẻo mạch của em bị nghẽn (29) vì còn bao nhiêu là khách hàng sau đang chờ kia đấy!

• (Stâm. Ngày Nay số 518 ngày 1 tháng 5, 2004. Timi.)

CHÚ THÍCH: (1) software), (2) uncompatitible , (3) hardware structure , (4) hard drive, (5) problem, (6) CPU, (7) virus or Trojan horse, (8) clean, (9) installation ,(10) activate ,(11) adjust & balance your gate, (12) follow the procedure ,(13) equipment, (14) hardware, (15) generation, (16) advanced software,(17) update, (18) complementary utility tools ,(19) restore , (20) reinforce the performance ,(21) regenerate CPU ,(22) reinforce main bus,(23) increase access rate ,(24) connect (25) connecting bandwidth, (26) narrow ,(27) slow transfer, (28) accelerated access ,(29) jam the traffic .

THÔNG BÁO của HỘI CAO NIÊN CHICAGO

Tính đến ngày 30/04/2023, tiền quỹ của Hội trong International Bank of Chicago là \$19.785.09, và hiện có 203 hội viên - không thay đổi so với tháng trước.

Xin được nhắc Quý hội viên, vui lòng sớm đóng tiền trợ tang nơi ông Thủ quỹ Hồ Đắc Liệu tại:

**Tâm Anh Chuyển Tiền
4947 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640**

Điện thoại:

(773) 355-1836

(có thể gửi chi phiếu qua hộp thư bưu điện như cũ.)

Quý Hội viên có số điện thoại mới, có địa chỉ mới, hoặc muốn ra khỏi Hội, xin vui lòng thông báo để cập nhật hóa tình trạng hội viên, giúp chúng tôi dễ dàng điều hành công việc Hội •

Hội Trưởng:
Nguyễn Văn Dũng

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe của Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

(Đề tưởng nhớ vị “lang y” rất nhiệt thành với cộng đồng đã qua đời)

VIỆC SỬ DỤNG DƯỢC PHẨM ĐỐI VỚI QUÝ CAO NIÊN

Dược phẩm, còn gọi là thuốc, được định nghĩa là chất lấy ở thực vật, khoáng vật, sinh động vật, hóa chất, để điều trị bệnh, phòng ngừa bệnh, phục hồi các chức năng của cơ thể hoặc thay đổi quá trình sinh sản v.v..., khi được dùng đúng lúc, đúng cách, trong một thời gian nhất định.

Trước năm 1920, dược phẩm trên thị trường rất ít, công dụng giới hạn nhưng an toàn hơn. Ngày nay, có rất nhiều thuốc công hiệu nhưng lại gây ra một số tác dụng phụ nguy hại, bất lợi. Nếu trong việc cho toa, bác sĩ cần cân nhắc loại thuốc thích hợp với y chứng, phân lượng vừa đủ và thời gian sử dụng, thì người bệnh cũng cần thực thi đúng theo hướng dẫn của bác sĩ, thuốc nào, bệnh nấy.

Quý vị lão niên ta rất chăm lo tới sức khỏe, nên rất chăm chỉ trong việc tìm thuốc trị bệnh. Thấy có một triệu chứng bệnh nào là quý vị kiểm thuốc ngay, do bác sĩ biên toa, hoặc qua sự giới thiệu của bạn bè, sách báo y học.

Thành ra, một vị trên 65 tuổi, có khi uống đến cả 7, 8 thứ thuốc trong một ngày. Thuốc bệnh do bác sĩ cho về cao huyết áp, thuốc bao tử, thuốc đau nhức, phong thấp, vài viên thuốc ngủ, kèm thêm ít thuốc ta để bổ gân, bổ thận do bạn bè giới thiệu, lại còn vitamin, anti oxidant. Với một hỗn hợp nhiều hóa chất khác nhau như vậy e rằng chúng sẽ gây ra những tác dụng tương phản, đôi khi có hại, cho một cơ thể đã có nhiều thay đổi về cấu tạo cũng như chức năng. Hàng năm, số bệnh nhân cao tuổi nhập viện khẩn cấp do hậu quả của sự sử dụng thuốc không đúng cách lên rất cao, nhất là với thuốc về bệnh tâm thần.

Chúng tôi xin cùng quý vị tìm hiểu thêm về vấn đề sử dụng thuốc này để duy trì một sức khỏe bình thường.

Công dụng của dược phẩm:

Về phương diện trị liệu, sử dụng dược phẩm nhằm vào những mục tiêu chính như:

1- Trị lành bệnh.

Khi mắc một bệnh nhiễm trùng, như sưng phổi, ta sẽ có những triệu chứng ho, nóng sốt cao, mệt mỏi, khó thở. Sau khi khám bệnh, bác sĩ cho uống thuốc kháng sinh trong vòng 7-10 ngày. Sau đó

nhiệt độ giảm, ta bớt ho và trở lại bình thường. Như vậy thuốc đã tiêu diệt vi khuẩn và ta đã lành bệnh.

2 -Thay thế những yếu tố thiếu trong cơ thể

Một người mắc bệnh thiếu máu, hồng huyết cầu thấp, vì ruột không hấp thụ được sinh tố B12. Bác sĩ cho chích mỗi tháng một liều Vit B12 để thay thế sinh tố thiếu trong cơ thể.

Bệnh nhân bị tiểu đường vì tụy tạng tiết ra rất ít Insulin, sẽ được chích Insulin nhân tạo mỗi ngày để giữ mức đường trong máu bình thường.

Sự thay thế như vậy là cần thiết và đạt được mục tiêu làm cơ thể bình thường vì thiếu những chất kể trên.

3- Ngăn ngừa sự phát triển một bệnh.

Cũng trong trường hợp bệnh tiểu đường, Insulin còn duy trì bệnh ở tình trạng không gây ra những biến chứng nguy hiểm như hư mắt, hư thận...và nếu ngưng Insulin, bệnh sẽ trầm trọng thêm lên.

Người bị cao huyết áp nếu ngưng uống thuốc trị cao máu, bệnh sẽ nặng hơn và có thể gây

tai-biến-mạch-máu-não, kích xúc tim.

Trong các bệnh này, dược phẩm không những có công dụng điều trị mà còn ngăn ngừa biến chứng của bệnh.

4-Thuốc để làm dịu một triệu chứng.

Thí dụ như khi ta bị đau nhức mình mẩy vì làm vườn quá sức hay nhức đầu vì uống rượu quá nhiều, thường thường ta uống một viên Tylenol hay Aspirine. Thuốc không làm hết bệnh, mà chỉ làm dịu cảm giác đau, khó chịu. Nhiều khi chẳng cần thuốc, mà chỉ cần nằm nghỉ vài giờ là hết đau. Số lượng thuốc dùng trong mục đích xoa dịu này rất nhiều, đôi khi có sự lạm dụng.

5- Phòng ngừa bệnh.

Các thuốc này hoặc tạo ra tính miễn dịch hoặc hỗ trợ hệ thống miễn nhiễm của cơ thể. Nhờ sự chủng ngừa này mà nhân loại tránh được nhiều bệnh truyền nhiễm từng gây tử vong cao ở các thế kỷ trước, như bệnh đậu mùa, dịch hạch...

Các tác động bất lợi của dược phẩm:

Với những công dụng như trên, thuốc giữ một vai trò quan trọng trong việc duy trì sức khỏe của con người, nói chung, và của lão niên nói riêng.

Xin nhớ là thuốc thường cũng chỉ là một hóa chất, có công dụng như nói ở trên, đồng thời cũng có tác dụng phụ không tốt, bất kể là thuốc gì, dùng nhiều hay là ít.

Đó là những tác-động-có-hại của thuốc (Adverse drugs reaction).

Theo định nghĩa của Cơ Quan Y Tế Quốc Tế thì tác động này là bất cứ một đáp ứng không mong muốn nào của cơ thể, xảy ra khi dùng thuốc theo phân lượng để ngừa bệnh, định bệnh hay trị bệnh. Tác động có hại được chia nhiều loại:

Dị Ứng Thuốc:

Có nhiều tác động hại không phải do dị ứng, nhưng vẫn được công chúng hiểu sai là do dị ứng. Chẳng hạn như sau khi uống thuốc, ta bị ói mửa, đại tiện lỏng, sốt ruột...thì chỉ là tác dụng tại chỗ của thuốc vào dạ dày mà thôi.

Dị ứng là do sự tác động của kháng thể đã có trong máu, chống lại sự hiện diện của dược phẩm, và gây ra một số những triệu chứng khó chịu, đôi khi nguy hiểm. Nó có tác dụng ngược lại với cơ chế miễn dịch, chống lại sự xâm nhập của tác nhân gây bệnh.

Ban chẩn với những lấm tẩm đỏ trên da là phản ứng thông thường nhất của dị ứng. Trường hợp nặng sẽ có nóng sốt, khó thở, thở khò khè, ngứa toàn thân, huyết áp giảm, tim đập liên hồi, suy nhược tổng quát ...có thể nguy hiểm cho tính mạng, nếu không được cấp cứu. Phản ứng này thường thấy khi chích thuốc Penicillin, Insulin hay hóa chất dùng trong việc chụp hình quang tuyến X, nó có thể xảy ra tức thì hay chậm lại một thời gian. Cũng nên nhớ là dị ứng có thể xảy ra dù chỉ dùng một phân lượng rất nhỏ dược phẩm.

1.Tác dụng độc của dược phẩm:

Dược phẩm là một hóa chất, mà bất cứ hóa chất nào cũng có tác dụng độc cho cơ thể, ngoài giá trị chữa bệnh.

Viên Aspirin mà ta thường uống để làm dịu nhức đầu, phong thấp thì cũng làm màng bao tử trầy hư, gây xuất huyết. Thuốc chữa các bệnh ung thư làm rụng tóc. Thuốc trị cao huyết áp gây loạn cương dương. Thuốc ngừa máu đông cục trong vài bệnh tim làm loãng máu, gây xuất huyết, khó cầm khi bị thương hay giải phẫu. Đây không phải dị ứng nhưng là tác dụng của hóa chất mà trước khi dùng nó, ta đã được giải thích rõ ràng.

2-Tác dụng do phân lượng không đúng:

Thuốc uống ít quá, không có công hiệu, mà nhiều quá thì dễ gây phản ứng có hại.

3.Tác dụng bất thường không rõ nguyên nhân:

Đáp ứng của từng cá nhân với thuốc, như lượng nhỏ thuốc tê có thể gây nóng sốt, hay thuốc Tifomycine gây hủy hoại hồng cầu.

Sau đây là một số yếu tố có thể khiến tác động bất thường của thuốc dễ xảy ra:

- a- Đã có những bệnh dị ứng.
- b- Đã có phản ứng với thuốc trong quá khứ.
- c- Uống nhiều thuốc khác nhau vì có nhiều bệnh kinh niên.
- d- Điều trị bởi nhiều BS chuyên khoa, mỗi BS cho toa thuốc khác.

e- Có khó khăn về tài chính, không mua đủ thuốc, dùng thuốc cũ, quá hạn

g- Khiếm khuyết thị giác, thính giác, không nhìn rõ mặt thuốc cũng như không nghe rõ lời dặn của bác sĩ, dược sĩ, uống thuốc không đúng cách.

4-Ngoài ra, còn tác dụng giữa thuốc và thực phẩm:

Đa số thuốc ta dùng ở nhà là thuốc uống, mà thuốc và thực phẩm đều được hấp thụ vào máu qua bao tử, nhất là ruột non. Hiệu quả của thuốc có thể tăng, giảm hoặc không thay đổi, tùy theo loại thực phẩm và tùy theo uống thuốc trước hay sau khi ăn. Điều này, ta cần hỏi bác sĩ, dược sĩ khi nhận thuốc, để tránh phản ứng bất lợi.

5-Vấn đề uống nhiều thuốc:

Đặc biệt quan trọng ở người cao tuổi là uống nhiều thuốc cho nhiều bệnh hay nhiều triệu chứng. Thuốc đôi khi có tác dụng tương phản nhau, gây không tốt cho cơ thể. Hơn nữa, ở người cao tuổi, khả năng hấp thụ ở bộ máy tiêu hóa, biến hóa thuốc ở gan, và bài tiết dược phẩm qua thận đều giảm tới 40% so với tuổi trẻ, trung niên. Thời gian bán hủy của thuốc ở huyết tương kéo dài, và độc tính của thuốc tăng thêm.

Để tránh những điều bất lợi khi dùng thuốc hay để sự sử dụng thuốc có công hiệu, không phản ứng, ta cần lưu ý những điều sau đây:

a-. Kê khai với bác sĩ tất cả những bệnh mình đang có, những thuốc mình đang uống, cả thuốc mua tự do ở chợ hay thuốc do bạn bè giới thiệu.

Mỗi lần đi khám bệnh, có thể mang ống, chai thuốc đã dùng để bác sĩ dễ nhận diện thuốc. Nhiều vị nói, “ấy kỳ trước bác sĩ cho tôi viên hạt dưa trắng, tốt lắm”, hay là “tôi đang uống thuốc nước màu hồng”, thì chả ai biết là thuốc gì!

b-. Theo lời chỉ dẫn của bác sĩ hay dược sĩ, đọc kỹ nhãn thuốc với cách dùng, giờ uống, uống lúc nào, bụng đói hay no, mấy lần một ngày. Chẳng hạn thuốc uống bốn lần trong một ngày, có thể là uống vào những bữa ăn và trước khi đi ngủ; hoặc cũng có thể là uống mỗi 6 giờ đồng hồ, kể cả thức dậy ban đêm để uống.

- Với thuốc nước, ta cần lắc chai cho thuốc hòa đều với nhau trước khi uống.

- Không tự ý tăng hay giảm phân lượng, vì ít quá, không có công hiệu, nhiều quá sẽ gây hại.

- Uống cho hết thời hạn bác sĩ dặn, chứ không phải thấy giảm bệnh là ngưng thuốc.

- Không uống thuốc trong bóng tối, có thể nhầm loại thuốc.

c-. Cho bác sĩ hay tác dụng phụ hay phản ứng của thuốc mình đã có.

d-. Giữ thuốc nơi an toàn, xa tầm tay trẻ con, trong chai, lọ từ nhà thuốc tây, để tránh nhầm thuốc. Vứt bỏ thuốc quá hạn.

e- Ráng nhớ tên thuốc cũng như công dụng của thuốc.

g-Nếu có thể, nên mua thuốc ở một tiệm, như vậy dược sĩ sẽ có toàn bộ hồ sơ thuốc của mình, có thể theo dõi, giải thích tác dụng các loại thuốc khác nhau cho mình.

Người dược sĩ không chỉ đóng vai trò cung cấp thuốc như trước đây. Họ có nhiệm vụ liên lạc với bác sĩ để tham khảo, lựa thuốc thích hợp cho bệnh nhân, hướng dẫn cách dùng thuốc, tác dụng tốt xấu của thuốc, theo dõi xem bệnh nhân có uống thuốc đều đặn không, phân lượng cho có gì bất thường hay không •

Cười mỉm chi

Người con đưa cha đến khám bác sĩ.

Bác sĩ bảo ông ta bị ung thư và không còn bao lâu nữa. Trên đường về, người cha bảo con ghé vào quán ông hay nhập.

Gặp nhiều bạn bè, ông tuyên bố đả mỗi người một ly để chia tay.

-Xin anh em bạn bè uống với tôi một ly vì chẳng còn bao lâu nữa tôi sẽ chia tay các bạn do căn bệnh AIDS.

Khi ra khỏi quán, người con lầu bầu:

- Sao bố không nói mình bị ung thư mà nói bệnh AIDS vậy?

- Thì tao nói vậy để sau khi tao chết rồi sẽ chẳng có đứa nào dám lếng phếng với mẹ mà!

Vừa rồi, bà tân Bộ trưởng Y Tế CSVN Đào Hồng Lan có phát động cuộc thi viết về “Sự hy sinh thầm lặng” của ngành. Giải thưởng cũng ngon lắm.

Trong số các bài viết gửi về, có bài của một em học sinh lớp Sáu ở ngay tại Saigon, Việt Nam đã viết một bài như dưới đây:

Người ta cứ bảo bác sĩ, y tá hay lãnh đạo ngành y tế là *những chiến sĩ thầm lặng*, em thấy không đúng. Thử không có phong bì hay tiền đặt cọc trước cho các bệnh viên coi người bệnh có được bác sĩ cứu chữa hay chỉ nằm ngoài hành lang húyt gió cho đỡ đau? Người bị mổ xẻ thử không bồi dưỡng y tá coi, nó thay băng mạnh tay, đau kêu trời không thấu... Cho nên em chỉ thấy những người bệnh nhân như mẹ em mới xứng đáng là “hy sinh thầm lặng”.

Mẹ em là một cô giáo, ở trong trường thì được chính phủ ca tụng là kỹ sư tâm hồn, nhưng lúc mẹ em bị bấu cổ phải đi bệnh viện thì không khác gì một con chuột đang bị cả hệ thống y tế xúm vô hành hạ.

Mẹ em phải dậy sớm đi vô bệnh viện lúc 3 giờ rưỡi sáng để lấy số thứ tự. Ba em nằm trên giường cần nhân “bà đi ăn trộm hả?”. Lấy số xong, mẹ em ngồi chờ hoài gần tới trưa cũng không thấy đọc tên, có mấy người ngủ gục cạnh mẹ em mở mắt ra nói “Không có người quen, không có tiền khám dịch vụ thì xác định là ngủ một giấc đi cho khoẻ chị ơi...”.

Tối hồi nghe đọc tên, mẹ em mừng quỳnh, chạy lại ô cửa sổ. Cô y tá sau khi điền tên tuổi, lý do khám bệnh xong, nói với mẹ em “Đóng viện phí

rồi tới phòng khám số 6”, mẹ em hỏi “Phòng số 6 ở đâu chị?”. Cô y tá gắt gỏng: “Đi ra ngoài mà hỏi”. Mẹ em chạy hỏi lung tung mấy bà điều dưỡng, không ai chỉ, ai cũng bận rộn. May quá có ông bảo vệ vừa ho sù sụ vừa tận tình chỉ cho mẹ em.

Tại đây, sau khi chờ mòn mỏi thêm một tiếng nữa, mẹ em được vô gặp bác sĩ. Bác sĩ hỏi: “Bệnh sao?”. Mẹ em đang trình bày thì bác sĩ vừa ghi toa vừa nói: “Đi chụp hình”.

Mẹ em cầm toa thuốc lên hỏi: “Thưa bác sĩ, mấy thuốc này uống trị bệnh gì?”. Bác sĩ nói cộc lốc: “Cứ đi mua đi! Hỏi hoài. Chưa chụp X quang sao biết bệnh gì. Chụp xong mang phim trở lại đây”. Mẹ em dẫn em ra ngoài, im lặng đi như một xác chết. Em hỏi mẹ: “Sao mình chờ hết buổi sáng mà chỉ được gặp bác sĩ không tới 3 phút vậy mẹ?”. Mẹ thở dài: “Ồ đây, bác sĩ là chủ tịch nước. Con đói chưa, ra mẹ mua xôi con ăn rồi mình ghé quầy thuốc tây mua thuốc cho mẹ luôn”. “Mẹ không đi

chụp phim hả mẹ?”- “Không kịp chiều nay đâu con ơi, người ta xếp hàng dài thế kia, để mai mẹ sẽ xin nghỉ dạy một ngày nữa đi chụp”.

Tại quầy bán thuốc tây, cũng lại cảnh xếp hàng và chen lấn. Nhiều người ngồi luôn xuống đất cho đỡ mỏi chân. Em cũng ngồi nhưng mẹ em thì không. Chắc mẹ vẫn nghĩ mẹ là cô giáo chứ không phải con chuột. Một hồi sau mẹ cũng mua được một loại thuốc, còn hai loại khác thẻ Bảo Hiểm Y Tế của mẹ không cho mua, phải về nhà tìm mua ở các tiệm thuốc tư nhân. Mẹ ngập ngừng hỏi: “Thưa chị, thuốc này uống ra sao, ngày mấy lần?”. Bà bán thuốc trả lời: “Ai rảnh đâu mà biết, vô kiểm bác sĩ mà hỏi”.

Mẹ thất vọng, im lặng đi ra, tay cầm mấy vỉ thuốc không biết phải uống như thế nào. May quá, lại cái ông bảo vệ ho lao hồi nãy chỉ cho mẹ cách uống. Ngày hai lần, lần một viên, uống sau khi ăn!

Ngồi trên xe buýt về nhà, em thấy suốt ngày hôm nay khủng khiếp quá. Bệnh viện đông như kiến. Lê lết châu chực để được khám qua loa. Mùi mồ hôi, mùi mấy người bệnh khiến em cũng muốn bệnh theo luôn. Vậy mà mẹ em vẫn im lặng chịu đựng. Có người kia bị móc túi hết tiền khóc lóc thảm thiết, mẹ em lẳng lẳng lấy ra mấy ngàn cho, không nói một câu. Mẹ chỉ đổ quạu khi về tới nhà thấy ba em nằm say xỉn, ói tùm lum. Vừa dọn đồng ói, mẹ vừa hỏi ba muốn ăn gì mẹ mua. Hỏi gì ba cũng nói không. Tức quá mẹ la lên: “vậy ông muốn ăn cái quần què gì thì nói đi”. Lúc đó ba mới nói muốn ăn bánh mì chả lụa!

Nhìn theo bóng dáng mẹ chạy đi mua bánh mì, em thấy thương sự hy sinh thầm lặng của mẹ vô cùng, cho nên em viết bài dự thi này.

Mong bà Bộ trưởng cho em được giải để em đưa hết tiền lãnh thưởng cho mẹ em trị bệnh bướu cổ, chứ bệnh viện kiểu này, không có tiền thì chắc mẹ em chỉ có nước chờ chết hoặc về uống thuốc nam cầm cự qua ngày.

Kính chúc bà Bộ trưởng dồi dào sức khỏe, ngồi ghế được lâu, suy nghĩ được gì giúp ích cho dân nghèo lỡ bị bệnh hoạn, chứ đừng như ông Bộ trưởng trước, mới ngồi chưa nóng đít đã tham nhũng, phải vô khám ngồi bóc lịch mà nước mắt ổng cá sấu cứ rưng rưng!(sending vuxa0325) •

Ngày của Mẹ

Ngày của mẹ con không có nhiều hoa
Không có nhiều quà không tặng mẹ lời chúc
Không nghĩ đến mẹ dù là trong phút chốc
Lặng lẽ vô tình để ngày ấy trôi qua.

Qua đi rồi con mới kịp nhận ra
Ngày ấy thiếu mẹ chẳng còn gì ý nghĩa
Trái tim con và lòng con đã nghĩ
Tình mẹ biển trời con tạc dạ trong tim.
Mẹ! Người con yêu quý nhất.

• St. TIMI

Thơ Mẹ

Mẹ yêu ơi con ngàn lần xin lỗi
Nửa cuộc đời chưa trả hiếu mẹ cha
Bữa cơm ăn giấc ngủ cũng chỉ là
Trong cuộc sống muôn nhà đều như thế
Mẹ vẫn xem như con còn thơ bé
Vẫn nâng niu lo lắng chẳng nghĩ ngơi
Suốt đời này con nợ mẹ, mẹ ơi!
Nợ nhiều lắm cả đời không trả hết
Ngày hiền mẫu từ tâm thành con viết
Một nét đưa là tựa một bông hoa
Tặng mẹ yêu lưu gửi để làm quà
Tấm lòng con trẻ chỉ mẹ là hiểu rõ.

• TẤN NGUYỄN

Bài Viết

DÀNH CHO NHỮNG KẺ MỎ MIỆNG PHÁT RA HAI TIẾNG "**BA QUE**"

• HOÀNG NGỌC MAI

Theo cá nhân tôi thấy, thì những kẻ hay dùng cái từ 3/// (“ba que”) thường còn trẻ, đa số chưa đến 60, có nghĩa là vào năm 1975 vẫn còn là con nít. Còn những người lớn tuổi hơn, thậm chí cả đảng viên, họ cũng nói một cách khác. Ngay cả từ Ngụy Quân và Ngụy Quyền cũng đã được chính thức gỡ xuống.

Cho rằng họ là những kẻ “chiến thắng” một cuộc chiến đi, nhưng tâm lý mặc cảm thua kém của họ vẫn còn thể hiện qua rất nhiều mặt. Những giá trị của xã hội thời VNCH vẫn còn đó, làm cho kẻ “chiến thắng” ăn ngủ không yên. Hàng triệu người Bắc di cư vào Nam, sau chiến thắng Điện Biên Phủ. Hàng triệu người khác vượt biển Đông để từ bỏ chế độ CS sau “chiến thắng” 1975.

Rồi sau 1975, bao nhiêu triệu người miền Bắc lũ lượt kéo vào miền Nam làm việc và sinh sống. Hà Nội là thủ đô, được đảng CS chăm sóc trước miền Nam những 30 cơ mà? Sao không có làn sóng dân Nam kéo về Hà Nội? Đảng tuyên truyền rằng nhờ Mỹ đổ tiền vô nên miền Nam phồn thịnh! Sao lại bảo là Mỹ ác lắm đem quân vô giết dân Việt.

Điều nào đúng? - Cả hai đều sai!

Nói rằng thiên nhiên miền Nam trù phú hơn. Đó là ngụy biện hoặc là dốt nát. Karl Marx đã sai lầm căn bản ở điểm này khi xây dựng lý thuyết Cộng Sản. Theo lý thuyết đó, đất đai và phương tiện sản xuất là suối nguồn của sự giàu có, nên CS không cho tư nhân có quyền sở hữu đất đai và phương tiện sản xuất. Nhưng thật ra sự phong phú nằm nơi con người, đất nước nào biết chăm sóc và trân trọng con người, đất nước đó sẽ hưởng được sự thịnh vượng. Hãy so sánh Nam và Bắc Hàn. Nam Việt và Bắc Việt cũng không ngoại lệ.

Miền Nam lúc nào cũng bị quân CSBV đánh phá và khủng bố, chính quyền dân chủ non trẻ với nhiều tên CS nằm vùng, mà vẫn xây dựng được cuộc sống hài hòa cho người dân, phát triển mọi mặt từ kinh tế, giao thông công cộng, y tế, giáo dục... Đó là lý do tại sao miền Nam thịnh vượng và cái trình độ dân trí đó đã kéo miền Nam vượt lên hơn hẳn so với Hà Nội.

Rồi những người miền nam liêu mình vượt biển để tìm con đường sống trong cái chết. Nếu chẳng may bị bắt trở lại thì bị tù đầy với tội danh là “phản quốc”. Khi họ ổn định cuộc sống nơi nước ngoài, gửi những đồng tiền do chính sức lao động của họ về cho thân nhân ở trong nước thì đảng lại gọi họ là “kiều bào”, là “khúc ruột ngàn dặm”, nghe sự nịnh nọt trơ trẽn mắc ói! Còn mấy cái mồm tuyên truyền thì kêu đi ra nước ngoài ăn bơ thừa sữa cặn... Chính nhờ những đồng tiền “bơ thừa sữa cặn” đó mà kinh tế VN vượt qua thời kỳ khô cằn do đường lối kinh tế XHCN, mọi thứ đều quốc doanh hóa, nhà nước quản lý hết... Đến lúc hết thở, nên nhà nước hết hồn, đành buông xả ra gọi là “đổi mới”! Qua đó, có phải cái bóng mát của VNCH vẫn còn che cho dân chúng trong những lúc khó khăn đó đến ngày hôm nay?

Vậy đó, Cộng Sản Bắc Việt vi phạm những hiệp ước quốc tế để giành chiến thắng nhưng những giá trị Nhân Bản của VNCH càng lúc càng vẫn âm ỉ đốt nóng những trái tim Việt Nam.

Các người cứ dùng lời lẽ sắc sảo xược để tỏ vẻ khinh miệt người khác càng làm lộ rõ các người

đốt nát và kém văn hóa mà thôi. Cộng Sản Chủ Nghĩa là đỉnh cao của Xã Hội Chủ Nghĩa. Mà XHCN cũng vỡ tan theo liên bang Xô Viết rồi, còn Thiên Đàng Cộng Sản có nằm mơ cũng không gặp.

Vậy mà các người cố gào 3/// (hai chữ “ba que”) để làm cho mình cao hơn ư ? Rất tiếc cái chính nghĩa Cộng Hòa đó vẫn sáng mãi trong lòng dân Việt, nhất là nhân dân miền Nam. Có lẽ phải dùng đến những con số để chứng minh cho thấy cả guồng máy của nhà nước XHCNVN đã và đang sống dưới bóng mát của lá cờ mà họ gọi là 3/// đó.

Các người cứ lục tung hết sổ sách của cái gọi là “chính quyền XHCNVN” lên mà xem tổng ngân sách nhà nước dùng để trả lương cho toàn bộ công nhân viên chức nhà nước là bao nhiêu. Rồi các người xem con số đó có phải chưa bằng một nửa số tiền Việt Kiều gửi về hàng năm, trung bình là 10 tỷ USD, có năm cao hơn. Như vậy các người không ngủ dưới bóng mát của lá cờ vàng ba sọc đỏ là gì?

Tôi sẽ dẫn giải cho các người thấy, cả nước VN từ sau 1975 đến nay vẫn tiếp tục sống dưới bóng mát của lá Cờ Vàng Ba Sọc Đỏ.

Từ ngày Sài Gòn bị “phỏng giá”, (người dân Miền Nam nói như vậy đó, nói lái là một nét đặc thù trong văn hóa bình dân của dân Nam kỳ mà!), thì một mặt trận tiêu diệt Văn Hóa miền Nam được phát động rất quy mô và triệt để. Đó là trận chiến “Tẩy Nã” dân Miền Nam, nhằm loại bỏ tư tưởng và ý thức hệ Tự Do Dân Chủ. Tất cả văn hoá phẩm từ sách báo đến âm nhạc đều bị thiêu hủy và cấm đoán. Nhưng làm sao trói buộc được tư tưởng của con người chứ?

Nhà nhà nộp sách đem đốt, việc này không khó, nhưng cấm dân miền Nam hát những bản nhạc đã in sâu vào tim vào óc của họ thì quả là không thể được. Khi mọi thứ đã hoang tàn đổ nát kể cả lòng người dân lành, thì những dòng nhạc trữ tình khe khẽ quay trở về như làn gió nhiệm mầu xoa dịu bớt cái nổi thống khổ của đời thường XHCN. CSVN gọi dòng nhạc đó là “Nhạc Vàng” để cân với dòng “Nhạc Đỏ” sắc mùi chém giết mà giai điệu và tiết tấu mang đậm sắc thái Trung Cộng. Nhưng tới hiện tại thì họ trở nên ganh tị với cái tên gọi đó, vì nó đích đáng và đứng trên nhiều khía cạnh.

“Nhạc Vàng” không cổ súy chiến tranh mà chỉ biểu lộ những đau thương của con người trong thời chiến. Vậy tại sao người ta cấm Nhạc Vàng? Có phải người ta sợ cái bóng dáng thiên thần dịu dàng và ngọt ngào đầy tình người sẽ làm hiện thân của Ác Quỷ nổi trội rõ nét hơn chăng?

“Nhạc Vàng” là một tòa lâu đài văn hóa Việt Nam Cộng Hòa bất diệt, chẳng những không hoen rỉ qua thời gian mà còn lóng lánh hơn như một kho báu cho mọi tầng lớp con dân VN suốt ba miền và kể cả những kẻ từng lên án, vùi dập lẫn sệt sệt nó. Bao nhiêu người đã khai thác cái kho báu vô tận này?

“Nhạc Vàng” là loài hoa mỹ miều kiêu sa, mọc lên từ bom đạn chiến tranh, tồn tại qua bao sự vùi dập, thể hiện tính Nhân Bản của

một xã hội đầy tình người, đáng được trân quý như vàng. Hơn nửa thế kỷ qua, chưa có một đối thủ nào làm le đứng gần chứ đừng nói là soán ngôi.

“Nhạc Vàng”, một hương vị kỳ diệu, không thể thiếu được khi thưởng thức một ly cà phê ngon hay một chén trà thanh thoát. Một tay guitar và nhạc vàng luôn là tâm điểm cho những buổi nhậu bình dân. “Nhạc Vàng”, một loại trầm hương hảo hạng cho bất kỳ cuộc họp mặt nào từ quê ra tỉnh, từ đám cưới đến đám tang, từ sân khấu đại nhạc hội hàng ngàn khán thính giả đến quán cà phê dăm ba người cuối phố, thậm chí là niềm giải trí duy nhất trong chốn lao tù...của bao người.

”Nhạc Vàng” là ánh lửa rực rỡ của con phượng hoàng hồi sinh từ tro bụi sau khi những người nhân danh XHCN đã giết nó bằng mọi khả năng của họ. Ánh lửa đó đã bùng lên, lan tỏa đến từng trái tim của chính những người mang danh hiệu là Đảng Viên ĐCSVN, bất luận là ở đâu, Nghệ Tĩnh, Hà Nội hay Sài Gòn!

Nói mãi về “Nhạc Vàng” VNCH không bao giờ cạn ý.

Nếu những lời lẽ quanh co trên đây chưa thực sự vẽ ra cái bóng mát của lá cờ vàng, chưa chứng minh được âm nhạc VNCH là Vàng ròng 24 kara thì tôi xin được dẫn quý vị vào yếu tố kinh tế của Nhạc Vàng vậy.

Từ hải ngoại đến quốc nội, bao nhiêu doanh nghiệp phát triển nhờ Nhạc Vàng, bao nhiêu ca sĩ thành danh và nên sự nghiệp, bao nhiêu người trở nên giàu có, bao nhiêu công ăn việc làm cho cái kỹ nghệ âm nhạc này, từ thời băng từ, đến đĩa từ, CD, kể đến phong trào Karaoke, bao

nhiều kỹ thuật viên, phòng thu, ca nhạc sĩ, cơ sở sản xuất, phát hành, bán sỉ lẻ, thiết bị âm thanh, ..v.v và v.v...

Bao nhiêu Đại Nhạc Hội, tụ điểm ca nhạc... Biết bao nhiêu ca sĩ, từ Bắc chí Nam đã thành triệu phú đô la nhờ vào cái bị gọi là “Văn Hóa Nô Dịch” đó.”Nhạc Vàng” đã tham gia với người dân cả nước trong việc mưu sinh hàng ngày, từ quán cà phê, đến hàng loạt xe đồ đường dài, đến anh bán kẹo kéo, đến những em bán hàng rong hằng đêm trên phố, đến những người hành khất... Lớp học hát, học đàn nở rộ, tiệm sản xuất đàn guitar gia tăng, quán cà phê nhạc sống, bình dị mà trữ tình ngày càng phổ biến.

Một chiếc điện thoại thông minh, một cái mi-crô không dây, khách ngồi uống nước mía bên vệ đường cũng có thể chia sẻ với nhau một bản tình ca... ấm áp. Cái bóng mát đó càng ngày càng mở rộng ra trên nhiều lãnh vực của cuộc sống và địa phương, lan dần đến tận các tỉnh miền Bắc...

Đó không phải là bóng mát từ nền âm nhạc Việt Nam Cộng Hòa thì là gì, lửa hỏa ngục chăng?

Tôi đã thấy, ca sĩ bậc nhất ĐVH, “tranh thủ” cho ra mắt 2, 3 album nhạc vàng trong vòng một tháng, hát giành hát giựt, sợ ca sĩ khác hát trước, mất số bán. Như một tên ăn trộm, khám phá ra kho báu, hốt vôi hốt vàng, nhạc vàng là vàng ròng đó.

Tôi đã thấy cũng ĐVH hát “Cho một người nằm xuống”, dĩ nhiên là hát để thu tiền, có bao giờ ĐVH nghĩ đến những trái ngọt này do ai vun trồng mà nên? Sao không hát cho người thương binh VNCH còn sống vất vưởng ngày hôm nay. Mang danh một điva, một nghệ sĩ, ĐVH nếu có tâm hồn nghệ sĩ, sao không dám một có lần tri ân những người đã nằm xuống để bảo vệ cho thể chế đã sản sinh ra cái kho báu âm nhạc này. Phải chăng vì không có tâm hồn mà chỉ hát vì lòng tham nên bị người đời gọi là Ca Nô?

Tôi đã xem video clip của đại ca... sĩ Ngọc Sơn, đại gia từ nhạc vàng, hát trong một hội trường đầy ắp khán giả là quân đội CS mặc quân phục đại cán, ngực đầy huân chương “cách mệnh”. Khi những ca khúc nhạc vàng cất cao, cả hội trường đứng dậy, hai tay đưa lên cao, đung đưa theo dòng nhạc...không ngớt hoan hô!

Các vị đa số là đảng viên, các vị chắc đã học tập lý luận nhiều lắm, quý vị có thấy một nghịch lý vô cùng to lớn ở đây không? Hoặc là các vị có thấy xấu hổ trong lòng không? Cái mà quý vị diệt tận, giết sạch ngày hôm qua, thì hôm nay ngồi dưới cái bóng mát của cái “xác khô” VNCH mà chia sẻ hưởng thơm ngào ngạt của nó.

Các người là kẻ chiếm và thắng, các người hành hạ, chà đạp kẻ thất cơ lỡ vận nhiều rồi, chúng tôi không màng, lịch sử sẽ có lúc trả lại công đạo.

Nếu quý vị mạt sát VNCH thì móc cổ mà ói ra hết những gì quý vị nuốt vô từ nền văn hóa VNCH đi. Còn như quý vị trơ trên, miệng cứ mĩa mai chửi “đau còng, ba que, quần que” mà lại giành nhau đưa tay vào chấm mút thì thật đáng khinh bỉ!•

Cười mỉm chi

• Một tên trộm tặng người yêu chiếc nhẫn hột xoàn. Cô ta suyét soa:

- Quá đẹp, quá đẹp. Cám ơn anh, em thích lắm. Em hỏi thật: Giá bao nhiêu vậy?

- Năm năm tù!

• Ông chồng làm công chức nói với vợ:

-Dường như từ ngày tôi lấy bà đến nay, con mắt của tôi như có vấn đề.

- Thế mắt ông bị sao vậy?

- Nó chẳng được trông thấy tiền bạc bao giờ!

• Một ông đến gặp bác sĩ, than thở:

- Bà vợ tôi có tính rất lẳng nhăng, mỗi lần bị tôi bắt gặp tại trận thì cứ như bà ấy buộc tôi phải uống một ly cà phê đậm để mau bình tĩnh lại. Xin bác sĩ cho tôi một lời khuyên.

- Tôi biết khuyên thế nào bây giờ?

- Ý tôi muốn hỏi là uống cà phê nhiều như thế thì có hại cho sức khỏe không, bác sĩ?

• Bà mẹ nói với con gái cưng:

- Đêm qua con tiếp bạn trai trong phòng lâu quá. Mẹ không ngủ được!

- Xin lỗi mẹ, chắc tại tụi con nói chuyện ồn ào quá khiến mẹ mất ngủ?

- Không phải vậy. Chính vì hai đứa bây êm re nên mẹ cứ nằm mà thao thức!

CÁI CHẾT CỦA MỘT NGÔN NGỮ: TIẾNG VIỆT

• TRỊNH THANH THỦY

Vấn đề ngôn ngữ là vấn đề của muôn thuở, không riêng gì của người Việt. Trong bài viết này, người viết muốn bàn về một thực trạng của tiếng Việt mà đã đến lúc, chúng ta không thể không suy nghĩ về nó một cách nghiêm túc. Đó là nguy cơ diệt vong của một thứ tiếng Việt mà người miền Nam Việt Nam dùng trước năm 1975 hay còn được gọi là tiếng Việt Sài Gòn cũ. Thứ tiếng Việt đó đang mất dần trong đời sống hàng ngày của người dân trong nước và chẳng chóng thì chầy, nó sẽ biến thành cổ ngữ, hoặc chỉ còn tìm thấy trong tự điển, không còn ai biết và nhắc tới nữa. Điều chúng tôi đang lo lắng là nó đang chết dần ngay chính trong nước chứ không phải ở ngoài nước. Người Việt hải ngoại mang nó theo hành trình di tản của mình và sử dụng nó như một thứ ngôn ngữ lưu vong. Nếu người Việt hải ngoại không dùng, hay nền văn học hải ngoại không còn tồn tại, nó cũng âm thầm chết theo. Nhìn tiếng Việt Sài Gòn cũ từ từ biến mất, lòng tôi bỗng gợn một nỗi cảm hoài. Điều tôi thấy, có lẽ nhiều người cũng thấy, thấy để mà thấy, không làm gì được. Sự ra đi của nó âm thầm giống như những dấu tích của nền văn hoá đệ nhất, đệ nhị Cộng hoà VN vậy. Người ta không thể tìm ra nghĩa trang Mạc Đĩnh Chi, Cổ Thành Quảng Trị, nghĩa trang Quận Đới, trường võ bị Thủ Đức, v.v... Tất cả đã thay đổi, bị phá huỷ hoặc biến đi như một sắp xếp của định mệnh hay một định luật của tạo hoá.

Nhắc đến tiếng Việt Sài Gòn cũ là nhắc tới miền Nam Việt Nam trước 1975. Vì cuộc đấu tranh ý thức hệ mà Nam, Bắc Việt Nam trước đó bị phân đôi. Sau ngày Việt Nam thống nhất năm

75, miền Nam thực sự bước vào sự thay đổi toàn diện. Thể chế chính trị thay đổi, kéo theo xã hội, đời sống, văn hoá và cùng với đó, ngôn ngữ cũng chịu chung một số phận. Miền Bắc thay đổi không kém gì miền Nam. Tiếng Việt miền Bắc đã chịu sự thâm nhập của một số ít ngữ vựng miền Nam. Ngược lại, miền Nam chịu ảnh hưởng trực tiếp sự chi phối của ngôn ngữ miền Bắc trong mọi lãnh vực. Người dân miền Nam tập làm quen và dùng nhiều từ ngữ mà trước đây họ không bao giờ biết tới. Những: *đề xuất, bồi dưỡng, kiểm thảo, sự cố, hộ khẩu, căn hộ, ùn tắc, ô to con, xe con, to đùng, mặt bằng, phản ánh, bức xúc, tiêu dùng, tận dụng tối, đánh cược, chỉ đạo, quyết sách, đạo cụ, quy phạm, quy hoạch, bảo quản, kênh phát sóng, cao tốc, doanh số, đối tác, thời bao cấp, chế độ bao cấp, chế độ xem, nâng cấp, lực công, nền công nghiệp âm nhạc, chùm ảnh, chùm thơ, nhà cao tầng, đáp án, phần thực, sinh thực khí, từ vựng, hội chứng, phân phối, mục từ, kết từ, đại từ, nghệ sĩ ưu tú, nghệ sĩ nhân dân, v.v...* dần dà đã trở thành những từ ngữ quen thuộc trong đời sống hàng ngày của người dân miền Nam.

Có những từ ngữ miền Nam và miền Bắc trước 75 đồng nghĩa và cách dùng giống nhau. Có những từ cùng nghĩa nhưng cách dùng khác nhau. Tỷ như chữ “quản lý” là trông nom, coi sóc. Miền Nam chỉ dùng từ này trong lãnh vực thương mại trong khi miền Bắc dùng rộng hơn trong cả lãnh vực cá nhân như một người con trai cầu hôn một người con gái bằng câu: “Anh xin quản lý đời em”. Hoặc từ “chế độ” cũng vậy, miền Nam chỉ dùng trong môi trường chính trị như “chế độ dân chủ”. Miền Bắc dùng bao quát hơn trong nhiều lãnh vực như

“chế độ xem”, “chế độ bao cấp”. Có những từ miền Bắc dùng đảo ngược lại như *đơn giản - giản đơn; bảo đảm - đảm bảo; dãi dẫu - dẫu dãi; vùi dập - dập vùi. v.v...*

Song song với việc thống nhất đất nước, chính quyền Việt Nam đã thống nhất hoá tiếng Việt và gọi đó là “tiếng Việt toàn dân”. Cuối năm 1979, đầu năm 1980, Ủy ban Khoa học Xã hội Việt Nam đã phối hợp với Viện Khoa học Giáo dục tổ chức một số cuộc hội thảo về vấn đề chuẩn hoá tiếng Việt. Bộ Giáo dục cũng thông qua một số quy định về chính tả trong sách giáo khoa cải cách giáo dục. Ngày 01/7/1983, Quyết nghị của Hội đồng chuẩn hoá chính tả và Hội đồng chuẩn hoá thuật ngữ đã được ban hành và áp dụng cho các sách giáo khoa, báo và văn bản của ngành giáo dục.

Khi tiếng Việt được thống nhất và chuẩn hoá, toàn quốc sẽ sử dụng chung một thứ ngôn ngữ theo một tiêu chuẩn, mẫu mực nhất định. Tiếng Việt Sài Gòn cũ, gồm những từ ngữ mà tiếng Việt miền Bắc đã có từ ngữ thay thế, sẽ bị quên đi hoặc bị đào thải. Những từ ngữ thông dụng cho cuộc chiến trước đó sẽ biến mất trước tiên. Những: *trực thăng, cộng quân, tác chiến, địa phương quân, thiết vận xa, xe nhà binh, lạnh cảng, giới chức (hữu) trách, dứt điểm, phi tuần, chào bãi, tuyến phòng thủ, trái bộc pha, viễn thám, binh chủng, phi hành, gia binh, áp chiến lược, nhân dân tự vệ, chiêu hồi, chiêu mộ, v.v...* hầu như ít, thậm chí không được dùng trong hiện tại. Những từ ngữ thông dụng khác như *ghi danh, đi xem* đã bị thay thế bằng *đăng ký, tham quan*. Nhiều từ ngữ dần dần đã bước vào quên lãng như: *sổ gia đình, tờ khai gia đình, phản ảnh, đường rầy, cao ốc, bằng khoán nhà, tỉnh từ, đại danh từ, túc từ, giới từ, khảo thí, khán hộ, khao thưởng, hữu sự, kế ước, trước bạ, tư thực, biến cố, du ngoạn, ấn loát, làm phong phú, liên hợp, gá nghĩa, giáo học, giáo quy, hàm hồ, tráng lệ, thám thính, tư thất, chẩn bệnh, chi dụng, giới nghiêm, thiết quân luật, v.v...*

Ở hải ngoại, khi bắt đầu cầm bút, trong tâm thức một người lưu vong, viết, đối với tôi, là một động tác mở để vỡ ra một con đường: Đường hoài hương. Nhiều người viết hải ngoại cũng tìm đến con đường về cố hương nhanh nhất này như tôi. Hơn

nữa, để đối đầu với cơn chấn động văn hóa thường tạo nhiều áp lực, tôi xem viết như một phương pháp giải tỏa và trám đầy nỗi hụt hẫng, rỗng không của một người vừa ly dị với quê hương đất tổ sau một hôn phối dài. Tôi không bao giờ để ý đến việc mình viết cho ai, loại độc giả nào, trong hay ngoài nước, và họ có hiểu thứ ngôn ngữ mình đang dùng hay không vì lúc đó, chỉ có một vài tờ báo điện tử liên mạng mới bắt đầu xuất hiện ở hải ngoại. Sau này, nhờ kỹ thuật điện toán ngày một phát triển, cầu giao lưu giữa trong và ngoài nước được nối lại, độc giả trong và ngoài nước đã có cơ hội tiếp xúc, thảo luận, đọc và viết cho nhau gần như trong gang tấc. Đó là lúc tôi được tiếp xúc với dòng văn học trong nước và làm quen với nhiều từ ngữ mới lạ chưa từng được nghe và dùng. Ngược lại, trong nước cũng vậy, số người lên mạng để đọc những gì được viết bởi người cầm bút ngoài nước cũng không ít.

Thế hệ chúng tôi được người ta “âu yếm” gọi là thế hệ một rưỡi, thế hệ ba rọi hay nửa nạc nửa mỡ, cái gì cũng một nửa. Nửa trong nửa ngoài, nửa tây nửa ta, nửa nam nửa bắc, nửa nọ nửa kia, cái gì cũng một nửa! Do đó, nhiều lúc tôi phân vân không biết mình nên dùng nửa nào để viết cho thích hợp nữa. Nửa của những từ ngữ Sài Gòn cũ hay nửa của tiếng Việt thông dụng trong nước? Mình có nên thay đổi lối viết không?

Tôi nghĩ nhiều người viết hải ngoại cũng gặp khó khăn như tôi và cuối cùng, mỗi người có một lựa chọn riêng. Không chỉ trong lãnh vực văn chương, thi phú mà ở các lãnh vực phổ thông khác như giáo dục và truyền thông cũng va phải vấn đề gay go này.

Việc sử dụng nhiều từ ngữ thông dụng của quốc nội ở hải ngoại đã gặp nhiều chống đối và tạo ra những cuộc tranh luận liên miên, dai dẳng.

Các cơ quan truyền thông như báo chí, truyền thanh, truyền hình thường xuyên bị chỉ trích và phản đối khi họ sử dụng những từ trong nước bị coi là “chữ của Việt Cộng” và được yêu cầu không nên tiếp tục dùng. Nhất là ở Nam Cali, báo chí và giới truyền thông rất dễ bị chụp mũ “cộng sản” nếu không khéo léo trong việc đăng tải và sử dụng từ ngữ. Chiếc mũ vô hình này, một khi bị chụp, thì nạn nhân xem như bị cộng đồng tẩy chay mà đi vào tuyệt lộ, hết làm ăn vì địa bàn hoạt động chính là cộng đồng địa phương đó.

Trong cuốn DVD chủ đề 30 năm viễn xứ của Thúy Nga Paris, chúng ta được xem nhiều hình ảnh cộng đồng người Việt hải ngoại cố gìn giữ bản sắc văn hoá Việt Nam bằng cách mở các lớp dạy Việt ngữ cho các con em. Khắp nơi trên thế giới, từ nơi ít người Việt định cư nhất cho tới nơi đông nhất như ở Mỹ, đều có trường dạy tiếng Việt. Riêng ở Nam California, Mỹ, hoạt động này đang có sự khởi sắc. Ngoài những trung tâm Việt ngữ đáng kể ở Little Saigon và San José, các nhà thờ và chùa chiền hầu hết đều mở lớp dạy Việt ngữ cho các em, không phân biệt tuổi tác và trình độ. Nhà thờ Việt Nam ở Cali của Mỹ thì rất nhiều, mỗi quận hạt, khu, xứ đều có một nhà thờ và có lớp dạy Việt ngữ. Chùa Việt Nam ở Cali bây giờ cũng không ít. Riêng vùng Westminster, Quận Cam, Cali, đi vài con đường lại có một ngôi chùa, có khi trên cùng một con đường mà người ta thấy có tới 3, 4 ngôi chùa khác nhau. Việc bảo tồn văn hoá Việt Nam được các vị lãnh đạo tôn giáo như linh mục, thượng tọa, ni sư nhắc nhở giáo dân, đại

chúng mỗi ngày. Lớp học tiếng Việt càng ngày càng đông và việc học tiếng Việt đã trở thành một trong những mối quan tâm hàng đầu của cộng đồng lưu vong. “Tại Trung tâm Việt ngữ Hồng Bàng, năm nay số học sinh nhập học tiếng Việt lên tới 700 em. Những thầy cô dạy tiếng Việt đều làm việc thiện nguyện hoàn toàn, đã hết lòng chỉ dạy cho các em, nhất là các em vừa vào lớp mẫu giáo tiếng Việt.”

Về vấn đề giáo trình thì mỗi nơi dạy theo một lối riêng, không thống nhất. Sách giáo khoa, có nơi soạn và in riêng để dạy hoặc đặt mua ở các trung tâm Việt ngữ. Còn ở đại học cũng có lớp dạy tiếng Việt cho sinh viên, sách thường được đặt mua ở Úc. Một giảng sư dạy tiếng Việt tâm sự với tôi:

“Khi nào gặp những từ ngữ trong nước thì mình tránh đi, không dùng hoặc dùng từ thông dụng của Sài Gòn cũ trước 75 vì nếu dùng cha mẹ của sinh viên, học sinh biết được, phản đối hoặc kiện cáo, lúc ấy phải đổi sách thì phiền chết.”

Sự dị ứng và khước từ việc sử dụng tiếng Việt trong nước của người Việt hải ngoại có thể đưa tiếng Việt ở hải ngoại đến tình trạng tự mình cô lập. Thêm nữa, với sự phát triển rầm rộ của kỹ thuật điện toán và thế giới liên mạng, báo chí, truyền thông của chính người Việt hải ngoại đến với mọi người quá dễ dàng và tiện lợi. Đọc giả cứ lên mạng là đọc được tiếng Việt Sài Gòn cũ nên họ dường như không có nhu cầu tìm hiểu tiếng Việt trong nước. Kết quả là tiếng Việt trong và ngoài nước chệch nhau!!!

Việc người Việt hải ngoại chống đối và tẩy chay ngôn ngữ Việt Nam đang dùng ở trong nước có vài nguyên do:

- Thứ nhất, là do sự khác biệt của ý thức hệ. Những người Việt Nam lưu vong phần lớn là người tỵ nạn chính trị. Họ đã từ bỏ tất cả để ra đi chỉ vì không chấp nhận chế độ cộng sản nên từ chối dùng tiếng Việt trong nước là gián tiếp từ chối chế độ cộng sản.

- Thứ hai, sự khác biệt của từ ngữ được dùng trong cả hai lãnh vực ngữ nghĩa và ngữ pháp. Đây là một thí dụ điển hình. Trong cùng một bản tin được dịch từ một hãng thông tấn ngoại quốc, nhà báo ở trong nước và ngoài nước dịch thành hai văn bản khác nhau:

a. Trong nước:

Xin hỏi, "cục người có công" là cái cục gì?

Tàu ngầm hạt nhân Nga bốc cháy

Interfax dẫn một nguồn tin Hải quân Nga cho hay ngọn lửa bắt nguồn từ phòng điện hóa và dụng cụ bảo vệ lò hạt nhân đã được kích hoạt, do đó không có đe dọa về nhiễm phóng xạ. Phát ngôn viên hạm đội này cho hay: “Lửa bốc lên do chập điện ở hệ thống cấp năng lượng phần mũi tàu.

b. Ngoài nước:

Hỏa hoạn trên tàu ngầm Nga

Hải quân Nga nói rằng lò phản ứng hạt nhân trên tàu Daniil Moskovsky đã tự động đóng lại và không có nguy cơ phóng xạ xảy ra. Chiếc tàu đã được kéo về căn cứ Vidyayevo. Nguyên nhân hỏa hoạn có thể do chập máy điện.

Một người Việt hải ngoại khi đọc văn bản thứ nhất sẽ gặp những chữ lạ tai, không hiểu nghĩa rõ ràng vì sự khác biệt như những chữ: phòng điện hoá, được kích hoạt, chập điện, hệ thống cấp năng lượng...

Hơn thế nữa, Việt Nam mới bắt đầu mở cửa thông thương giao dịch với quốc tế; những từ ngữ mới về điện toán, kỹ thuật, y khoa, chính trị, kinh tế, xã hội, ồ ạt đổ vào. Có nhiều từ ngữ rất khó dịch sát nghĩa và thích hợp nên mạnh ai nấy dịch. Ngoài nước dịch hai ba kiểu, trong nước bốn năm kiểu khác nhau, người đọc cứ tha hồ mà đoán nghĩa. Có chữ thà để ở dạng nguyên bản, người đọc nhiều khi còn nhận ra và hiểu nghĩa nó nhanh hơn là phiên dịch. Trong việc phiên dịch, theo tôi, địa danh, đường phố, tên người nên giữ nguyên hơn là phiên dịch hay phiên âm. Nếu có thể, xin chú thích từ nguyên bản ngay bên cạnh hay đầu đó

bên dưới bài viết sẽ giúp người đọc dễ theo dõi hay nhận biết mặt chữ. Tỷ như việc phiên âm các địa danh trên bản đồ trong sách giáo khoa của Bộ Giáo dục trong nước là việc đáng khen nhưng tôi nghĩ, nếu đặt từ nguyên thủy lên trên từ phiên âm thì các em học sinh chưa học tiếng Anh hoặc đã học tiếng Anh sẽ dễ nhận ra hơn. Xin lấy tử dụ là những địa điểm được ghi trên tấm bản đồ USA MAP (Du Ét Ấy Mép) trong trang báo này.

Tôi thấy một hai địa danh nghe rất lạ tai như *Cu đơ Bâ*, *Ben đơ* mà không biết tiếng Mỹ nó là cái giống gì, ngòai ngẫm nghĩ mãi mới tìm ra: Đó là hai địa danh *Coos Bay* và *Bend* ở tiểu bang Oregon, nước Mỹ!

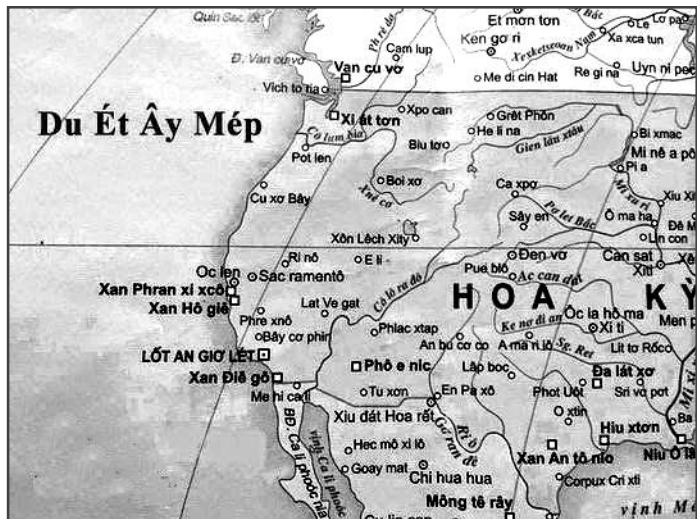
Ngôn ngữ chuyển động, từ ngữ mới được sinh ra, từ cũ sẽ mất đi như sự đào thải của định luật cung cầu.

Tiếng Việt Sài Gòn cũ ở trong nước thì chết dần chết mòn; ở ngoài nước, nếu không được sử dụng hay chuyển động để phát sinh từ mới và cập nhật hoá, nó sẽ bị lỗi thời và không còn thích ứng trong hoạt động giao tiếp nữa. Dần dà, nó sẽ bị thay thế bằng tiếng Việt trong nước. Nhất là trong những năm gần đây, sự chông đối việc sử dụng tiếng Việt trong nước ngày càng giảm vì sự giao lưu văn hoá đã xảy ra khiến người ta quen dần với những gì người ta đã phản đối ngày xưa. Tạp chí, sách, báo đã đăng tải và phổ biến các bản tin cũng như những văn bản trong nước. Người ta tìm được nhiều tài liệu, ấn phẩm, sách nhạc quốc nội được bày bán trong các tiệm sách. Các đài truyền thanh phỏng vấn, đối thoại với những nhà văn, nhà báo, chính trị gia và thường dân trong nước thường xuyên.

Đặc biệt, giới ca sĩ, nhiều người nổi tiếng ra hải ngoại lưu diễn, đi đi về về như cơm bữa. Giới truyền thông bây giờ sử dụng từ ngữ trong nước rất nhiều, có người mặc cho thiên hạ chỉ trích, không còn ngại ngùng gì khi dùng từ nữa. Khán thính giả có khó chịu và chê trách, họ chỉ giải thích là thói quen đã ăn vào trong máu rồi, không chịu thì phải ráng mà chịu. Xin cảnh giác!

Sự ra đi của một chế độ kéo theo nhiều thứ: con người, tài sản, nhà cửa, vườn tược, lịch sử... nhưng có cái bị lồi theo mà người ta không ngờ nhất lại là “cái chết của một ngôn ngữ”.

Đau lòng lắm thay! ●

Truyện ngắn của Nhà Văn TIỂU TỬ

Chuyện Giả Tưởng

(Đây là một chuyện giả tưởng. Viết dưới dạng ...kiếm hiệp để thấy cái chất hoàn toàn giả tưởng của nó. Vậy, nếu có trùng hợp với ngoài đời là sự ngẫu nhiên ngoài ý muốn của tác giả).

... **G**ã tên là Nguyễn Văn Mít (Tên giả đó. Sau này, trong khi tung hoành trên chốn giang hồ, gã còn thay tên đổi họ... lia chia để đánh lạc hướng kẻ địch hay những người quen. Cho nên, cả hai phía hắc bạch chẳng biết đầu mà mò!) Người ta truyền tụng rằng gã thuộc giòng dõi mấy đời khoa bảng, chớ thật ra ông nội của gã chỉ là nhà nông. Điều này giải thích tại sao gã sanh ra đã biết căm thù địa chủ. Sự căm thù đó thể hiện qua lập luận rất tà giáo sau đây: -Tất cả những thằng có ruộng đều là địa chủ, mà hễ là địa chủ là phải ác ôn, tất cả những người làm ruộng đều là bần nông, mà hễ là bần nông thì phải thay trâu để cày bừa. Cái lý luận của Mít đưa đến khẳng định: Để không còn có người bóc lột người, phải lôi bọn địa chủ - lớn nhỏ hằm-bà-lằng- xuống làm bần nông hết (Sau này, khi Mít đã gồm thâu một phần thiên hạ và lên làm minh chủ võ lâm, hẳn đã áp dụng “chiêu số đầu tố địa chủ “ một cách bừa bãi, giết hại không biết bao nhiêu sanh linh thuộc cả hai phe hắc bạch, gây sóng gió trên chốn giang hồ một dạo!)

Mặc dầu có gốc nhà nông nhưng Nguyễn Văn Mít lại không thích làm ruộng. Gã lý luận : tại vì mình làm ruộng mới sanh ra giới địa chủ. Và gã cũng không thích đi học, bởi vì nhà trường để ra trí-thức, trí-thức để ra bất công (Mấy thằng có chút chữ nghĩa lúc nào mà không ăn trên ngồi trốc ?) bất công để ra bè phái, bè phái để ra...v.v. Cho nên sau khi biết đọc biết viết sơ sơ, gã bỏ đi “ giang hồ tầm sư học đạo “ để thực hiện cái mộng của hắn : làm bá chủ võ lâm ! (Bàn về trí thức, giáo chủ Bắc phái - một hệ phái hắc đạo lừng danh giang hồ - đã tuyên bố một câu...xanh dờn: “Trí thức không bằng một cục phân “. Thật đúng với tư tưởng của Mít ta. Cho nên sau này Mít đã tìm đến thợ giáo với vị giáo chủ đó hết một thời gian, học được những quái chiêu vô cùng tàn khốc. Như chiêu “ trăm hoa đua nở “, khi phát chiêu người nghiêng nghiêng như cành liễu đong

đưa, hai tay dang ra như đón chào, từ lòng bàn tay chưởng phong tuông ra thật nhẹ nhàng mang theo mùi thơm ngọt ngào mời mọc như mùi rượu “ trúc điệp thanh “...làm địch thủ ngất ngây, nhắm mắt bước vào vòng chưởng lực ! Ghê gớm vậy đó !)

Một hôm, Nguyễn Văn Mít dừng chân ở một quán nước nằm cạnh bờ rừng. Trong khi xì xụp húp tô nước với nóng hổi, gã nghe (Cái... nghề nghe lén này, gã là số một !) hai tên có vẻ đạo tặc ngồi ở bàn bên to nhỏ mà tay vẫn không rời đốc kiếm :

-Đại huynh liệu đến chùa Thiếu Lâm có biết đường dẫn tới Tầng Kinh Các không ?

-Ta đã có mang theo sơ đồ, người yên tâm. Ta chỉ cần người nhanh tay hạ thủ mấy tên sư đứng gác quanh đó. Còn bên trong ta sẽ lo liệu.

- Nghe nói ở đó chứa rất nhiều võ công bí kíp lưu truyền tồn trữ từ mấy mươi đời. Người giang hồ nói chỉ cần học được một pho thôi cũng đủ làm cho bốn phương cao thủ võ lâm nể mặt.

-Người nói đúng. Nhưng mà...

Tên này bỗng liếc sang Mít, làm tô nước với trong tay của gã xuýt rơi xuống bàn. Mít vội vã

húp lia húp lịa không kịp thổi (Mới ra giang hồ, còn kém bản lãnh là cái chắc !) Tên “ đại huynh “ đứng lên – Ta đi thôi ! Đường còn xa...Rồi cả hai khoác bọc hành lý, bước ra khỏi quán.

Đợi cho chúng đi một hồi, Mít trả tiền rồi cấp mã-tấu lẻo đẻo theo sau. Vừa đi vừa suy nghĩ : “ Mình muốn tầm sư học đạo mà thiên địa mệnh mông biết sư ở mô ? Thời may gặp hai tên này gợi ý cho mình lên chùa Thiếu Lâm thọ giáo. Kệ nó ! Mình cứ tạm cạo đầu làm sư làm tiểu một thời gian rồi sau đó xuống núi mặc tình mà tung hoành “. Rồi gã lại suy nghĩ : “ Mà mình phải thủ tiêu hai tên đạo tặc này mới được. Kéo chúng nó lên... làm rùm trên đó thì sức mấy mà mấy thằng trọc không nghi mình nằm vùng ? “ (Xưa nay, Mít thù địa chủ, ghét trí thức, và không ưa thầy tu. Cho nên mới gọi ông sư là “ thằng trọc “. Mít lý luận : “ Bọn này là bọn đứng ở kẻ giữa, nghĩa là không theo phe nào hết. Vậy là không theo phe ta. Phải xem chúng như thành phần nguy hiểm “) Nghĩ đến đó - đến hành động thủ tiêu hai tên đi phía trước - Mít hăm hở cầm chắc mã tấu, nín thở nhón chân chạy theo. Gã định từ phía sau “ phụng “ cho mỗi đứa một phát (Cái trò... đánh lén hạ cấp này cũng là “ nghề “ của gã, bởi vì gã chủ trương “ mọi “ phương tiện đều tốt, quân tử tiểu nhân là cái... khỉ gì ? “) Chưa kịp ra tay, gã đã nghĩ lại: Chúng nó hai thằng. Mình mới phụng thằng đầu thì thằng kia đã phụng lại mình rồi. Không ổn ! Không ổn ! - Vậy là gã dừng lại, núp sau gốc cây, tìm một phương kế khác. Vốn tánh khôn ranh xảo quyệt, nên chỉ cần vài phút sau là gã đã nghĩ ra một quỷ kế để đưa gã vào làm đệ tử Thiếu Lâm mà không tốn công sức và ...nước bọt để xin xỏ, lại còn được lòng tin cẩn của các “ sư tiền bối “ nữa là khác ! Quỷ kế đó như sau : xin cùng đi với hai tên kia cho có bạn trên đường dài ; trong khi chuyện trò, mình thổ lộ tâm tình rằng thì là mình chán mùi tục lụy nên muốn lên chùa Thiếu Lâm để qui y đầu Phật (Thế nào chúng nó cũng nói rằng chúng nó cũng muốn lên xem thắng cảnh ở trên đó !) ; lần hồi mình làm thân với chúng nó để đánh tan mọi nghi kỵ ngờ vực ; đến chùa, mình lạy xin qui y, nhưng...” bỏ nhỏ “ với mấy sư rằng bọn nó có gian ý, bằng cớ là trong người thằng “ đại huynh “ có tấm sơ đồ để xâm nhập Tăng Kinh Các ...Thế là xong chuyện!

Vậy mà xong chuyện thật! Nguyễn văn Mít (ảnh minh họa) đã được một vị sư chùa Thiếu Lâm nhận làm đệ tử (Đời thứ mấy gã “cóc” cần biết). Hằng ngày, ngoài việc tập luyện võ nghệ, gã phải nấu nước pha trà và quét dọn chánh điện. Mới đầu gã thấy thích thú. Nhưng sau một tuần trăng gã bắt đầu cầu nhàu :” Bắt trèo lên tuột xuống lau chùi tượng Phật muốn ...học xì dầu mà chỉ mới dạy đứng trung bình tấn và thở khí công. Cứ đà này thì còn lâu mình mới thành cao thủ! “

Một hôm, gã bỗng nhớ lại câu chuyện của hai tên đạo tặc định đột nhập Tăng Kinh Các. Rồi gã suy nghĩ : “ Tại sao mình không lên vào đó ...’chôm’ đại một pho rồi tuột xuống núi chạy về xứ ? Học thẳng trong sách có phải nhanh hơn không? “ Lại suy nghĩ “ Tăng Kinh Các thì mình biết ở đâu rồi. Nhưng muốn vào đó không phải dễ. Phải qua hai thằng trọc ngồi ngay cửa vào và tránh mấy thằng khác đi tuần rón chung quanh. Mặc dù mình được các sư tin cẩn, nhưng không có lý do mà đi lẩn quẩn gần đó chúng nó cũng sanh nghi. Phải để ra một cái cớ, hay đợi một cơ hội...”.

Mấy hôm sau, cơ hội đã đến với Mít : chú tiểu quét dọn Tăng Kinh Các ngã bệnh, Mít ta - người đã được phương trượng gọi là “ cứu tinh của Thiếu Lâm Tự “ sau vụ tố cáo hai tên gian tặc - được cắt đi thay thế. Được lệnh, lòng Mít như ...mở cờ, nhưng ngoài mặt thì cứ tỉnh bơ như chẳng có chuyện gì quan trọng.

(Đây cũng là điểm cốt cán của con người Mít : nhìn bên ngoài ít ai đoán đúng trạng thái ở bên trong. Cho nên sau này, trong những kỳ đại hội quần hùng, biết bao nhiêu cao thủ võ lâm đã lầm Mít. Họ đã ôm hôn Mít - hồi này đã đổi tên là Xoài - “ thắm thiết tình huynh đệ chi giao “ để rồi ít

lâu sau tử vong trong chưởng phong của gã !) Vậy là sáng bữa đó, Mít - mặt hiền như bột - cấp chổi cầm khăn vào Tàng Kinh Các.

Sau khi kính cẩn châm trà cho vị sư già đang ngồi đọc sách trên bồ đoàn đặt ngay giữa đại sảnh, Mít lui cui quét dọn lau chùi, miệng như lâm râm niệm Phật mà mắt thì ...láu liên. Gian phòng này không rộng bao nhiêu, nhưng sách nằm trên kệ thì đầy tường. Ngoài ra, còn nhiều ngả vào bên trong nhưng bị đóng lại bằng những cánh cửa to có khoá. Mít nghĩ : “ Mẹ nó ! Biết quyển nào mà lấy ! ” Nhưng khi nhớ lại những gì đã nghe lén ở quán nước, gã tự nhủ : “ Quyển nào mà chẳng dạy võ công. Cứ xem pho nào vừa ...tầm tay mà cũng đừng to quá để lặn lưng không thấy cộm ... là đớp.” Thế là sau khi để ý đến một quyển kinh đúng ... tiêu chuẩn gã cứ lau đi lau lại vòng vòng để ... rình “ thằng trọc “ ngồi kia. Lâu sau, vị sư già - chừng như mỗi một - chấp tay nhắm mắt. Đợi một lúc, gã khúm núm thưa nhỏ : “ Bạch sư cụ ... “ Gã ... bạch mấy lần mà sư ông vẫn làm thinh. Gã mừng rỡ ... phóng lại chỗ để cái khăn lau làm dấu khi nãy, rút lấy quyển kinh nhét lẹ vào lưng. Nhìn lại sư cụ thấy vẫn chấp tay nhắm mắt thờ đều. Gã từ tốn cấp chổi cầm khăn nhẹ nhàng đi ra mà nghe trong lòng đang ... thổi kèn đánh trống ! Đêm đó, gã “ tuột “ xuống núi, không quên mò lại kẹt đá lấy thanh mã tấu mà gã đã cất giấu trước lúc gã lên chùa xuống tóc qui y (Hành động của gã ở chùa Thiếu Lâm - gọi nôm na là lừa thầy phản bạn - người trên chốn giang hồ chẳng ai hay

biết. Các nhà sư được lệnh nín khe. Có lẽ sợ mất mặt. Mãi về sau này, một vị sư ... phản tỉnh đã “ xì “ ra, nhưng lúc đó Mít - đổi tên là Hà Văn Ổi - đã là giáo chủ của một môn phái, nên ... hồ sơ được xếp vào văn khố ! Xuống núi, sau khi chạy đến tờ mờ sáng thấy đã khá xa, Mít lủi đạp vào một bìa rừng núp xem động tĩnh. Thấy êm rơ nên gã bèn trèo lên một cành cây to rút quyển sách ra coi. Quyển sách đó đã bị một ăn mất trang bìa và mấy trang đầu. Bên trong cũng bị lủng rất nhiều lỗ nhưng vẫn còn nhiều chữ và hình vẽ. Gã sung sướng quên cả mệt nhọc, nhét quyển sách vào ngực, tựa lưng vào thân cây suy nghĩ miên man :

“ Vậy là chẳng mấy chốc mình sẽ thành cao thủ. Phải là cao thủ mới lập ra môn phái, mới chế ngự được quần hùng, mới gồm thâu được thiên hạ, mới thanh toán hết địa chủ, mới đề đầu được lũ trí thức, mới nắm cổ mấy thằng trọc, mới ... mới ... “ Rồi gã ngủ thiếp đi ... ngon lành !

Vậy là trên đường về xứ - bây giờ gã đã đổi tên là Lý Văn Xoài - mỗi ngày Mít (Xin lỗi. Tôi vẫn phải dùng tên Mít để đọc giả dễ dàng theo dõi câu chuyện, khổ không, sẽ không còn biết ai là ai nữa !) trốn vào một nơi vắng vẻ mở sách ra học. Mới đầu còn hơi khó hiểu, khó làm. Thêm phần sách bị một đục nên phải khổ công mò mẫm. Nhưng nhờ mấy chương đầu còn nhiều hình vẽ với những mũi tên chỉ dẫn nên lần lần gã cũng hấp thụ được. Nội công của gã càng ngày càng thâm hậu, và gã đã có thể đào khoét sâu dưới đất một cái hang có ngõ vào được bít lại, rồi gã nằm dưới đó mấy hôm mà không ... chết ! (Sau này, trong công tác nghiên cứu các tuyệt kỹ võ lâm, ngài Ku-Ba-Móp của xứ Nga-la-tư có đặt giả thuyết rằng gã đã ngậm mấy viên nhựa ... á phiện để chịu đựng. Giả thuyết chưa được kiểm chứng nhưng vẫn ... lưu hồ sơ !)

Khi về đến xứ thì gã đã có thể phóng mã tấu mà không nghe ... tiếng gió (thế mới chém lén kẻ địch được !) và trong bóng tối gã vẫn xuất chiêu trúng đích dễ dàng (thế mới là ... hắc đạo !) Có điều là những chiêu thức của gã phần nhiều thật quái dị. Lý do là khi đọc tới những hàng chữ bị một ăn mất gã cứ ... ráp đại những hàng chữ còn lại với nhau cho nó ... xong chuyện ! Ví dụ như khi gã học chiêu “ Đao thức trực chiếu “, trong sách có mấy dòng chữ bị một đục, gã đành đọc “ nhảy “ nên khi phát chiêu, đường mã tấu lại đi ... cong cong chớ không đi thẳng ! Ngay như chiêu “ Chẻ trúc “, rất tầm thường mà trên giang hồ ai ai cũng biết, đường mã tấu của gã đang đi xuống bỗng dừng lại - chỗ này sách bị một đục - rồi rút về như thâu thức - lại một đục mất mấy hàng- chột lại ... chém tiếp, chém tiếp ! Cho nên cao thủ võ lâm chỉ thấy ở gã toàn là quái chiêu thôi (Vài chục năm sau, chính những chiêu thức “ không giống ai “ đó đã làm cho mấy “ đại cao thủ “ của xứ Đại Hùng Kê và xứ Đại Bàng bị thân bại danh liệt).

Về xứ, gã rút vào một cái hang đá ở vùng cao nguyên để tiếp tục luyện tập võ công. Lâu lâu, gã ... xuất hang để “tiểu ngạo giang hồ thâu nạp đồ đệ và để kết giao với các giáo phái khác” hầu có thêm vây cánh. Hồi này, quê hương của gã vẫn bị thống trị bởi xứ Đại

Hùng Kê, cho nên gã dùng chiêu bài “ cứu quốc “ để quy tụ quần hùng, bởi vì gã biết rằng ai ai cũng muốn “ viết lại trang lịch sử “ giống như phong trào “ Phản Thanh phục Minh “ ở bên Tàu thuở trước. Trong thâm tâm của gã muốn mượn tay quần hùng để diệt bọn Đại Hùng Kê, rồi sau đó gã sẽ chế ngự quần hùng để gã lên làm võ lâm bá chủ là cái mộng của gã xưa nay ! Về phía quần hùng thì họ xem Nguyễn văn Mít tức là Xoài (Nhưng bây giờ đã đổi tên là Hà văn Ổi) như một nhân vật có khả năng liên kết tất cả các phe hắc bạch, bởi vì sau mấy lần luận kiếm, họ nhận thấy đường ... mã tấu của gã không thuộc một môn phái nào cả (Cái thế “ vô sư môn ” của gã hoá giải mọi tranh chấp phe phái vốn dĩ là nguồn chia rẽ xưa nay của giới võ lâm). Vậy là toàn thể quần hùng nhất tề “ đứng lên cứu nước “ dưới sự lãnh đạo của Mít (tức là Hà văn Ổi). Quyển bí kíp bị một đực đã giúp gã “ làm nên sự nghiệp . “

Trở lại chuyện luyện tập võ công của Mít - ở trong hang, dĩ nhiên - gã tuyên bố với đệ tử và quần hùng rằng ở hang để dừng bị ràng buộc bởi vật chất xa hoa và gã ở một mình để dễ tập trung tư tưởng ngày đêm tìm đường cứu nước. Vậy là mọi người rút lui êm lạng mà lòng thán phục con người đã quá hy sinh vì đại nghĩa đó ! Chẳng ai biết rằng gã đang cố gắng học cho chóng hết quyển bí kíp võ công đó để còn tiêu hủy nó đi hầu xoá tan dấu vết. Gã còn nghĩ : “ Ngày nào mà quyển bí kíp còn, là ngày đó sanh mạng của mình vẫn không yên. Sẽ có những thằng khốn nạn tìm cách giết mình để cướp bí

kíp. Hoặc sẽ có những thằng mất dạy lén ăn cắp trong lúc mình sơ hở. Loại đệ tử phản thầy thời nào mà không có? - Nguy hiểm ! Nguy hiểm ! Sách mà lọt vào tay chúng thì thế giới này sẽ ... loạn tới đâu ? “. (Phải lý luận như thế mới là ... đỉnh cao trí tuệ! Điều gì “ ta “ làm, cái gì của “ ta hay ... lấy về cho “ ta “ đều đúng đều tốt, đều có chánh nghĩa. Còn những gì “ của lũ chúng nó “ đều sai, đều xấu, đều nguy hoàn toàn!!)

Thấm thoát mà Mít đã học gần hết quyển sách. Bây giờ nội lực gã rất thâm hậu, võ công gã đã vào mức thượng thừa. Mỗi chiêu phát ra là cả mười hai thành công lực đẩy tới ! Từ xa, gã có thể phá sập một nhíp cầu đúc hay đánh lật một đoàn xe lửa nặng cả ngàn tấn mà chỉ sử dụng công lực của ... một ngón tay ấn xuống cái nút đỏ ! (Ngày xưa, Đoàn Nam Đế bên Tàu có môn “ nhứt dương chỉ “ lừng danh giang hồ, nhưng so với môn “ độc chỉ công “ này của gã thì chẳng thấm vào đâu cả). Còn “ thần sần quỷ khóc “ hơn nữa là gã chỉ cần dang hai tay ... hốt một cái là “ cát bay đá chạy, nhà sập cây ngã “. Môn này gọi là “ Bình địa thức “, là môn mà gã thường dùng nhứt để đánh dấu nơi nào gã đã đi qua...

Hôm nay, gã dứt điểm quyển bí kíp. Chiêu thức cuối cùng này, bởi vì gã đã vượt mức thượng thừa, chỉ cần đọc đến đâu là tự nhiên tâm ý phát huy đến đó. Hai tay gã đưa tới đưa lui càng lúc càng nhanh. Chưởng phong nghe o o ... Vách đá bốn bên và trên trần bể vụn ra nhỏ, rơi rào rào ... Gã chấp tay thâu thức, trầm khí đan điền, rồi vừa cười to vừa hét lớn : “ Ha ! Ha ! Ta đã thành công ! Ta đã thành công ! ” Tiếng của gã dội trong vách đá...Gã cầm quyển sách lên, vừa lật nhanh mấy trang mới học xong vừa suy nghĩ : “ Từ quyển sách nhỏ này ta sẽ tạo nên một môn phái vĩ-đại!” Bỗng gã thấy ở trang cuối có mấy dòng chữ nhỏ. Gã đưa lên đọc : “ Đến đây là hết quyển Thượng dạy về môn Đả Phá. Xin đọc tiếp quyển Hạ dạy về môn Xây Dựng để phát huy toàn bộ pho võ thuật Thái Bình Thư này “. Gã ngạc nhiên thốt : “ Thì ra còn một quyển nữa mà ta không biết. Tiên sư nó ! “ Suy nghĩ một lúc, gã bỗng cười khẩy : “ Xây dựng là cái khỉ gì mà mấy thằng trọc vẽ vờ! Với công lực thiên hạ vô địch của ta, chuyện di sơn đảo hải ta còn làm được thì chuyện gì mà ta không làm được ? “ Rồi gã cười to ngạo nghễ, đập hai bàn tay vào nhau : quyển sách tan thành mảnh vụn...

Thời gian sau, Mít tái xuất giang hồ với cái tên mới là Hà Văn Ổi, lập môn phái Hồng Kỳ giáo thâu nhận đệ tử, chiêu dụ quần hùng, đánh đuổi bọn bạch chủng Tây Vực, gồm thâu thiên hạ rồi lên làm võ lâm chí tôn với khẩu hiệu “ Muôn năm trường trị “...

Rồi ba mươi năm sau... Thanh mã tấu “ trấn giáo “ của Nguyễn Văn Mít (tức Xoài, tức Ổi...) đã truyền qua mấy đời chưởng môn. Vị nào cũng là “ đại cao thủ “, nhưng không có vị nào để ra được môn võ công mà giới giang hồ gọi nôm na là “ Xây Dựng “. Cho nên, Hồng Kỳ giáo lúc nào cũng chỉ biết có “Đả Phá “ dài dài...và đất nước ngày càng điêu linh...•

• ĐỖ VĂN PHÚC

ĐỀ PHÒNG NHỮNG LỬA GẠT Trên Truyền Thông Xã Hội

Văn minh khoa học hiện nay đem lại cho chúng ta rất nhiều tiện nghi trong cuộc sống. Đặc biệt là do sự phát triển vượt bậc khó thể tưởng tượng của kỹ thuật điện tử giúp thu hẹp khoảng cách không gian và thời gian để con người truyền thông cho nhau với tốc độ ánh sáng. Ngày xưa, để gọi một cú điện thoại viễn liên với khoảng cách vài trăm dặm đã phải chờ khá lâu và âm thanh không mấy rõ; ngày nay gọi từ Hoa Kỳ đi nửa vòng trái đất đến Australia, chỉ một giây sau là đã nối liên lạc trò chuyện, cứ như là đang nói với người ngồi sát bên. Ngày xưa, gửi lá thư trong nước mất vài ngày đến tuần lễ; ngày nay gửi email chỉ vài giây sau khi bấm nút “send” là đến máy người nhận, tha hồ viết dài ngắn tùy nghi.

Nhưng bên cạnh tiện nghi đó, cũng mang lại nhiều bực mình và nguy hiểm. Bực mình là vị bị quấy rầy mỗi ngày bởi hàng chục cú điện thoại gọi đến để quảng cáo. Nguy hiểm là nhiều kẻ gian dùng các phương tiện truyền thông này để gài bẫy, truy tìm các chi tiết về nhân thân nhằm làm những điều phi pháp mang lại hậu quả xấu cho chúng ta, nhất là về phương diện tài chánh.

Tiếng Anh gọi những cú lừa gạt này là ‘scam’. Theo định nghĩa, ‘scam’ là sự bất lương, gian dối. Cần phân biệt với ‘Spam’ là về những quảng cáo thương vụ hay dịch vụ gửi đến hàng loạt đối tượng qua các phương tiện đại chúng như điện thư, trang facebook. Gọi là ‘spam’ vì các quảng cáo này bị coi là không thích ứng (inappropriate, unsolicited).

Lưu ý: Trong bài chúng tôi xin phép sử dụng một số từ ngữ tiếng Anh nhằm bớt phần giải thích dông dài nếu chỉ viết bằng tiếng Việt.

Để có thể an vui sinh hoạt, gạt bớt sự phiền toái và nguy hiểm, chúng ta cần có một hiểu biết tối thiểu để nhận chân giả và né tránh

những sự lừa gạt qua các phương tiện mà chúng tôi liệt kê ra như sau:

A.- Lừa gạt qua trò chuyện trên mạng (Chat Scams), cũng có thể qua điện thoại.

Trên các trang web, các phương tiện như twitter, facebook... có một ứng dụng gọi là ‘Chat’; trong điện thoại cellular (cell phone) thì có ứng dụng ‘text message’, cho phép hai hay nhiều người cùng lúc trò chuyện bằng cách gửi và nhận các lời nhắn trực tiếp với nhau. Những kẻ gian thường gửi những text message để hỏi về các chi tiết cá nhân như mật khẩu (password), số tài khoản (account number); ký danh (ID, thậm chí cả số An sinh Xã Hội (Social Security number)).

Sau đây là vài sự lừa gạt thông dụng:

1. Giả tạo việc giao, nhận hàng (Fake package delivery)

Lời nhắn về một món hàng được chuyển tới cho các bạn và cần các bạn xác nhận vài chi tiết về account và về cá nhân các bạn bằng cách bấm vào một cái ‘link’ họ cho sẵn đó. Cái link này là cái bẫy để khi các bạn bấm vào, sẽ yêu cầu các bạn cho những chi tiết về mình. Nó cũng sẽ gài những malware (spyware hay virus) vào máy của bạn để nằm chờ chờ đánh cắp chi tiết của bạn. Làm thế nào để tránh?

- Nên nhớ rằng, trong trường hợp các bạn có mua hàng (ví dụ qua ebay, Amazon...), các cơ sở này sẽ liên lạc với khách qua email về những gì liên quan, chứ không bao giờ dùng điện thoại hay message.

Chú ý: có vài cơ sở có thể liên lạc với khách qua text message về món hàng hay dịch vụ nào đó mà bạn đang chờ đợi; họ làm điều này do sự ưng thuận của bạn trước đây. Nếu các bạn không

hề đặt mua hàng trên mạng, thì biết chắc ngay đó là sự lừa gạt.

2. *Free prizes*

Người Mỹ có thành ngữ “too good to be true” để nói về những khoản tiền thưởng, giải thưởng hiện vật giá trị béo bở mà bạn không hề chi đồng xu nào để tham gia vào cuộc chơi. Ngày trước, các gia đình thường nhận những thư báo tin họ trúng thưởng chiếc xe 40 ngàn đô la, và yêu cầu gọi lại cho họ ở số điện thoại x-xxx-xx. Mục đích là kéo dài điện đàm, chờ phút sơ hở của bạn để moi tin tức.

3. *Student loan assistance*

Nhiều cú điện thoại nhấn sẽ giúp bạn hoàn trả món nợ vay khi đi học. Cần thận, nên truy dò xem có phải đó là cơ sở tài trợ hợp pháp không. Tốt nhất là không trả lời gì cả.

4. *Payment processing problems*

Lời nhắn cho hay việc trả tiền của bạn không hoàn tất, yêu cầu bạn cho thêm chi tiết hay xác định vài chi tiết để họ thông qua việc chi trả. Nên nhớ, các cơ sở tài chánh, không bao giờ gửi message về chuyện này; hãy dùng điện thoại gọi trực tiếp đến cơ sở bạn đang có dịch vụ.

Làm sao để tránh bị lừa gạt?

- 1.- Dùng một phương tiện khác để tìm hiểu, xác định cái message. Gọi hay gửi điện thư ngay cho bạn bè, thân nhân, ngân hàng hay cơ sở dịch vụ liên quan xem có phải là chính họ gửi message cho mình hay không.

- 2.- Dè dặt tuyệt đối với những số điện thoại gọi đến mà bạn không biết, không có trong sổ điện thoại (contact list).

- 3.- Tốt hơn hết là không trả lời. Các cơ sở bạn có liên quan sẽ tìm các phương tiện khác để liên lạc với bạn trong trường hợp cần thiết. Khi biết các message là lừa gạt thì ngăn chặn (block) số điện thoại đó và xoá (delete) hết messages của họ.

B.- *Lừa Gạt qua Điện Thoại (Phone Scam)*

Kẻ gian sẽ làm mạo nhận những cơ sở với dịch vụ mà bạn có thể đang mong chờ. Có khi họ nói rất thân mật, có khi thúc bách; thường là thuyết phục cho bạn xiêu lòng. Mục đích của họ là moi móc tin tức cá nhân và làm tiền. Có các hình thức sau:

1.- *Yểm Trợ Kỹ Thuật (Tech scam)*: Thường nhắm vào các cao niên là những người ít hiểu biết về kỹ thuật computer. Họ đề nghị giúp giải quyết những trở ngại kỹ thuật mà bạn không rành.

2.- *Giúp Giải Quyết các Món Nợ (Credit repair scams)*: Kẻ lừa đảo sẽ hứa giúp giải quyết những món nợ thẻ tín dụng và lấy lại tiền cho bạn.

3.- *Lợi Dụng Lòng Nhân Ái (Charity scam)*: Kêu gọi lòng nhân ái của bạn đóng góp một khoản tiền để giúp đỡ cho những kẻ đang cần đến một cách khẩn thiết.

4.- *Gia Hạn Bảo Hiểm Xe (Extended car warranty)*: Nhằm thuyết phục bạn mua những khoản bảo hiểm không cần thiết hoặc rất cao giá.

Làm sao để tránh bị lừa gạt?

- 1.- Không bấm nhận phone lạ gọi tới, cứ để cho nó reo đến khi ngừng reo. Nếu bạn bấm nút tắt hay bắt phone, bạn vô tình cho kẻ gian biết họ đã gọi đúng bạn và từ đó, bạn sẽ bị tiếp tục nhận những cú gọi từ máy đã set sẵn (robocall).

- 2.- Dùng cách “block” chặn số điện thoại, không cho họ gọi các lần sau.

- 3.- Chớ quá tin vào “caller ID” vì kẻ gian cũng rất thông minh. Họ có thể tạo một ID có vẻ lương thiện.

C.- *Web Scam*

Bạn gian sử dụng các dịch vụ internet và software nhằm moi tiền bạc và tin tức cá nhân.

1.- *Tạo trang web công ty không có thật (fake commerce sites)* để gạt khách mua những thứ hàng phẩm chất tồi không đáng giá; hoặc lấy tiền người mua rồi không gửi hàng. Những loại lừa gạt này cũng thấy xuất hiện trên facebook và ngay cả trên các đài truyền hình.

2.- *Lừa gạt về thẻ tín dụng (Credit card fraud)*. Kẻ gian sẽ hỏi các bạn chi tiết về thẻ tín dụng của bạn để tiến hành việc giao dịch trên mạng với họ.

3.- *Dùng Malware (viruses, spyware, worms, trojans, vân vân)* để gài vào máy bạn nhằm xâm nhập phá hủy máy computer của bạn vì lý do nào đó (thù ghét chính trị).

Làm sao để tránh bị lừa gạt?

- 1.- Nên nhớ vỗ quýt dày có móng tay nhọn. Bạn gian cũng tiến theo đà tiến của khoa học, vì

thế phải thường xuyên cập nhật (update) những software (Operating System, web browsers, apps...) trong máy computer. Máy computer luôn phải được bảo vệ bởi các lập trình bảo vệ (antivirus, internet security) như McAfee, Norton....

- 2.- Chỉ mua hàng trên mạng với những công ty có uy tín. Nếu bạn có McAfee, McAfee Web Advisor sẽ giúp bạn biết những website nào là an toàn khi bạn muốn vào trang web đó.

D.- Phishing Scams.

Chữ Phishing này khó dịch, chỉ có thể giải thích là một cách mà bọn gian mạo danh những công ty khả tín nhằm gạt bạn cung cấp cho chúng tin tức về cá nhân, thẻ tín dụng, ký danh (ID), mật khẩu ... Bọn gian này sử dụng emails, những pop ups đột ngột hiện ra trên trang web và ngay cả các ứng dụng trên cell phone (mobile apps). Những cách phishing thường gặp:

1.- *Qua cell phone (mobile phish)*. Bọn gian tạo ra những ứng dụng (apps) giả để khi bạn gài (download) vào cell phone, chúng lấy lý lịch cá nhân chứa sẵn trong bộ nhớ của cell phone bạn hoặc gửi đến bạn những messages có kèm những cái links rất nguy hiểm.

2.- *Hình thức chia sẻ hồ sơ và ký tên trên mạng (File sharing & DocuSign)*. Bọn gian gửi lời yêu cầu bạn tham gia vào cái Dropbox và DocuSign để bạn có thể vương bẫy và mở ra những links nguy hại. Dropbox là một hình thức mà chúng ta có thể chia sẻ cho bạn bè những hồ sơ lớn mà không thể gửi kèm qua các email

3.- *Tham khảo ý kiến (Surveys)*. Chúng gửi ra những câu hỏi để tham khảo ý kiến của bạn về một vấn đề xã hội, chính trị, hay về những món hàng nào đó. Thường có kèm những cái link để lừa bạn bấm vào đó. Nếu bạn bấm vào link, máy computer bị xâm nhập bởi các malwares.

4.- *Mạo xưng*. Bọn gian gửi email như thể gửi ra từ ban giám đốc tổ chức của bạn để hỏi về những tin tức tế nhị như mức lương, tài khoản, số anh sinh xã hội, hồ sơ khách hàng...

5.- *Tìm bạn tình (The romance scam)*. Thường xảy ra trên mạng, qua điện thoại khi kẻ gian tự tạo một account giả mạo rao trên mạng tìm bạn tình, có khi mạo nhận là bạn trong nhóm bạn của các bạn trên trang mạng xã hội. Dần dần chúng sẽ

đi đến việc xin tiền hay những món quà đắt giá. Việc này thấy vậy mà rất quyến rũ, dễ lừa gạt những kẻ nhẹ dạ, háo sắc.

6.- *Gửi những đính kèm với lời thúc bách (The urgent email attachment)*. Bọn gian gửi email yêu cầu bạn mở hồ sơ đính kèm để xác nhận điều gì đó (ví dụ: món hàng được giao, chương trình một chuyến du lịch, một sự trúng giải...)

Làm sao để tránh bị lừa gạt?

- 1.- Trước khi trả lời một message, hãy đặt câu hỏi “Tôi có biết người này không?” Bạn có biết rõ tên và địa chỉ email của người này, Ngay cả khi bạn đang trò chuyện với nhân viên một cơ sở mà bạn có liên quan, luôn đặt câu hỏi rằng người ta có hỏi mình quá nhiều tin tức cần thiết hay không? Cái link họ gửi kèm có hợp pháp không (dùng con chuột rà mũi tên vào cái link (khoan bấm đả) và xem địa chỉ trang web nó hiện lên bên trái ở dưới monitor. Nếu nó hiện lên những dãy chữ hay số kỳ lạ thì đúng là cái link nguy hiểm)

Nếu những câu nói hay viết trong ‘chat, message’ sai văn phạm, thì có xác suất cao là bọn gian đang từ các nước ngoài (phần lớn là từ Phi Châu)

- 2.- Khi cần nhập (log in) vào trang web của công ty, cơ sở mình giao dịch, nên kiểm soát thật kỹ cái địa chỉ trang web thật chính xác (nên bookmark các link này vào web browser, save luôn các password cho tiện dụng và an toàn)

- 3.- Đặt câu hỏi “Is it too good to be true?” đối với những lời dụ dỗ các thứ cho không hay giá quá hời.

D.- Lừa gạt qua điện thư (Email Scams)

Lừa gạt qua điện thư là hình thức thông dụng nhất. Bọn gian thường gửi ra những điện thư trông có vẻ rất hợp pháp. Chúng có thể mạo danh những công ty không xa lạ với bạn để khai thác tin tức tài chánh và cá nhân của bạn. .

1.- *Các giải thưởng (lottery scam)*, đề nghị giúp chuyển số tiền lớn có khi từ ngoại quốc - đa số từ Phi Châu - mà điều kiện để nhận là bạn phải trả trước một số tiền làm số phí.

2.- *Tham khảo (cũng như đã nói ở phần D)*

3.- *Dịch vụ tài chánh (Banking scam)*. Rất thường gặp khi bạn nhận điện thư loan báo có những trở ngại, thiếu sót trong hồ sơ ngân hàng, Paypal mà bạn cần phải điều chỉnh ngay.

Bạn sẽ bị chúng lừa bấm vào một cái link vào một trang web giả mạo rồi dùng ID và password của bạn để ký nhập. Thế là chúng có được các thứ này rồi dễ dàng dùng đánh cắp tiền trong ngân hàng hay Paypal của bạn.

Cách tránh né:

- 1.- Nếu bạn không có dịch vụ với các công ty này hay không hề yêu cầu họ về bất cứ gì thì tuyệt đối không bấm vào các links hay tham gia vào cuộc tham khảo ý kiến.
- 2.- Xem kỹ địa chỉ email của người gửi có phù hợp với nội dung trong thư không. Nếu không, tránh ngay, xóa ngay mà không trả lời hay làm gì khác.
- 3.- Tránh ngay những thư mà lời chào hỏi có vẻ ‘tổng quát’, (ví dụ: “Dear valued customer” thay vì viết đích danh bạn.)
- 4.- Xem cái link có hợp pháp không (Đã nói ở phần D trên)

E.- Lừa gạt trên mạng (Online Scams)

Loại này thường thấy trên mạng, có khi cũng thấy ở những phương tiện khác.

1.- *Trúng giải (Prize scams)* Như phần D-1 nói trên.

2.- *Quyên tiền đầu tư (Crowdfunding scams).* Người khởi xướng việc này hứa hẹn nếu bạn góp một phần đầu tư vào dự án, sau này sẽ nhận một khoản tiền lời (return). Bạn có tin họ không?

3.- *Dịch vụ “tiền ảo (Payment through cryptocurrency).* Nhiều vụ lừa gạt lớn nhất nhì thế kỷ này đã bị phanh phui (tháng 11 năm 2022) với hàng triệu nạn nhân trên khắp toàn cầu mất trắng hàng chục tỉ đô la qua các dịch vụ tiền ảo.

Cách tránh:

- Không bao giờ gửi tiền hay thẻ tiền (gift cards) cho một người mà bạn chưa hề gặp.
- Tìm hiểu ngọn ngành về những chiến dịch crowdfunding để xem các phản ứng (feedback) của những người khác để xem cơ sở quyên tiền này có hoàn trả như đã hứa hay không.

E.- Lừa Gạt các Bậc Cao Niên (Senior Citizen Scams).

Cơ quan Điều Tra Liên Bang (FBI) có lập một danh sách những tổ chức lừa gạt nhắm

vào các vị cao tuổi. Các kiểu lừa gạt:

- 1.- Giả mạo là con cháu để xin tiền cho những như cầu khẩn cấp.
- 2.- Nhắm vào nhu cầu tình cảm của các cụ già cô đơn, bọn gian giả mạo người khác giới tính xin kết bạn tâm tình, hẹn hò qua các trang mạng xã hội, trang web tìm bạn tình (dating website)
- 3.- Giúp đỡ kỹ thuật (Tech support scam). Bọn gian giả mạo chuyên viên kỹ thuật để giúp sửa chữa các trục trặc không hề có trong computer các cụ. Chúng sẽ thâm nhập vào máy các cụ (remote access) để lấy tài liệu cá nhân, gửi biên lai đòi tiền cho những việc mà các cụ không cần đến, và bọn gian cũng chẳng hề làm.
- 4.- Giả mạo công quyền (Government impersonation scam). Bọn gian mạo nhận là nhân viên công lực đe dọa sẽ bắt giữ hay đưa ra toà nếu bạn không chịu trả tiền nợ nào đó. Dĩ nhiên, bạn không nợ ai thì chẳng có gì phải sợ. Nhưng trong đời, ai cũng có dính món nợ nào đó, nên thường hoảng hốt, thiếu suy nghĩ mà làm kẻ gian. Nhất là các cụ mà tâm trí không còn minh mẫn nữa.

Bạn sẽ phải phản ứng ra sao?

- Chống lại các áp lực buộc mình phản ứng ngay một cách thiếu suy nghĩ vì bọn gian nắm vững tâm lý hốt hoảng của nạn nhân mà thúc bách liên tục. Sáng suốt, suy nghĩ cặn kẽ để phân biệt gian ngay. Chấm dứt chuyện trò với bọn gian.

Nói chung:

- Cẩn thận phân định những cú điện thoại, điện thư mình không mong đợi.
- Không bao giờ tiết lộ các tin tức liên quan cá nhân, tài chánh cho người lạ.
- Không bao giờ gửi tiền, vàng bạc, thẻ gift cards, chi phiếu hay tin tức về tín dụng cho những người hay những cơ sở mà bạn không biết.
- Chỉ dùng các lập trình bảo vệ máy tính(anti-virus software) có mức khả tín cao.
- Rất cẩn thận mỗi khi download các hồ sơ từ trên web.
- Không bao giờ mở ra đọc những email gửi từ người bạn không hề quen biết. Nhất là không động chạm đến những hồ sơ đính kèm theo email (attachment)
- Trong trường hợp bạn nghĩ rằng kẻ gian tìm cách lừa gạt, hãy thông báo ngay cho cơ quan FBI

qua trang web FBI's Internet Crime Complaint .
<https://www.ic3.gov/>

- Ghi danh số điện thoại của mình (register your phone) vào trang web của Federal Trade Commission để báo cáo mỗi lần nhận các cú điện thoại mình không muốn nhận (report unwanted calls) cho <https://www.donotcall.gov/>

- Báo cáo cho các cơ sở dịch vụ mà các bạn đang sử dụng. (ví dụ: spoofing@amazon.com, spoof@paypal.com. •

LGT: Bài viết giá trị của tác giả Đỗ Văn Phúc nói trên đã thật sự đóng góp cho cộng đồng chúng ta một số kinh nghiệm “để đời” hầu tránh được những điều đáng tiếc có thể xảy đến.

Bài viết chúng tôi giới thiệu dưới đây không phải là bài học cảnh giác mà là một sự kiện đã thật sự xảy ra không lâu ngay tại Việt Nam, một thời gây xôn xao dư luận. Xin mời quý bạn đọc:

CHIÊU LỪA CŨ... NẠN NHÂN MỚI

• PHAN THƯƠNG

Tám người phụ nữ tuổi từ 30 đến gần 60, ở 6 tỉnh thành khác nhau tại VN, chưa một lần gặp mặt nhưng tin vào lời hoa mỹ, hứa hẹn của “một người đàn ông ngoại quốc hào hoa” trên mạng xã hội, để rồi bị người này lừa đến trắng tay. Chuyện xảy ra trong năm 2022.

Sau hơn 2 năm điều tra, truy tố, TAND ở Saigon đã mở phiên tòa xét xử sơ thẩm vụ án lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Bị cáo người Nigeria, tên Timothy, còn nạn nhân bước đầu xác định là 8 phụ nữ VN với số tiền bị lừa hơn 557 triệu đồng.

Theo cáo trạng, Timothy nhập cảnh VN ngày 28.4.2021. Đến Saigon, anh ta gặp gỡ một số bạn bè (không rõ lai lịch), rủ cùng nhau lừa đảo chiếm đoạt tiền của phụ nữ VN. Cụ thể, Timothy lập nhiều nickname trên mạng xã hội là Facebook, WhatsApp... kết bạn, tâm sự với nhiều người. Khi tạo được sự thân thiết, Timothy cho biết sẽ gửi quà tặng về VN cho họ, thậm chí, có những người

Timothy hứa sẽ về VN tổ chức đám cưới. Món quà Timothy gửi về có thể là bộ mỹ phẩm, đồng hồ, túi xách đắt tiền...

Sau khi Timothy “bắn tin” trên mạng xã hội là đã gửi quà, thường khoảng 2 tuần sau sẽ có người tự xưng nhân viên bưu điện, hải quan, sân bay gọi cho các nạn nhân, thông báo họ có một số kiện hàng, yêu cầu phải chuyển trước một khoản tiền từ 10 - 20 triệu đồng để được nhận hàng. Thời gian này, Timothy chụp hình ảnh “quà tặng” là những món hàng trị giá hàng trăm triệu đồng gửi về để các nạn nhân tin tưởng chuyển tiền.

Khi bị bắt, dựa vào lời khai của Timothy và chứng cứ thu thập được từ các ngân hàng cho thấy Timothy và đồng phạm đã rút từ ngân hàng gần 1,9 tỉ đồng, bị cáo được chia từ 6,8 - 6,9% hoặc 10%. Tuy nhiên, cơ quan điều tra chỉ xác định được trong số 8 nạn nhân bị lừa, người chuyển cho Timothy ít nhất hơn 13 triệu đồng, cao nhất gần 200 triệu đồng, tổng số tiền bị cáo này chiếm đoạt hơn 557 triệu đồng. Trong khi đó, có người bị hại khai đã chuyển cho băng nhóm này hàng tỉ đồng!

Là nạn nhân duy nhất có mặt tại tòa, khi được LHDXX hỏi, bà H.T.N (56 tuổi, quê Hà Nam) trình bày tên Facebook của Timothy thời điểm kết bạn với bà là Edu Grace. Qua trao đổi, bị cáo dùng tiếng Anh. Bà N. chỉ biết bập bõm vài từ, còn lại lên nhờ Google dịch! Bà N. nói: “Đầu tiên chỉ 20 triệu đồng. Nhưng sau đó, bị cáo nói trong túi quà có 390.000 USD và hải quan buộc phải nộp thêm một khoản tiền để chống rửa tiền, chống buôn hàng giả nên tôi gửi thêm vài chục triệu đồng nữa, rồi trăm triệu...”. “Mục đích của bà là muốn lấy gói quà, trong đó có 390.000 USD phải không?”, chủ tọa hỏi tiếp và bà N. trả lời: “Là do người ta cứ bảo “nói thật là tôi gửi số tiền đó để tôi sang VN làm ăn. Bạn hãy giúp tôi lấy số tiền tích cóp cả đời đó giúp tôi. Vâng, xin cố gắng giúp đỡ tôi”. Nghe thế, và thấy họ cứ nhấn tin năn nỉ nên tôi cứ nộp, cứ nộp đến khi không còn khả năng nữa”.

Bà N. khai đã chuyển gần 1,5 tỉ đồng vào rất nhiều tài khoản, không nhớ tài khoản nào. Riêng tài khoản do Nguyễn Tuấn Anh đứng tên giùm Timothy là 100 triệu đồng.

Nán lại sau phiên tòa, bà N. ngồi thẩn thờ ở hàng ghế đá góc sân. Ngoài bản án 12 năm tù, tòa sơ

thậm cũng buộc Timothy phải bồi thường toàn bộ số tiền cho 8 người bị hại, trong đó bà N. là 100 triệu đồng. Tòa giải thích dù bà N. khai đã chuyển khoản cho nhóm tội phạm lên đến 1,5 tỉ đồng, nhưng trong vụ này chỉ xác định được Timothy nên tòa chỉ xem xét, tuyên buộc bị cáo bồi thường cho bà 100 triệu đồng. Thế nhưng, có lẽ giờ đây, bà N. thậm thía rằng để được Timothy hoàn trả 100 triệu đồng là điều... không tưởng. Tại tòa, bị cáo khai thất nghiệp, đến tiền đi viện, mua thuốc vài triệu đồng còn không thể lo và phải nhờ sự chi trả của đồng phạm (không rõ lai lịch), thì tiền đâu không thể quy định hậu quả!

Không nén được tiếng thở dài, bà N. cho biết khi sự việc vỡ lở, bà đã phải giấu con cháu, gia đình rằng do kinh doanh, làm ăn với bạn thua lỗ để bán căn nhà ở quê trả nợ. “Nghĩ lại, khi đó tôi như con thiêu thân vậy. Lúc đầu chỉ 20 triệu, bị cáo năn nỉ tôi chuyển thêm, rồi dần dần 100 triệu, 200 triệu. Khi không còn sẵn tiền, vì muốn lấy lại số tiền đã chuyển nên tiếp tục vay tiền “đóng nốt lần này”. Tiền không thấy về mà căn nhà của gia đình đã ra đi”, bà N. chua chát và nói thêm: “Tội nó có đường dây lừa đảo cả. Một thằng lừa được tôi thì chúng truyền tai nhau, câu kết với nhau, đưa ra nhiều lý do bảo tôi phải chuyển tài khoản này, tài khoản kia...”.

Hỏi bà N. là báo chí liên tục thông tin những vụ lừa đảo tương tự, trong khi bản thân từng là công chức, trình độ đại học, sao vẫn để “sập bẫy”, bà phân bua: “Cô ơi, ở quê, chúng tôi đâu có thói quen đọc báo. Thấy con cháu chơi Facebook, mình cũng tập tành lập Facebook, kết bạn tùm lum. Giờ thì thôi, tôi không kết bạn với ai nữa, trừ bạn bè, người thân”. Hồi sau, giọng bà chùng xuống: “Giờ khổ lắm cô ạ. Ngày trước vợ chồng tích cóp có được căn nhà mặt tiền. Chồng mất, tôi bán nhà mặt tiền, mua hai căn nhà trong hẻm, chia cho hai thằng con trai, tôi ở với thằng lớn. Đúng là họa vô đơn chí”.

Trước khi đứng dậy ra về, bà N. chợt hỏi: “Không biết đồng phạm của nó có bỏ tiền ra bồi thường cho chúng tôi không nhỉ, để bị cáo được tha tù sớm. Với tội nó 25.000 USD đâu là gì!”

Tôi chỉ trả lời: “Nếu có, thư ký tòa hoặc thi hành án sẽ gọi cho chị”. Song, bà như chợt bừng tỉnh: “Mà nếu có tiền thì chúng nó đâu lừa tôi thê thảm vậy”! (Báo chí và truyền thông VN)•

Tỉnh Dậy Đi!

Như chú bé tiếc hoài con đẽ nhỏ
Ta ngậm ngùi thương mãi một dòng sông
Như tượng đá băng khuâng hồn thiên cổ
Ta ôm hồn Do Thái đứng hoài mong

Òi tổ quốc, quê hương ta sâu hận
Sóng điên cuồng cao ngất ngọn tang thương
Mong đợi mãi ngày nước tuần, dân vận
Sao bao năm chưa xoay chuyển luân thường?

Sao bao năm vẫn làm người vong quốc
Vẫn đờn hèn trong mộng mị áo cơm?
Vẫn phân hóa, không sao đoàn kết được
Vẫn đành lòng bán rẻ cả danh thơm!

Vẫn vô tình bán hồn cho quỷ dữ
Mua giàu sang, mua ảo vọng công hầu
Quên tất cả lương tâm và lịch sử
Mặc vong tôn cho thế hệ mai sau !

Tỉnh dậy chứ, sao mê hoài mãi thế ?
Kìa giống nòi thôi đã quá đau thương !
Còn kịp đấy, tỉnh mau đi mà để
Biết rằng mình còn có một quê hương!!!

•Ngô Minh Hằng

"EXPEDITED REMOVAL":

NHẬP CẢNH HOA KỲ KHÔNG ĐẦY ĐỦ GIẤY TỜ SẼ BỊ TRỰC XUẤT

Nhiều người Việt Nam tốn rất nhiều tiền để tìm đường nhập cảnh Hoa Kỳ. Phong trào hiện tại là nhập cảnh Hoa Kỳ bất hợp pháp theo đường bộ từ Mexico như những người bản xứ.

Khi họ vào Hoa Kỳ, hai trường hợp có thể xảy ra:

- Trường hợp thứ nhất là họ thoát được, không bị Quan Thuế và Biên Phòng Hoa Kỳ (U.S. Customs and Border Protection - CBP) bắt được.

- Trường hợp thứ hai là họ bị CBP bắt và nhốt lại.

Khi một người muốn nhập cảnh Hoa Kỳ mà không có đầy đủ giấy tờ thì sẽ bị trục xuất theo điều lệ Expedited Removal:

"Những người đến bằng đường bộ hoặc đường biển, không được cho nhập cảnh và chưa ở Hoa Kỳ liên tục trong hai năm trước đó, miễn là họ bị bắt trong vòng 100 dặm của bất kỳ biên giới đất liền của Hoa Kỳ thì sẽ bị trục xuất."

Điều lệ Expedited Removal sẽ không được áp dụng cho những người nào có "credible fear." "Credible fear" được định nghĩa là có một khả năng chắc chắn rằng người nước ngoài đó nhập cảnh không hợp pháp có thể có đủ điều kiện xin được tị nạn theo Điều Luật 208 của Luật di trú.

Diễn hình đương sự leo hàng rào, lội qua sông, và đặt chân đến Hoa Kỳ nhưng bị CBP bắt và nhốt lại. Nếu đương sự trình bày với CBP là đương sự muốn xin tị nạn hoặc sợ bị ngược đãi hoặc bị tra tấn khi họ trở về quốc gia của họ và lý do tại sao họ có những lo sợ đó thì đương sự có thể được thả ra và chờ ngày hầu tòa để tòa xét xử đơn xin tị nạn.

Những đương sự ở trong tình trạng đó có thể xin Sở Di Trú USCIS cấp thẻ đi làm nếu đơn xin tị nạn chưa được giải quyết 180 ngày sau khi đơn được nộp.

Nếu đơn tị nạn được chấp thuận thì đương sự được nộp đơn xin cấp thẻ thường trú.

Nếu đơn tị nạn bị từ chối thì đương sự sẽ bị trục xuất.

Còn trường hợp đương sự không chứng minh đương sự có "credible fear," đương sự sẽ tiếp tục bị bắt nhốt đến khi nào chính quyền Hoa Kỳ lấy được giấy thông hành để trả đương sự về Việt Nam.

Trong thời gian chờ đợi đơn tị nạn xét xử, đương sự vẫn được coi là chưa được nhập cảnh. Lý do được coi nhập cảnh hoặc chưa được nhập cảnh rất quan trọng vì chỉ có những người được coi là nhập cảnh mới được xin gia hạn, đổi dạng, hoặc điều chỉnh tình trạng di trú.

Xin giải nghĩa rõ hơn là những người được coi là chưa được nhập cảnh sẽ không được điều chỉnh tình trạng di trú thành thường trú nhân dù là lập hôn thú với công dân Hoa Kỳ hoặc được thân nhân ở Hoa Kỳ bảo lãnh.

Những đương sự trong tình trạng trên buộc phải trở ra khỏi Hoa Kỳ và chỉ khi đã xin được Lãnh Sự Hoa Kỳ cấp visa định cư thì đương sự mới được nhập cảnh Hoa Kỳ theo diện thân nhân bảo lãnh.

Bài viết này là một nhắc nhở quan trọng dành cho những quý vị nào dự tính nhập cảnh Hoa Kỳ bất hợp pháp. Xin hãy suy nghĩ kỹ vì khi vào được Hoa Kỳ thì quý vị cũng sẽ không xin được bất cứ giấy tờ gì để đi làm hợp pháp, để điều chỉnh tình trạng di trú và mọi sự sinh hoạt sẽ gặp rất nhiều khó khăn •

•Luật Sư Darren Nguyễn Ngọc Chương

Mừng Ngày Lễ Mẹ

Happy Mother's Day

• TINA TRẦN

Ngày của Mẹ (Mother's Day) là một ngày lễ nhằm để tôn vinh người mẹ trong gia đình, sự gắn kết của người mẹ và những ảnh hưởng của người mẹ trong xã hội. Ngày này sẽ là cơ hội để con cái bày tỏ lòng biết ơn, gửi gắm những lời chúc, món quà yêu thương đến với người mẹ đáng kính của mình.

Ngày của Mẹ có nguồn gốc vào thời kỳ Hy Lạp và La Mã. Lễ hội tri ân mẹ được tổ chức thường niên vào mùa xuân và thời đó người Hy Lạp thường cúng tế cho các nữ thần, đặc biệt là vị nữ thần tên Rhea - Mẹ của nhiều vị thần trong thần thoại.

Theo một tài liệu khác thì nguồn gốc Ngày của Mẹ đầu tiên được ghi lại trong cổ sử La Mã. Đó là lễ hội mùa xuân Hilaria để tưởng nhớ mẫu chúa Cybele vào ngày 15 tháng 3. Vì lễ hội này khá tốn kém lại kéo dài hai, ba ngày bao gồm nhiều cuộc diễn hành, trò chơi và những dạ hội hóa trang khác nên đã phải khép lại.

Cũng có một tài liệu khác khẳng định rằng: Lịch sử Ngày Của Mẹ được tìm thấy ở nước Anh vào khoảng năm 1600. Ngày này được tổ chức hàng năm, trước lễ Phục Sinh 40 ngày để tri ân các bà mẹ. Vào Ngày của Mẹ, các em nhỏ, những người làm công, xa nhà được khuyến khích mang hoa, bánh bột nhân trái cây trở về để đến tặng và tri ân

các bà mẹ của mình. Tuy nhiên, phong tục này cũng bị quên lãng vào đầu thế kỷ thứ 19.

Sau một thời gian dài bị bỏ quên, Ngày của Mẹ (Mother's Day) được khởi xướng ở Hoa Kỳ nhờ hai người phụ nữ là bà Ann Maria Reeves Jarvis (ảnh) và con gái của bà là Anna Marie Jarvis.

Cách đây 100 năm, bà Ann Maria Reeves Jarvis (1864-1948), một phụ nữ ở tiểu bang West Virginia đã lập ra một nhóm có tên gọi “Ngày của tình Mẹ” với mong muốn gắn kết lại tình cảm gia đình vốn đã bị chia cắt bởi nội chiến. Sau khi thành lập nhóm, bà muốn tổ chức một ngày đặc biệt

hàng năm để ghi nhớ kỷ niệm về những người mẹ nhưng không may, bà mất trước khi biến tâm nguyện này thành hiện thực.

Anna Jarvis, cô con gái của bà sau đó đã dấn thân vào việc đấu tranh để đề nghị lên Thượng Viện xin tổ chức Ngày của Mẹ trên toàn quốc nhằm hoàn thành mong muốn của mẹ. Sau nhiều nỗ lực, cô đã tổ chức được lễ kỷ niệm “Ngày của Mẹ” (Mother's Day) đầu tiên tại nhà thờ Andrew's Methodist Church vào năm 1908.

Cùng với lễ kỷ niệm riêng của Anna Jarvis, các gia đình đã họp nhau tại nhiều tụ điểm tổ chức sự kiện này ở quê hương của Jarvis ở Grafton, West Virginia và nhiều thành phố khác. Năm 1911, Ngày

của Mẹ được tổ chức hầu hết tại các tiểu bang để rồi vào ngày 8/5/1914, Tổng Thống Hoa Kỳ thứ 28 Woodrow Wilson (1856-1924) đã ký một nghị quyết ấn định ngày Chủ Nhật thứ hai của tháng Năm làm Ngày của Mẹ. Và như vậy, theo truyền thống của Hoa Kỳ và đa số các quốc gia trên thế giới cùng đồng lòng để có một Ngày Lễ Vinh Danh Các Bà Mẹ. Năm nay, Ngày Lễ Mẹ rơi vào ngày 14/05.

Ngày Của Mẹ được mọi người đón nhận bởi đây cũng là cơ hội để tôn vinh những công lao, đóng góp to lớn của những người mẹ đối với gia đình và toàn xã hội. Ngày Của Mẹ cũng là ngày những người con đi làm xa xứ trở về hoặc nhớ về mẹ của mình, thể hiện những tình cảm yêu thương, trân trọng và biết ơn nhất đến mẹ. Họ sẽ tặng mẹ của mình những món quà, những bó hoa tươi thắm; cũng có thể là chiếc bánh kem xinh xinh, những tấm thiệp tự chính tay làm cùng những lời chúc ý nghĩa Ngày Của Mẹ được viết lên trên đó,... để thể hiện sự biết ơn vì những hy sinh thầm lặng của mẹ.

Ở mỗi quốc gia, Ngày của Mẹ được thể hiện theo nhiều cách khác nhau, nhưng vẫn mang ý nghĩa tôn vinh và bày tỏ lòng biết ơn đến người mẹ vĩ đại. Lịch sử đã ghi lại vô số những gương phúc mà các bà mẹ đã để dành lại cho đời, kể cả những hy sinh tính mạng mình để cứu con.

Các nước thế giới, đặc biệt là Mỹ, trong Ngày của Mẹ, họ thường mời mẹ của họ đi ăn tối vì họ không muốn mẹ phải nấu nướng hay bận rộn vất vả trong ngày đặc biệt này. Bên cạnh đó, những đứa trẻ nhỏ lại chọn cách thể hiện tình yêu bằng bữa ăn sáng trên giường do chính chúng tự tay chuẩn bị. Ngoài ra, vào Ngày của Mẹ, họ sử dụng Hoa Cẩm Chướng hay hoa hồng làm hình ảnh tượng trưng, thường sẽ mang sắc đỏ hoặc hồng.

Cùng Hoa Cẩm Chướng hay hoa hồng màu trắng cũng sẽ được đặt trên nấm mộ của những người mẹ đã qua đời... Những đứa con mất mẹ thì cũng dành ngày này đến viếng mộ mẹ để cùng nhau tưởng nhớ công ơn sinh thành, dưỡng dục, để cùng cầu nguyện cho mẹ được an nghỉ nơi cõi vĩnh hằng.

Những lời chúc mừng toả nắng:

(Một số tâm tình gói ghém bằng những lời chúc tốt đẹp các con gửi tới Mẹ, điển hình:)

1. Để nuôi con khôn lớn và trưởng thành như ngày hôm nay, mẹ đã phải bỏ ra biết bao kiên nhẫn và công sức. Con cảm ơn mẹ vì đã luôn ở bên con và không bao giờ bỏ con dù trong bất cứ hoàn cảnh nào. Con chúc mừng Ngày của Mẹ nhé.

2. Con cảm ơn mẹ vì đã mang đến cho con một ngôi nhà ấm áp, luôn tràn ngập tiếng cười và vô cùng hạnh phúc. Con thật may mắn vì đã luôn có mẹ ngay từ lúc chào đời.

3. Con cảm ơn mẹ vì đã luôn đồng hành cùng con trên mọi đoạn đường. Được mẹ nuôi nấng, dạy dỗ và ở bên và điều quý giá nhất trên đời mà con có.

4. Làm mẹ là điều vô cùng khó khăn và đầy thử thách. Nhưng mẹ đã hoàn thành nó không chút khó khăn nào. Mẹ là người anh hùng của con.

5. Con chẳng bao giờ phải lo lắng về gia đình mình. Bởi vì con biết, chỉ cần có mẹ là mọi thứ sẽ luôn ở đúng vị trí của nó và xảy ra đúng như nó sẽ xảy ra. Có mẹ, cả gia đình mình lúc nào cũng gắn kết, sẻ chia và yêu thương lẫn nhau. Con cảm ơn mẹ nhiều lắm.

6. Dù có thất bại đến mức nào thì con cũng chưa bao giờ cảm thấy tuyệt vọng hay mất mát gì quá lớn. Bởi món quà tuyệt vời nhất mà con có được trên đời này con đã có rồi. Đó chính là mẹ.

7. Mẹ là niềm hạnh phúc và là niềm tự hào của con. Ngày của Mẹ, con muốn tặng mẹ những điều tuyệt vời nhất. Con yêu mẹ rất nhiều.

8. Mẹ giống như những ngôi sao trên bầu trời. Lúc nào cũng tỏa sáng và dõi theo bước đi của con. Mẹ chưa bao giờ bỏ con một phút giây nào. Con yêu mẹ.

9. Hạnh phúc đầu tiên của con đó chính là có mẹ. Và hạnh phúc lâu bền nhất của con vẫn là có mẹ.

10. Thế giới của con nếu không có mẹ sẽ thật thiếu thốn và lạnh lẽo. Mẹ mang đến tình yêu thương, hơi ấm và tiếng cười cho cuộc đời của con. Con cảm ơn mẹ vì đức sinh thành, nuôi dưỡng và sự dạy bảo ân cần của mẹ. Con yêu mẹ nhiều.

(Câu chúc cho người phụ nữ tuyệt vời đang đọc tấm thiệp này luôn được bình an, mạnh khỏe, vui vẻ và hạnh phúc. Cảm ơn mẹ!)

Happy Mother's Day! •

(Viết lại theo vài tài liệu)

Bút Ký của nhà văn LÂM CHƯỜNG

THƯƠNG DƯ: Niềm Thương Nhớ

Ngược dòng Thác Bà, lên tận thượng nguồn dựng trại. Trại nằm trong thung lũng, sát chân núi. Núi không có tên. Núi chập chùng trùng điệp, đếm không hết. Cả một vùng bao la núi non hiểm trở trải dài lên tận biên giới, mang chung một tên Hoàng Liên Sơn.

Một thời kỳ nô lệ xa xôi, người da đen Phi Châu bị lừa xuống tàu đi biệt xứ. Tôi cũng bị lừa xuống tàu, nhưng chưa ra khỏi lằn ranh xứ sở. Thời gian không lâu mà tưởng chừng qua một kiếp. Bỏ đời cũ. Quên những buộc ràng quá khứ. Trong nghiệt ngã, suy tư nhiều sẽ không sống nổi. Dần vật vờ thương đau, sẽ không còn mạng trở về. Tinh thần đi xuống, thân xác không thể đi lên. Hãy xem mọi sự hành xác là bình thường. Tôi nghĩ thế, và thản nhiên “chém tre đẵn gỗ trên ngàn”, dựng trại.

Lán trại lợp bằng nứa, chung quanh có rào. Hàng rào cũng làm bằng nứa bắt chéo vào nhau, đầu chông nhọn hoắt. Trưởng trại nói rào để cản thú dữ, nhưng ai cũng biết rào để ngăn người từ trong thoát ra ngoài. Cổng trại là lối ra vào độc nhất, có chòi canh kiểm soát. Bên hông trại, còn một chòi canh nữa, cao bằng ngọn cây để quan sát toàn trại. Trên đó, đặt một họng súng đại liên chĩa mũi vào trại. Nơi miền cao thôn bản, súng đạn là thứ duy nhất tượng trưng văn minh của người miền xuôi.

Ở đây, không đo thời gian bằng kim đồng hồ. Trưa nghe chim bắt-cô-trói-cột kêu trên đầu núi, biết đang mùa hạ. Đêm nằm nghe cú rúc ngoài đầu hồi, biết đang mùa đông. Thung lũng ít chịu mặt trời. Âm khí núi rừng pha trong sương đục, nhòa nhòa lán trại. Cái lạnh rờn rợn nhiễm vào người, lâu dần thành quen. Thiên nhiên tập cho con người biết chịu đựng. Về với thiên nhiên, thở cùng cỏ cây. Đi trên đất ẩm, nghe mùi rong rêu lá mục. Làm quen với muối đỏi vắt rừng. Coi thường độc trùng rắn rít. Ngồi lặng hàng giờ, ngắm những bông hoa dại âm thầm ngoi lên từ kẽ đá. Thương thức tinh hoa của đất trời, cũng là một cách dưỡng sinh. Dựa lưng gốc đại thụ, thấu lẽ cam nín ngàn đời. Quên chuyện ngày trước. Bỏ chuyện ngày sau. Sống đời hoang dã. Thú rừng vô tâm không biết buồn. Ai nặng thất tình lục đục dễ bỏ mình giữa chốn thâm sơn.

Gió lớn bốn phương về ngang thung lũng, bỗng trở mình cuộn thành cơn lốc. Lá khô bị hốt lên cao, rồi tung ra như bướm tan đàn bay tứ tán. Cái nóng mùa khô gió Lào không đủ ấm lòng thung lũng. Gió rừng không sát đất. Gió rì rào trên đọt cây. Đường xa xôi

vọng lại. Đường gần gũi bên mình. Đời đang khốn khó mà nghe như có tiếng thì thầm của một quê nhà cách trở.

Ở đây, thường nghe gió hú. Các cụ già người Dao ngồi hơ tay bên bếp lửa chiều đông, kể bao nhiêu là chuyện âm hồn nương theo gió, về đậu trên ngọn rừng tru thảm khóc. Thầy Mo thương những hồn cô quạnh, không nỡ đuổi đi. Tôi, người mặt khách phương xa. Nghe chuyện thần linh ma quỷ. Nghe truyền thuyết bao đời cha ông của người Tày người Dao. Nghe bài ca gắn bó núi rừng. Thấm thía muốn trở thành người của thượng du để đêm đêm nằm dưới mái nhà sàn, thấy cây cỏ mọc đầy trong giấc chiêm bao. Tôi, kẻ trí cùn, không thuộc hết bài trường ca thôn bản, viết lại bằng mực tượng nhớ nhớ quên quên:

Bản ta có bếp lửa bằng tuổi
ngôi nhà

Có người già bằng cây cổ thụ
Sống trăm năm bóng đèn ngọn
núi

Sinh con đẻ cái
Ở cùng cây rừng
Ở cùng đá núi

Đất cho cái ăn lấy từ nương
rẫy

Nước cho cái uống lấy từ khe
xanh

Thịt da thấm sương mù
Bàn tay rấn rỏi
Vỡ đất cho hạt lên mầm
Buổi sáng giắt con dao quắm
Vác cái xà gác trên vai
Đội lá rẽ gai vào rừng
Bắt con mang con mẫn
Bắt con nhím con trăn
Chặt cây giang cây nứa cây
vầu

Đốn cây trác cây lim cây gu
Đẽo gỗ làm nhà sàn

Nuôi bếp lửa trừ tà xâm nhập
Bản ta có thầy Mo
Quen với Thần Rừng Thần Núi
Biết vẽ bùa làm phép
Gọi âm binh che chở bản làng
Không sợ con cú mèo trừ rửa
Không sợ con beo con báo
Về rình trong đêm tối
Thầy Mo gọi ông Trời
Cho cái mưa cái nắng
Nuôi cây lớn lên nuôi người lớn lên
Giống dòng đời đời nối tiếp ...

Tôi không hiểu ngôn ngữ người sắc tộc. Nhưng khi cụ già người Dao cất giọng, nghe như tiếng kêu trầm thống và một nỗi gì như nỗi tàn phai đang đổ xuống núi rừng lồng lộng hoàng hôn. Không như ngâm thơ. Không như hát tân cổ nhạc. Không như tụng kinh. Cái âm lên không bổng, xuống không trầm. Ê a lê lết kéo dài áo nảo. Tựa tựa như pháp sư đọc thần chú. Một sắc thái hoàn toàn riêng biệt. Lẩn khuất trong lời ca, có niềm bi tráng. Cụ già chuyển ngữ bằng lời Việt. Tôi rắp tâm ghi nhớ trong lòng, mà lòng tôi thì nhòa dần theo ngày tháng nắng mưa.

Những chiều thu yên ả, ngồi trên lưng chừng núi nhìn xuống rừng. Khói nghi ngút bốc lên từ những mái nhà sàn, núp sau vòm cây. Nhớ cái bếp người thượng du. Đóm lửa đầu tiên thỉnh từ thầy Mo đem về gầy nên bếp lửa. Và đóm lửa ấy, âm ỉ ngùn hoai theo thời gian, tồn tại cùng với ngôi nhà. Người Dao tin rằng lửa xua đi bóng tối ma quỷ. Muốn cho nhà cửa bình yên, phải giữ lửa hoai trong bếp. Tôi cũng muốn tin như thế, tin bất cứ điều gì huyền bí để trong tuyệt vọng, tinh thần còn có thiêng liêng làm chỗ dựa.

Những người khách bất đắc dĩ từ phương Nam xa xôi đến đây, đều ghé mùa đông Việt Bắc. Mùa đông. Ngày chưa chiều, trời đã chạng vạng từ lúc mới ra đi.

Mùa đông đến mưa phùn gió bắc
Suốt mùa đông không thấy mặt trời

Ngày xám âm u. Mưa phùn nhẹ như sương muối, thấm ẩm áo quần. Gió bắc hiu hiu, thổi cái buốt luồn vào tận xương. Vác bó nứa dài lê thê xuống núi. Đất nhão. Dốc trơn. Trượt té. Vấp ngã. Tay chân xây xước, chảy máu mà không đau. Da thịt lạnh tê, mất cảm giác.

Đường đi khó
Không khó vì ngăn sông cách núi
Mà khó vì lòng người ngại núi e sông

Có thật vậy không? Câu nói của Nguyễn Bá Học một thời lấy làm kim chỉ nam, dù hàm chỉ nghĩa bóng, giờ đây, bỗng thấy sáo rỗng. Những ai đang trên dốc đời khổ sở mới biết được cây thập tự giá trên vai Chúa Giê-Su nặng dường nào. Có vào địa ngục mới cảm thông kẻ chịu cảnh A Tỳ. Ngồi một chỗ lý thuyết suông, nói những câu triết lý để đời dễ hơn là đối mặt với thực tại gian truân.

Những hình nhân tiêu tụy rách rưới, vượt qua được một mùa đông là đi thêm một chặng đường vô vọng. Sự vô vọng giết người. Càng lẩn sâu vào con đường vô vọng, càng gần sự chết. Chết đủ mọi cách. Đói làm suy dinh dưỡng, thân xác không còn sức đề kháng với bệnh tật. Thậm chí, cảm xoàng cũng chết. Chung quy, cũng vì không thấy được ánh sáng phía cuối con đường vô vọng.

Tôi có người bạn cùng cảnh ngộ, khi đi tiêu thấy phân có lẫn chút đàm, ứa nước mắt. Tao tới số rồi. Nếu mày còn có ngày về, cho vợ con tao biết ngày cúng giỗ. Anh bị kết ly. Bị kết ly coi như Ngọc Hoàng giữ sổ. Tất cả thuốc men đã bị tịch thu từ lúc mới đặt chân ra đất Bắc. Ở đây, rau sam đâm dập, vắt lấy nước uống được coi là thuốc trị bệnh kết ly. Ban đầu, anh còn đi ra nhà cầu. Ngày thứ hai, tôi đào cái hố nhỏ ngoài vách lán cho anh ngồi đó. Tôi phải đi rừng. Không ai săn sóc, anh bò ra hố giữa cái lạnh mùa đông dao cắt. Sau, anh nằm luôn trong lán sập. Ỉa ra máu. Không cần mặc quần nữa. Một kẻ có quyền từ trên khung xuống, đứng nhìn anh. Mặt lạnh. Không biểu hiện căm thù hay thương xót. Không ai có thể đoán được trong cái đầu ấy đang nghĩ gì. Hỏi có cần gì không? Bạn tôi thều thào, xin một cục đường và gói mì ăn liền. Câu trả lời dứt khoát. Đường, có ngay. Mì, xứ này không đào đâu ra được. Yêu cầu đã thỏa mãn một nửa như ân huệ cuối cùng. Tôi đưa bạn về đất, an nghỉ dưới chân đồi. Nước mắt tôi chảy ngược, không có giọt nào nhỏ xuống cho anh.

Thời mạt vận quỷ thần quay mặt
 Nghiến chặc răng kinh với tai ương
 Người bỏ cuộc đi về với đất
 Chiếu bó thây nằm lại rẫy nương

Bốn mùa đều có người đi không trở lại. Nhưng mùa đông khắc nghiệt là thời điểm dễ nhất để vĩnh biệt thế gian. Tử Thần lãng vãng đâu đây, làm sao lánh mặt? Tôi nhớ loáng thoáng trong Thiên Luận: “Tất cả đều là phương tiện tu hành”. Trước nghịch cảnh, tôi áp dụng ngay câu này để hóa giải mọi thương đau, biến nhọc nhằn thành phương tiện. Bàn Uẩn xem bữa củi gánh nước là thần thông diệu dụng. Sao tôi không xem đốn cây cuốc đất là một cách tập dưỡng sinh? Và, tôi đã đi qua mùa đông, đi qua nhiều mùa đông rét mướt bằng sự thư thái riêng tôi.

Một kẻ có quyền sau nhiều ngày nhận xét, đã phê bình cách làm việc của tôi: “Giơ cuốc lên, cò ỉa. Hạ cuốc xuống, mối xông”. Câu nói làm tôi sững sốt. Diễn tả động tác chậm, không có cái chậm nào bằng. Từ từ giơ cuốc lên, chậm như ngừng lại. Thời gian lâu đủ để con cò đậu trên cái cuốc và ỉa. Hạ xuống cũng chậm, đến nỗi trước khi nhắc cuốc lên thì mối đã xông thành tổ. Một lối diễn tả độc đáo. Rất bình dân mà cũng rất tuyệt vời. Tôi mãi lấy làm lý thú vì câu nói ngộ nghĩnh, quên cái hậu quả tai hại sau khi bị phê bình. Cứ thế, thân bị kềm chế mà ý thì phát phơ như chuyện đùa. Tưởng như hồn và xác chẳng dính dấp gì nhau.

Nhiều đêm. Tôi nghe tiếng chặc lưỡi của những người chung

quanh. Những con Thạch Sùng không ngủ, nằm trần trọc nuối tiếc hoài một thời quyền uy son vàng đã mất. Cánh cửa quá khứ đã khép lại. Nhưng cái dư âm vi vu còn đủ sức ném bao người qua cửa tử. Nuối tiếc và thống hận là chất cường toan bào mòn tâm phế. Người xưa uất khí mà trào máu họng. Đời nay, không thấy có ai. Lác đác có dăm anh hùng sĩ khí thì đã cầm súng tự bắn vào đầu, chết hết rồi. Kể chi những kẻ bợ dít mà nên danh phận. Ngồi trên đầu thiên hạ mà chặn dân. Nằm trên bụng đàn bà mà xua quân vào trận mạc. Gặp thế biến, phóng nước đại tháo thân nhanh hơn ngựa chạy trường đua. Bao giờ thấy những phường cầu trệ bất nhân chiếm giữ những ngôi vị trọng yếu quốc gia là điềm báo trước một chế độ suy tàn. Đó là quy luật của mỗi lần lịch sử sắp sang trang. Và cái hậu quả tất yếu của nó, một số người sẽ bị xô xuống hầm tai họa. Trách ai thì chuyện cũng đã rồi. Chắc lưỡi là buông thêm một dấu chấm than (!), tượng hình cho giọt nước mắt rớt xuống đời mình. Đời mình vốn đã ướt đầm từ khi lằm lổ đem thân giao cho kẻ ác. Thôi thì lo “bảo tinh, dưỡng khí, tồn thân”, giữ cái bản mạng được ngày nào hay ngày ấy. Sầu bi là tự nghiến đứt sợi dây đang treo mình trên vực thẳm.

Nếu không mặc cảm lưu đày thì sống với núi rừng là một kỳ thú. Người Tây người Dao sinh ra, lớn lên ở đây. Một nơi mà ánh sáng vẫn minh chưa hề chiếu rọi. Trong nhà họ, ngoài những cái cuốc con dao cái rìu làm bằng kim khí, tất cả những vật dụng

còn lại đều bằng gỗ hoặc đất nung: ống bương đựng nước, nồi đất nấu cơm...

Những ngôi nhà sàn thường được dựng gần nguồn nước. Trên thế núi cao, mây ngấm hơi nước vào đất, chảy ra từ trong khe đá. Người ta dùng cây bương, đục bỏ những cái mắc làm máng dẫn nước. Nhiều cây bương nối nhau thành cái máng dài, đưa nước về tận chân nhà sàn. Nguồn nước vô tận ấy, chảy hoài không dứt. Người thượng du lợi dụng nguồn nước thiên nhiên để làm cối nước giã gạo theo nguyên tắc đánh đu, đòn bẩy. Buổi sáng, trước khi “giắt con dao quắm, vác cái xà gạc” lên rừng, họ cho một lượng thóc vừa đủ ăn trong ngày vào cối. Cứ vài phút, cái chày giã xuống một lần đều đặn. Chiều về, họ trút thóc ra nia, sàng sảy lấy gạo nấu cơm. Và, trên nóc nhà sàn, khói chiều nghi ngút bốc lên. Đời sống đơn giản, êm đềm biết bao. Tôi mơ ước một đời sống như thế, không xuống tóc đi tu mà lòng cũng tịnh yên thoát tục.

Những năm tháng làm người khách bất đắc dĩ của miền thượng du, có một dạo tôi được chỉ định chăn bò. Hai người chăn đàn bò bốn mươi con. Một trong hai người ấy, chết vì bệnh sốt rừng. Tôi là người được điền vào khoảng trống. Không phải ngẫu nhiên. Tôi vốn có bệnh bao tử, lại không được điều trị bằng thuốc men. Ở đây, bất cứ bệnh gì cũng được điều trị bằng một phương pháp rất ư là quái đản. Lao động trị liệu, như chặt cây, đốn củi, vác nứa, cuốc đất, trồng khoai v.v... Trong tình huống ấy, tôi luôn luôn tạo cho mình bộ mặt nhăn nhó trường kỳ để mỗi lần, kẻ có quyền nhìn thấy tôi như thấy một hiện tượng khó chịu. Họ chỉ muốn đẩy tôi đi cho khuất mắt. Nhưng tôi cứ hiện diện, cứ ẻo uột sống hoài. Cuối cùng, họ cũng tìm được cách để ít phải nhìn mặt tôi. Đó là lý do tôi được chỉ định chăn bò. Sáng ra trại, mãi đến chiều mới vác mặt trở về. Yên thân.

Buổi sáng, mở cửa chuồng. Con bò bê đầu đàn sẽ ra đầu tiên, tự động đi theo người dẫn đường. Đàn bò còn lại, lần lượt kéo theo sau. Và, một người đi sau cùng, cầm roi dết vào đít những con đi chậm, hoặc đưa mỏ ngấm ghé cỏ lá dọc đường. Đến một khoảng đất trống nào đó, người dẫn đường dừng lại. Đàn bò sẽ phân tán đi ăn chung quanh, trên những núi đồi bát ngát màu xanh. Trưa trời đứng bóng, tôi che tay lên miệng làm loa, gọi: “Bò...ơi... Bò... ơi...”. Âm thanh vang vọng núi rừng. Đàn bò lục tục về điểm tập trung, nằm nhơi cỏ. Lúc trời xế bóng, tôi đá đít con bò đầu đàn đứng dậy, nói lớn: “Bò... đi... ăn...” Đàn bò lại phân tán. Buổi chiều, tôi che tay làm loa lần nữa, gọi: “Bò... về... Bò... về...” Tại điểm tập trung, sau khi đếm đủ số bò, con bò đầu đàn lại theo người dẫn đường về chuồng trại.

Bò rất hiền và khôn, có thể hiểu được một số tiếng người thường dùng với nó. Những con bò chữa, nếu sinh con ngoài rừng, bò con đi chưa vững, khi nghe tiếng gọi: “Bò... về...”, bò mẹ sẽ giấu con trong lùm bụi để trở lại điểm tập trung. Nhưng nó sẽ lẫn quẩn không chịu về. Người chăn không biết nó mới sinh con nên đánh đuổi, bắt

SÀI GÒN GIẢI PHÓNG

Ta, đoàn quân Bắc Việt,
Như thác lũ phẳng phẳng,
Từ rừng rú miền núi
Tiến thẳng về đồng bằng.
Bao nhiêu năm mơ ước
Ngày giải phóng Sài Gòn
Khỏi Mỹ Ngụy áp bức,
Cặn bã và du côn.
Hừng hực lửa cách mạng,
Với lý tưởng chói ngời,
Ta hăng hái giải phóng,
Nhưng bất chợt, lặng người.
Cái ta muốn giải phóng,
Tưởng thấp hèn, xấu xa,
Giờ tận mắt thấy nó
Đẳng cấp cao hơn ta.
Một cảm giác đau buốt
Thường nhức nhối về đêm.
Ta, những người thắng cuộc,
Tự nhiên thấy yếu mềm.
Và rồi ta tự hỏi:
Ta, xẻ dọc núi non,
Được Sài Gòn giải phóng,
Hay giải phóng Sài Gòn?

.Thái Bá Tân

phải về. Bò con ở lại, im lặng một mình suốt đêm trong rừng. Sáng ra, vừa mở cửa chuồng, bò mẹ chạy trước, qua mặt người dẫn đường, đến chỗ cũ đón con. Gần tới nơi, bò mẹ liên tiếp kêu ọ... ọ... ọ... Và, bò con đang trốn trong lùm, lảo đảo đi ra. Nó mừng rỡ, quuyến luyến, làm nũng cọ dứa vào mẹ. Bò mẹ âu yếm bằng cách liếm khắp mình bò con. Nghĩ đến sự vô tình làm chia cách mẹ con suốt đêm qua, tôi vỗ nhẹ lên đầu bò mẹ, vuốt ve bò con như một

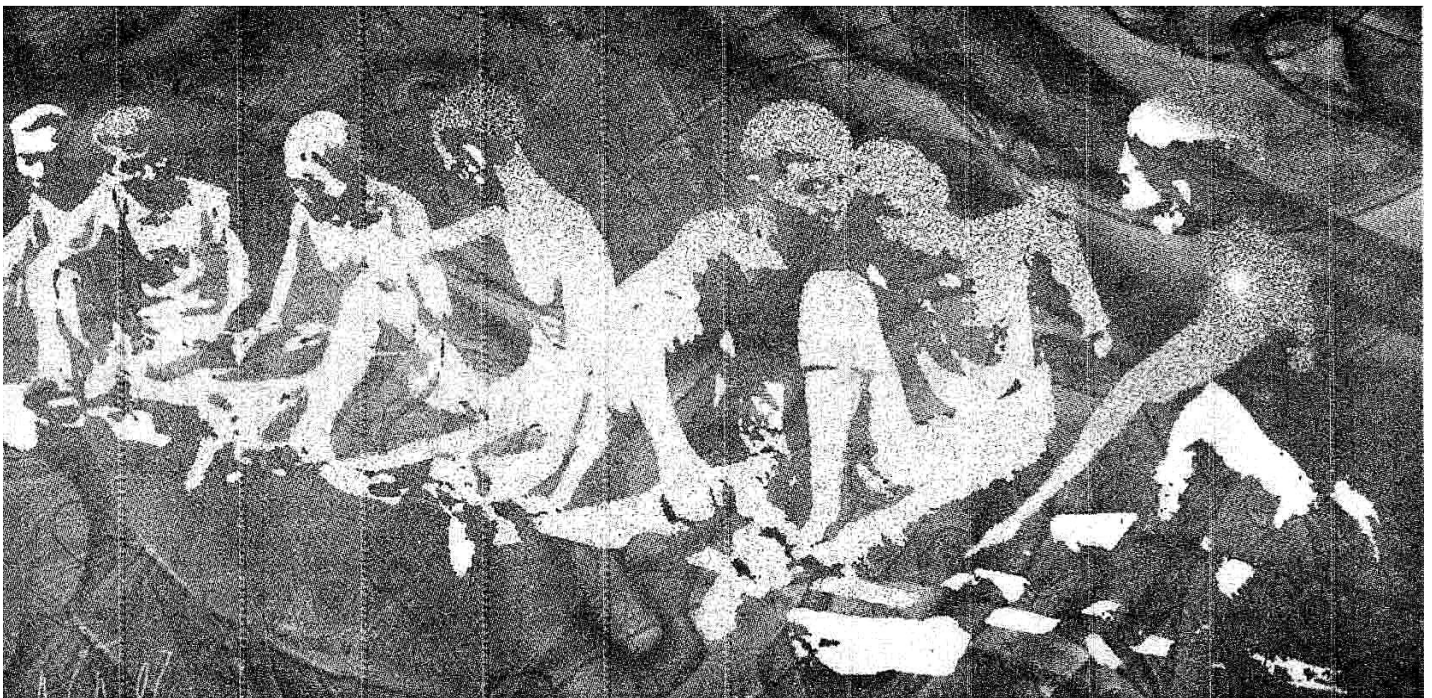
cách tỏ lòng cảm thông, ân hận.

Tôi nhớ trước đây, cũng đã có lần chứng kiến một cảnh nào lòng. Ngoài bốn mươi con bò, trại có nuôi ba con trâu: hai con trâu già và một con nghé. Một ngày gần Tết, người ta lừa trâu cha và con nghé đi ăn. Riêng trâu mẹ bị lừa vào trại, giao cho nhà bếp làm thịt. Chiều về không thấy mẹ, con nghé đứng rống thảm thiết. Sáng hôm sau, vừa được mở cửa chuồng, hai con trâu chạy xầm xầm vào trại, đến trước nhà bếp. Trâu cha đứng ngóc mỏ lên trời, hả họng như kêu một tiếng vô thanh dài xé ruột. Con nghé cúi gằm xuống, đi chung quanh nhà bếp, kêu é... ọ... é... ọ... gọi mẹ và ngửi đất. Cái hơi hướm của mẹ nó còn phảng phất đâu đây, sau khi bị phanh thây xẻ thịt. Cuối cùng, một điều hết sức đau lòng, trâu cha và con nghé đứng ngơ ngẩn nhìn nhau chảy nước mắt. Trời ơi, loài vật mà biết chảy nước mắt thì loài người cầm lòng sao đang! Liên tiếp cả mười ngày sau đó, buổi sáng nào trước khi đi ăn, trâu cha cũng dẫn con nghé đến trước nhà bếp đứng khóc. Cảnh tượng ấy, không bao giờ tôi quên. Không bao giờ quên.

Có lẽ, những ngày đi chăn bò là thời gian nhàn du thoải mái nhất của đời tôi. Lang thang giữa núi rừng. Đứng trên cao, ngắm mây dùn lên từ những lũng sâu, lướt thướt kéo qua chân núi. Trong phút chốc, tôi bỗng thấy mình như kẻ tu tiên lánh đời, tìm thuốc trường sinh trong hoa ngàn cỏ nội. Tôi cũng thường ngang qua nương rẫy. Ghé lại ngồi chơi với cụ già người Dao. Cụ dạy tôi hút thuốc Lào mà không cần cái điếu cày. Bằng cách miệng ngậm nước, quán thuốc trong chiếc lá, châm lửa, rít một hơi dài, ém khói và nhổ nước ra. Tôi tập nhiều lần, nhưng không làm được. Cụ kể tôi nghe về phong tục tập quán người dân thôn bản. Kể tôi nghe về đời cụ.

Một điều làm tôi ngạc nhiên, cụ chưa bao giờ đi đâu xa quá một ngày đường. Tôi ước lượng khoảng cách ấy, không hơn năm mươi cây số. Cụ hỏi tôi từ đâu đến đây, và tại sao tôi nói được tiếng Việt? Qua câu hỏi, tôi biết trong thâm tâm cụ, miền Nam là một nước khác. Cụ có vẻ buồn khi nhắc đến những người con trai của núi rừng, bỏ thôn bản đi làm giải phóng miền Nam. Phần đông đi biệt không về. Một số rất ít trở về, kể chuyện Sài Gòn có cái nhà lầu cao bảy tầng và thành vua rất tráng lệ. Cụ không tin con người có thể cất được cái nhà bảy tầng. Nhưng tin rằng, nếu vua Sài Gòn không chịu đầu hàng thì quân Cách Mạng sẽ bắn nát thành vua.

Nhân chuyện cụ già, tôi nhớ trên chuyến xe lửa chở tù lên Yên Bái. Một người bộ đội hỏi tôi, “thằng Pho có đi học tập chuyển này không?” Tôi hỏi lại, “thằng Pho nào? Thằng Pho (Ford), tổng thống Mỹ đấy. Tôi đáp gọn, nó đang ở bên Mỹ. Anh ta tiếc rẻ,

thế à? Nó cũng chạy thoát? Uổng thật! Dân trí như thế, mà người ta tuyên truyền rằng ánh sáng văn minh đèn điện đã soi rọi khắp các vùng nông thôn, rừng núi.

Tâm hồn người thượng du mộc mạc như đời sống của họ. Sáng sớm, rời mái nhà sàn, họ lên rẫy hoặc đi săn bẫy thú rừng. Bước chân không có tiếng động. Âm thầm hoang dã. Thỉnh thoảng, nghe tiếng đốn cây vọng lại. Cái âm thanh khô khốc lẻ loi như từ thình không rớt xuống núi rừng u tịch. Buổi tối, những người trẻ đi ngủ rất sớm. Người già ngồi trầm ngâm trong ánh sáng chập chờn của ngọn đèn dầu chai. Đời họ, không có gì vui, cũng chẳng có gì buồn. Thời gian lặng lẽ trôi qua, họ tưởng như thiên nhiên muôn đời vẫn thế. Làm sao họ nhìn thấy được sự biến đổi chậm chạp của núi rừng, khi cuộc đời quá ngắn.

Mấy mươi năm về trước, có một số người miền xuôi, đi lính Tây, bị đày lên đây. Bây giờ, họ đã già lắm. Và con cháu họ cũng đã trở thành người của thượng du, nhưng họ không ở nhà sàn. Cái sân trước nhà không mọc cỏ. Chung quanh có trồng vài loại cây ăn trái. Ở mãi một nơi nào rồi cũng nhận nơi đó làm quê hương. Nếu đời cha không nhận, đời con cũng nhận. Thiên địa vô nhân. Núi rừng không vì một ai hết. Trời đất lặng thình. Bốn mùa vẫn luân chuyển nắng mưa. Hoa lá trên ngàn vẫn xanh thắm. Không vì mặc cảm đọa đày mà con người ghét cả thiên nhiên.

Một ngày mưa dầm, tôi được lệnh chuyển trại. Thời thế đã đến hồi gay gắt. Quân của hai bên đã dàn ra, đối mặt trên biên giới. Rồi đây, núi rừng lại âm vang tiếng súng. Người dân hiền hoà vô tội của thôn bản là nạn nhân trực tiếp hứng chịu những sấm sét do chính con người gây ra.

Con đường phía trước tôi, không biết sẽ về đâu. Trí tôi bỗng hiện ra những dốc đèo uốn khúc sơn khê. Những con suối mùa chảy xiết ngày mưa. Những thôn bản im vắng trưa hè. Tôi như nghe tiếng chim bắt-cô-trói-cột gọi buồn thê thiết. Nghe con áo-dà, con nai đêm đêm “béc” ngoài đồi tranh hiu quạnh.

Nhìn lại, lán trại đìu hiu. Cái sạp, nơi tôi nằm trống hoang lạnh lẽo. Mới đây mà cơ hồ đóng bụi. Cái ống bương đựng nước rửa mặt mỗi sáng, nghiêng đổ dưới sàn. Cái giỏ phong lan, tôi đem về từ ngoài rừng treo trên vách nữa, như cũng có hồn biết rầu rĩ chia xa. Hàng rào trại không còn cần thiết nữa, bị phá một khoảng để lấy lối đi tắt, cũng làm tôi nao lòng. Chẳng phải tôi đã từng khó chịu vì cái hàng rào này, và mong được ở ngoài vòng kiểm soát của nó hay sao?

Rời khỏi nơi đây, một chốn đã trở thành thân quen, tất cả những gì bỏ lại đều làm tôi thương nhớ. Ra đi, tôi ngó lại trong mưa, những dãy núi Hoàng Liên Sơn mù mù, đẹp như tranh và hùng vĩ biết bao.

Xin chào từ biệt những người cùng chung cảnh ngộ, đã đến đây và vĩnh viễn nằm lại núi rừng thượng du •

LỊCH CẤP CHIẾU KHẨN (VISA)

Tháng 5, 2023

- **IR-1, IR-2:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh vợ/chồng, con dưới 21: *Luôn ưu tiên.*

- **IR-5:** Công dân Mỹ bảo lãnh cha mẹ: *Luôn ưu tiên.*

- **Diện F-1:** Công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi: **Ngày 01/12/2014**

- **Diện F2A:** Thường trú nhân bảo lãnh vợ/chồng và con độc thân dưới 21 tuổi.

(12-18 tháng):

- **Diện F2B:** Thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8 năm) :

Ngày 22/09/2015

- **Diện F-3:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh con đã lập gia đình : **Ngày 22/11/2008**

- **Diện F-4:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh anh, chị em (13 năm): **Ngày 22/03/2007**

Nhận xét chung:

Các diện hồ sơ đang bị đình yện trong thời gian qua.

LÀM THỦ TỤC THI NHẬP TỊCH ĐỔI MỚI THẺ XANH HẾT HẠN

**Mọi chi tiết xin liên lạc:
Chương trình Nhập Tịch
HỘI NGƯỜI VIỆT IL**

• 7 7 3 7 2 8 3 7 0 0

PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc:

Nhà Văn, Nhà Báo **NGUYỄN BÌNH**

Bút Danh **NGUYỄN LỘC YÊN**

Cựu Sĩ Quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa

Sinh ngày 06 tháng 06 năm 1942 tại Phú Yên, Việt Nam

Tạ thế ngày 24 tháng 3 năm 2023

(Nhằm ngày 03 tháng Hai (nhuận) năm Quý Mão)

tại Chicago, Illinois, USA

HƯỞNG THỌ 80 TUỔI

Xin thành thật gửi lời chia buồn sâu sắc đến
Bà Quả Phụ Nguyễn Võ Thị Thúy
và toàn thể tang quyến

Xin cầu cho hương linh Ông Nguyễn Bình
sớm thanh thản nơi cõi Vĩnh Hằng.

• Nguyệt San

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

• Các Bạn Văn

• Các Thân Hữu tại Chicago

• Các Chiến Hữu trong Quân Lực VNCH

ĐỒNG PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Được tin buồn

Ông **PHẠM VĂN TƯƠI** Pháp Danh **Minh Quang**

vừa từ trần ngày 19 tháng 4 năm 2023
tại thành phố Houston, Texas
HƯỞNG THỌ 86 TUỔI

Chúng tôi xin chân thành
phân ưu cùng Bà **PHẠM VĂN TƯƠI**
và toàn thể quý tang quyến.

Xin thành tâm cầu nguyện
Anh linh Ông Phạm Văn TƯƠI sớm về Cõi Lạc Phúc.

Gia đình Trần Đại Tân Á
Gia đình Trần Vũ Bản
Gia đình Vũ Văn Dương
Gia đình Nguyễn Thọ Dương
Gia đình Vũ Văn Dương
Gia đình Đỗ Trọng Dương
Gia đình Trịnh Bá Đức
Gia đình Nguyễn Giảng
Bà Lâm Hồ

Gia đình Phan Quang Khải
Gia đình Đỗ Đăng Mỹ
Gia đình Phạm Châu Nam
Ông Hoàng Đức Nhã
Gia đình Hoàng Huy Phương
Gia đình Đỗ Sĩ Thạc
Gia đình Hàn Long Toàn
Gia đình Phạm Đức Tú

ĐỒNG PHÂN ƯU

2023 ASIAN AMERICAN ACTION DAY!

SAVE THE DATE!

*Language
Justice
For All!*

#ASAMACTION2023

#PAVEAGENDA

**JOIN US IN SPRINGFIELD, ILLINOIS!
RAISING OUR VOICES, BUILDING OUR POWER**

MAY 9TH 2023

Contact Lilly at linh.le@hnvi.org / (309) 388-2108

Friday, March 31, 2023
For Immediate Release

Doug Nguyen
Regional Communications Director
chi.rpa@ssa.gov

News Release

SOCIAL SECURITY

Social Security Board of Trustees: Projection for Combined Trust Funds One Year Sooner than Last Year Combined Funds Move Back a Year to 2034; OASI Fund Moves Back to 2033— A Decade from Now

The Social Security Board of Trustees today released its annual report on the financial status of the Social Security Trust Funds. The combined asset reserves of the Old-Age and Survivors Insurance and Disability Insurance (OASI and DI) Trust Funds are projected to become depleted in 2034, one year earlier than projected last year, with 80 percent of benefits payable at that time.

The OASI Trust Fund is projected to become depleted in 2033, one year sooner than last year's estimate, with 77 percent of benefits payable at that time. The DI Trust Fund asset reserves are not projected to become depleted during the 75-year projection period.

In the 2023 Annual Report to Congress, the Trustees announced:

- The asset reserves of the combined OASI and DI Trust Funds declined by \$22 billion in 2022 to a total of \$2.830 trillion.
- The total annual cost of the program is projected to exceed total annual income in 2023 and remain higher throughout the 75-year projection period. Total cost began to be higher than total income in 2021. Social Security's cost has exceeded its non-interest income since 2010.
- The year when the combined trust fund reserves are projected to become depleted, if Congress does not act before then, is 2034. At that time, there would be sufficient income coming in to pay 80 percent of scheduled benefits.

“The Trustees continue to recommend that Congress address the projected trust fund shortfalls in a timely fashion to phase in necessary changes gradually,” said Kilolo Kijakazi, Acting Commissioner of Social Security.

“Social Security will continue to play a critical role in the lives of 67 million beneficiaries and 180 million workers and their families during 2023. With informed discussion, creative thinking, and timely legislative action, Social Security can continue to protect future generations.”

Other highlights of the Trustees Report include:

- Total income, including interest, to the combined OASI and DI Trust Funds amounted to \$1.222 trillion in 2022. (\$1.107 trillion from net payroll tax contributions, \$49 billion from taxation of benefits, and \$66 billion in interest)
- Total expenditures from the combined OASI and DI Trust Funds amounted to \$1.244 trillion in 2022.
- Social Security paid benefits of \$1.232 trillion in calendar year 2022. There were about 66 million beneficiaries at the end of the calendar year.
- The projected actuarial deficit over the 75-year long-range period is 3.61 percent of taxable payroll – higher than the 3.42 percent projected in last year’s report.
- During 2022, an estimated 181 million people had earnings covered by Social Security and paid payroll taxes.
- The cost of \$6.7 billion to administer the Social Security program in 2022 was a very low 0.5 percent of total expenditures.
- The combined trust fund asset reserves earned interest at an effective annual rate of 2.4 percent in 2022.

The Board of Trustees usually comprises six members. Four serve by virtue of their positions with the federal government: Janet Yellen, Secretary of the Treasury and Managing Trustee; Kilolo Kijakazi, Acting Commissioner of Social Security; Xavier Becerra, Secretary of Health and Human Services; and Julie Su, Acting Secretary of Labor. The two public trustee positions are currently vacant.

View the 2023 Trustees Report at www.socialsecurity.gov/OACT/TR/2023/.

###

To get more Social Security news, follow the Press Office on Twitter @SSAPress.

This press release was produced and disseminated at U.S. taxpayer expense

CÁC MỐC THỜI GIAN CHO ĐƠN XIN NHẬP TỊCH N400

01

GIẤY XÁC NHẬN HỒ SƠ

KHOẢNG 2-3 TUẦN SAU KHI ĐƠN N400 ĐƯỢC GỬI ĐI, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC MỘT GIẤY XÁC NHẬN TỪ SỞ DI TRÚ, CÒN ĐƯỢC BIẾT LÀ FORM I-797C, NOTICE OF ACTION. GIẤY XÁC NHẬN NÀY SẼ CÓ THÔNG TIN VỀ 10 MÃ SỐ HỒ SƠ (RECEIPT NUMBER) MÀ QUÝ VỊ CÓ THỂ DÙNG ĐỂ THEO DÕI TÌNH TRẠNG HỒ SƠ CỦA MÌNH TẠI TRANG:

[HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/CASESTATUS/LANDING.DO](https://egov.uscis.gov/casestatus/landing.do)

02

GIẤY HẸN LẦN TAY

KHOẢNG 0-3 TUẦN SAU KHI NHẬN ĐƯỢC GIẤY XÁC NHẬN HỒ SƠ, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC THƯ THÔNG BÁO LẦN TAY, ĐÂY LÀ LỊCH HẸN CHO VIỆC LẦN TAY, CHỤP ẢNH, VÀ CHỮ KÝ ĐIỆN TỬ. THƯ NÀY SẼ CÓ THÔNG TIN CHI TIẾT VỀ CÁC GIẤY TỜ QUÝ VỊ CẦN MANG THEO CHO BUỔI HẸN. NẾU SỞ DI TRÚ CÓ THỂ TÁI SỬ DỤNG THÔNG TIN LẦN TAY TRƯỚC ĐÂY CỦA QUÝ VỊ, HỌ SẼ MIỄN LẦN TAY VÀ GỬI THƯ THÔNG BÁO CHO QUÝ VỊ BIẾT.

03

THỜI GIAN CHỜ ĐỢI VÀ HỌC BÀI

SAU KHI LẦN TAY (HOẶC ĐƯỢC MIỄN LẦN TAY), QUÝ VỊ PHẢI CHỜ CHO ĐẾN KHI SỞ DI TRÚ XẾP LỊCH HẸN PHÒNG VẤN. TRONG KHI CHỜ ĐỢI, QUÝ VỊ CẦN PHẢI CHUẨN BỊ, HỌC BÀI CHO PHẦN THI TIẾNG ANH VÀ CÁC CÂU HỎI DÂN SỰ. NẾU CẦN ĐĂNG KÝ CÁC LỚP LUYỆN THI, QUÝ VỊ CÓ THỂ LIÊN HỆ VỚI ANH [MATT SMALL](mailto:MATT.SMALL@HNVI.ORG) QUA SỐ (708) 603-0396 HOẶC EMAIL MATT.SMALL@HNVI.ORG

NẾU QUÝ VỊ THAY ĐỔI ĐỊA CHỈ SAU KHI NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH, QUÝ VỊ PHẢI CẬP NHẬT ĐỊA CHỈ MỚI VỚI SỞ DI TRÚ. QUÝ VỊ CÓ THỂ CẬP NHẬT ĐỊA CHỈ TẠI TRANG [HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/COA/DISPLAYCOAFORM.DO](https://egov.uscis.gov/coa/displaycoaform.do)

XIN THÔNG BÁO CHO CHÚNG TÔI BIẾT NẾU QUÝ VỊ CÓ BẤT KÌ THAY ĐỔI NÀO.

04

LỊCH HẸN PHÒNG VẤN

KHOẢNG 3-14 THÁNG SAU KHI NỘP ĐƠN, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC GIẤY THÔNG BÁO PHÒNG VẤN. GIẤY HẸN NÀY THƯỜNG ĐƯỢC GỬI TỪ 1-2 THÁNG TRƯỚC BUỔI HẸN. TẠI BUỔI PHÒNG VẤN, NHÂN VIÊN DI TRÚ SẼ HỎI QUÝ VỊ CÁC THÔNG TIN TRÊN ĐƠN NHẬP TỊCH VÀ KIỂM TRA KHẢ NĂNG TIẾNG ANH VÀ AM HIỂU DÂN SỰ CỦA QUÝ VỊ.

NẾU QUÝ VỊ KHÔNG VƯỢT QUA PHẦN THI, QUÝ VỊ SẼ ĐƯỢC PHÒNG VẤN LẠI LẦN HAI VÀ ĐÂY CŨNG LÀ CƠ HỘI CUỐI CÙNG. BUỔI PHÒNG VẤN LẦN HAI THƯỜNG SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH TRONG VÒNG 1-3 THÁNG.

05

TUYÊN THỆ

NẾU QUÝ VỊ VƯỢT QUA BUỔI PHÒNG VẤN VÀ CÁC BÀI KIỂM TRA, QUÝ VỊ SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH CHO BUỔI TUYÊN THỆ NHẬP TỊCH. TUYÊN THỆ SẼ ĐƯỢC LÊN LỊCH TỪ VÀI NGÀY, VÀI TUẦN, CHO ĐẾN VÀI THÁNG SAU PHÒNG VẤN. SAU KHI TUYÊN THỆ, QUÝ VỊ SẼ NHẬN ĐƯỢC GIẤY CHỨNG NHẬN QUỐC TỊCH.

THÔNG BÁO YÊU CẦU BỔ SUNG GIẤY TỜ & BẢNG CHỨNG

TRONG MỘT VÀI TRƯỜNG HỢP, SỞ DI TRÚ CÓ THỂ YÊU CẦU QUÝ VỊ BỔ SUNG THÊM THÔNG TIN TRƯỚC HOẶC SAU BUỔI PHÒNG VẤN. NẾU QUÝ VỊ NHẬN ĐƯỢC CÁC THÔNG BÁO YÊU CẦU BỔ SUNG GIẤY TỜ (NOTICE OF CONTINUANCE & REQUESTS FOR EVIDENCE), QUÝ VỊ PHẢI PHẢN HỒI TRONG KHUNG THỜI GIAN YÊU CẦU.

TRƯỚC KHI QUÝ VỊ NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH, ĐỂ TRÁNH HỒ SƠ BỊ KÉO DÀI, TRÌ TRỆ, VIỆC CHẮC CHẴN RẰNG NHỮNG THÔNG TIN HAY GIẤY TỜ (BAO GỒM CÁC GIẤY TỜ HÌNH SỰ) MÀ QUÝ VỊ CUNG CẤP LÀ CHÍNH XÁC VÀ ĐẦY ĐÚ RẤT QUAN TRỌNG.

N-400 APPLICATION TIMELINE

01

RECEIPT NOTICE

~ 2-3 WEEKS AFTER YOU SUBMIT YOUR N400, YOU WILL RECEIVE A RECEIPT NOTICE KNOWN AS FORM I-797C, NOTICE OF ACTION. THIS WILL CONTAIN YOUR 10 DIGIT CASE NUMBER WHICH YOU CAN USE TO TRACK THE STATUS OF YOUR CASE ON:

[HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/CASESTATUS/LANDING.DO](https://egov.uscis.gov/casestatus/landing.do)

02

BIOMETRICS APPOINTMENT

~0-3 WEEKS AFTER RECEIVING YOUR RECEIPT NOTICE, YOU WILL RECEIVE YOUR BIOMETRICS NOTICE, WHICH IS YOUR APPOINTMENT FOR FINGERPRINTS, PHOTOGRAPH, AND DIGITAL SIGNATURE. YOUR NOTICE WILL TELL YOU WHAT IDENTIFICATION DOCUMENTS YOU SHOULD BRING TO YOUR APPOINTMENT. IF USCIS IS ABLE TO RE-USE YOUR PREVIOUSLY CAPTURED BIOMETRIC DATA, THEY WILL WAIVE YOUR BIOMETRICS APPOINTMENT AND INFORM YOU IN WRITING.

03

WAITING PERIOD... STUDY, STUDY, STUDY

AFTER YOUR BIOMETRICS APPOINTMENT, YOU MUST WAIT UNTIL YOU ARE SCHEDULED FOR YOUR INTERVIEW. MEANWHILE, MAKE SURE TO STUDY FOR THE ENGLISH AND CIVICS EXAM. YOU CAN REGISTER FOR FREE ONLINE OR IN-PERSON CLASSES BY CONTACTING **MATT SMALL** AT (708) 603-0396 OR VIA EMAIL AT MATT.SMALL@HNVI.ORG

IF YOUR ADDRESS CHANGES AFTER SUBMITTING YOUR APPLICATION, YOU MUST CHANGE YOUR ADDRESS WITH USCIS. YOU CAN CHANGE YOUR ADDRESS ON THE USCIS WEBSITE AT [HTTPS://EGOV.USCIS.GOV/COA/DISPLAYCOAFORM.DO](https://egov.uscis.gov/coa/displaycoaform.do)

PLEASE INFORM OUR OFFICE OF ANY CHANGES.

04

INTERVIEW APPOINTMENT

~6-14 MONTHS AFTER SUBMITTING YOUR APPLICATION, YOU WILL RECEIVE YOU INTERVIEW NOTICE, SCHEDULING FOR YOUR N400 INTERVIEW. YOU SHOULD RECEIVE THE NOTICE ~1-2 MONTHS IN ADVANCE. AT YOUR INTERVIEW, THE OFFICER WILL ASK YOU THE QUESTIONS ON YOUR APPLICATION AND TEST YOUR ENGLISH AND CIVICS KNOWLEDGE.

IF YOU FAIL THE EXAM, YOU WILL BE RESCHEDULED FOR A SECOND INTERVIEW FOR A FINAL OPPORTUNITY. THE SECOND INTERVIEW MAY BE SCHEDULED IN ~1-3 MONTHS.

05

OATH CEREMONY

IF YOU PASS YOUR CITIZENSHIP INTERVIEW AND TEST, YOU WILL BE SCHEDULED FOR AN OATH CEREMONY. THIS CAN BE SCHEDULED DAYS, WEEKS, OR MONTHS AFTER YOUR INTERVIEW. IT WILL BE AT THIS POINT THAT YOU WILL RECEIVE YOUR CERTIFICATE OF NATURALIZATION.

NOTICE OF CONTINUANCE & REQUESTS FOR EVIDENCE

IT IS POSSIBLE THAT YOU RECEIVE REQUESTS FOR ADDITIONAL INFORMATION BEFORE OR AFTER YOUR INTERVIEW. THESE REQUESTS MUST BE RESPONDED TO BY THEIR DEADLINE. IT IS CRUCIAL THAT ALL INFORMATION AND DOCUMENTATION IS ACCURATE AND COMPLETE (INCLUDING ARREST HISTORY) BEFORE YOU SUBMIT YOUR APPLICATION TO AVOID THESE REQUESTS & DELAYS.

~= APPROXIMATELY

A AGRUSS
LAW FIRM
TỔ HỢP LUẬT SƯ

People, First.

Qui Ngoc

**LUẬT SƯ VỀ TAI NẠN XE CỘ -
THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN**

**QUÝ VỊ KHÔNG TRẢ CHI PHÍ
LUẬT SƯ CHO ĐẾN KHI QUÝ VỊ
ĐƯỢC BỒI THƯỜNG.**

**TƯ VẤN HOÀN TOÀN MIỄN,
LUÔN LUÔN SẴN SÀNG 24/7**

**TỔ HỢP LUẬT SƯ CỦA
CHÚNG TÔI SẼ GIÚP QUÝ VỊ
CÁC VẤN ĐỀ: LUẬT HÌNH SỰ,
DUI, TICKETS, LUẬT GIA ĐÌNH
LI DỊ, DI TRÚ, THẺ XANH, QUỐC
TỊCH, EB3 MUA BÁN TIỆM
NAILS VÀ CƠ SỞ THƯƠNG
MAI, DI CHỨC, THỪA KẾ,...**

773-906-9999
Quingoc@Agrusslawfirm.com

CHÚNG TÔI MUỐN GIÚP QUÝ VỊ

4809 N RAVENSWOOD AVE

SUITE: 419

CHICAGO IL 60640

**1577
Client
Reviews**
★★★★★ 5

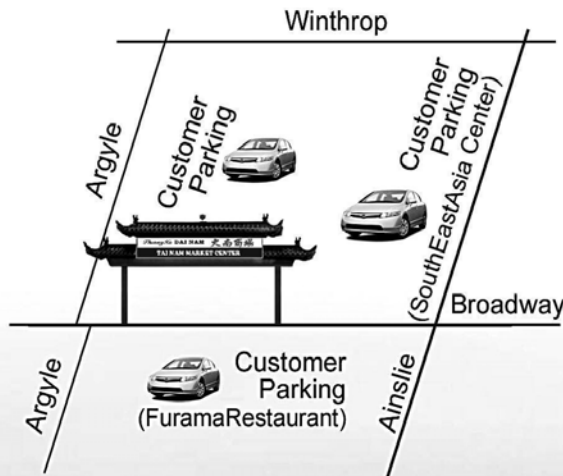

大 TAI NAM MARKET 南

Sieu Thi ĐAI NAM

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640
Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051
www.TaiNamMarket.com

**Avoid
Scams**

**Avoid
Scams**

**THE WRONG HELP
CAN HURT**

BEWARE OF IMMIGRATION SCAMS

**Quý vị muốn nhận nhiệm vụ
CHĂM SÓC
CAO NIÊN TẠI GIA
Hay
Quý vị Cao niên, Tật bệnh
MUỐN ĐƯỢC
CHĂM SÓC TẠI GIA?**

**XIN LIÊN LẠC:
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. BROADWAY ST.
CHICAGO, IL 60640**

**CHƯƠNG TRÌNH
CHĂM SÓC CAO NIÊN
773 . 728 . 3700**

**Xin gọi:
NGUYỄN TRAN
309 . 388 . 2137**

Café Hoàng

VIETNAM -THAI Restaurant
232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616
(312) 674-9610
1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640
(773) 878-9943
ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

*Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:
Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt
nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối, Các
món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo lòng, v.v.
Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những
món ăn Huế chính cống.*

ĐẶC BIỆT:

*Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
Ai thưởng thức cũng khen.*

Bún Bò Huế

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN

Mở cửa 7 ngày
Café HOÀNG
Kính mời

**Nếu Quý Độc Giả
Muốn Đọc Tất Cả
Các Số Báo
người việt illinois
Từ Ngày Tục Bản
Xin vào Trang Mạng:**

www.hnvi.org/media

MINI THƯỜNG XÁ

MEDICAL CENTER

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• **MEDICARE** • **MEDICAID**
và **HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM**

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước
để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

COSMETIC DENTISTRY BROADWAY DENTAL Nguyễn Thiện Minh

5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660

TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sút mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- ⊕ IMPLANTS: Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ⊕ ORTHODONTIC: Dùng Visible Braces để tiếp
- ⊕ BLEACH: Tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- ⊕ PERIODONTIC: Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM
Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187
TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047

**TẬN TÂM, CỞI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THỜI GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

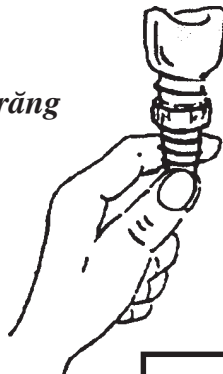
Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

Tẩy trắng răng
Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)
Cầu răng (Bridges)
Hàm giả (Denture)
Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

ĐẮC TRẦN kính mời

Chủ nhật: Đóng cửa

ASIAN FUNERALS SERVICES

773.502-1635 (Tiếng Việt) • 773.505-3874 (tiếng Anh)

3918 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60618

AN TÁNG, HỎA THIÊU, ĐƯA LINH CỬU VỀ VIỆT NAM

Phục vụ cộng đồng Á Châu trên 20 năm

CHÚNG TÔI PHỤ TRÁCH HẬU SỰ NHỮNG VÙNG SAU ĐÂY:

CHICAGO, PARK RIDGE, BARLETT, STREAMWOOD/SCHAUMBURG, ROSELLE, S. ELGIN...

KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN SẼ CÓ TANG SỰ, XIN HÃY GỌI CHO CHÚNG TÔI

ĐỂ THAM KHẢO MIỄN PHÍ VÀ GIÚP ĐỠ

KINH NGHIỆM • UY TÍN • GIÁ PHẢI CHĂNG

**Vui lòng gọi trước vì chúng tôi không ở văn phòng thường xuyên
24 GIỜ VÀ 7 NGÀY TRONG TUẦN**

PHỤC VỤ CỘNG ĐỒNG VIỆT NAM KHẮP CÁC NƠI:

CHICAGO & NGOẠI Ô

HOẶC CÁC NƠI KHÁC TÙY GIA CHỦ YÊU CẦU

ĐỊA ĐIỂM UYỂN CHUYỂN

Mr. Lee Do

• Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh.

Tham khảo miễn phí • Có người Việt phục vụ • Nhận làm hoa cho tất cả lễ lạt.

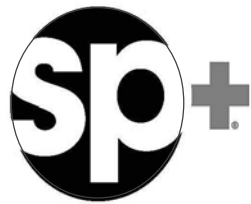

Mr. L. Greg

Quý khách
an tâm
khi
đậu xe
trong
PARKING
của
Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

• **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$ 140

KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

Funds from the parking allows the Vietnamese Association of Illinois to accomplish our mission:

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

**Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm**

**Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp**

**Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em**

**XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ**

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL60640
THAO TRUONG
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: t.truong@hnvi.org

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
NGOC LE
Điện thoại: (630) 480-0224
Email: ngoc.le@hnvi.org

CẦN TUYỂN

NHÂN VIÊN CHĂM SÓC

Người Cao Niên Tại Gia

\$16.5 / Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Kane và Will trong các sinh hoạt hằng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng, đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 ki-lô

• **HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG**

• **LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG**

• **CÓ THỂ
LÀM VIỆC BÀN THỜI GIAN**

• **CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA
KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN**

• **LƯƠNG BỔNG HẬU/
CÓ THƯỞNG CUỐI NĂM**

**Xin nhanh chóng liên lạc với chúng
tôi để sớm được ghi danh làm việc:**

Nguyen Tran

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155

